

Strategia Rozwoju
Gminy Obrzycko
na lata
2024-2030

Opracowanie:

Urząd Gminy Obrzycko

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Obrzycko na lata 2024-2030 opracowano w oparciu o materiały źródłowe referatów Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Obrzycko na lata 2024-2030 zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2022 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

 Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

 KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI

Spis treści

SPIS TREŚCI	3
WPROWADZENIE.....	4
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY OBRZYCKO	6
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej.....	7
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej.....	10
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	14
4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych	18
4.1. Ocena sytuacji Gminy.....	19
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe	22
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej.....	24
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY OBRZYCKO	28
1. Misja i wizja	29
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym.....	31
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Obrzycko. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie.....	42
4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.	46
5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych.....	49
6. Ramy finansowe i źródła finansowania	51
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Obrzycko	54
Załącznik 2: Wzór ankiety.....	101
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	107

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Obrzycko na lata 2024-2030 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2030 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Obrzycko na lata 2024-2030 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznych obowiązujących w Gminie Obrzycko, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców. Ważnym źródłem informacji byli członkowie Zespołu Strategicznego, w skład którego wchodziłi reprezentanci władz, jednostek organizacyjnych gminy i społeczności lokalnej:

- Irena Rakowska – Wójt Gminy Obrzycko – Przewodniczący Zespołu
- Paweł Mordal – Sekretarz Gminy Obrzycko – Z-ca Przewodniczącego Zespołu
- Joanna Rusinek – członek Zespołu
- Paweł Klause – członek Zespołu
- Hubert Czapla – członek Zespołu
- Tomasz Bąk – członek Zespołu
- Marcin Greczka – członek Zespołu

oraz Radni Gminy Obrzycko, pracownicy Urzędu Gminy Obrzycko i Kierownicy jednostek organizacyjnych.

Dodatkowo Zespół Strategiczny wspierali eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

- Irma Kuznetsova – Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Iwona Nowacka – Zastępca Dyrektora Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Joanna Cieślińska – Ekspertka merytoryczna w Dziale Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Klaudia Świrska – Starsza specjalistka ds. strategii i rozwoju lokalnego,
- Natalia Szarzyńska – Młodsza specjalistka ds. strategii i rozwoju lokalnego.

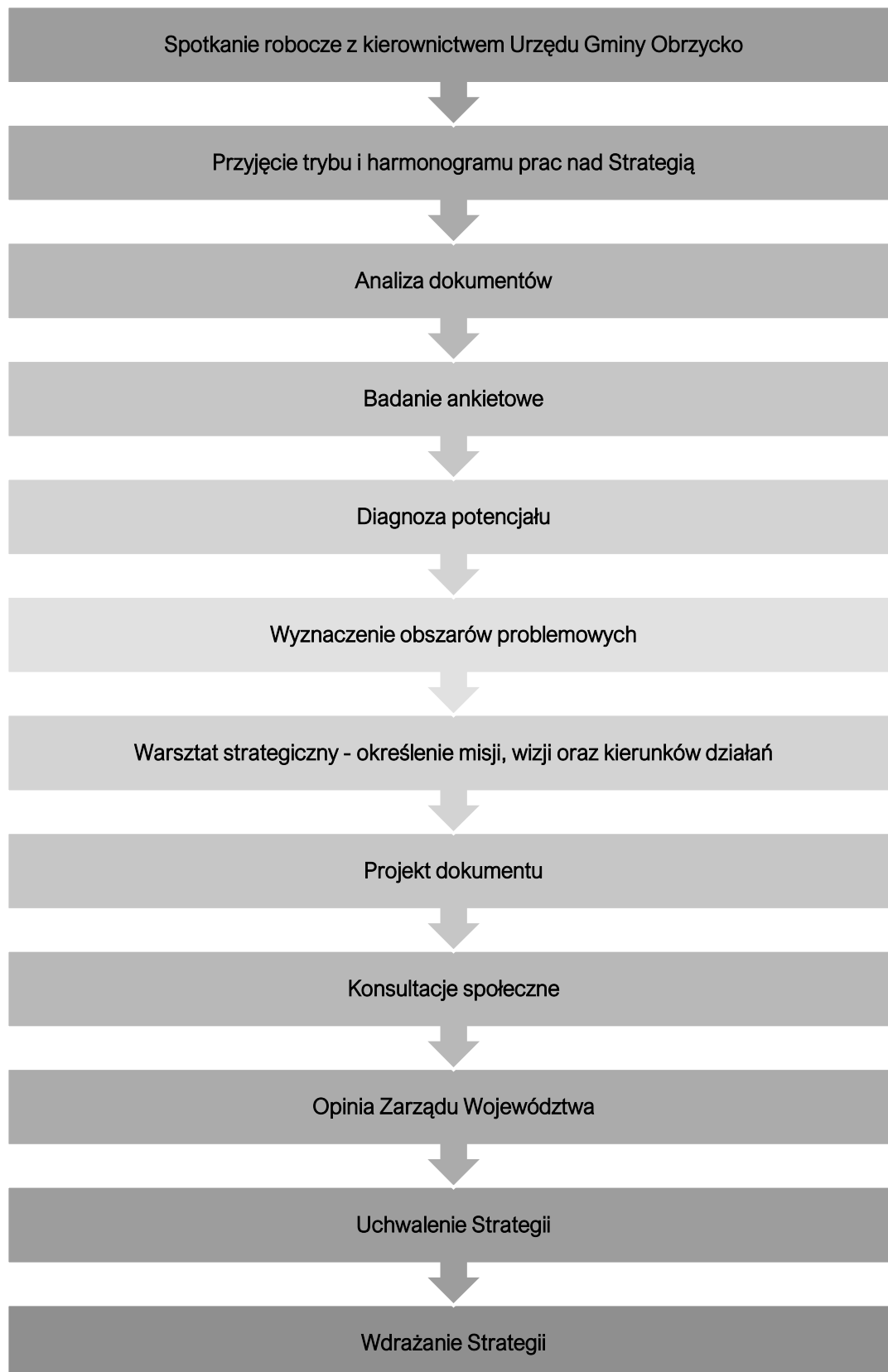
Prace nad Strategią rozpoczęto w marcu 2023 roku, kiedy to Wójt Gminy Obrzycko podjęła decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Kolejnym krokiem było podjęcie uchwały Nr LIII/364/2023 Rady Gminy Obrzycko z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Obrzycko na lata 2024-2030, w tym trybu konsultacji. Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, którą pogłębiono podczas warsztatów strategicznych z pracownikami Urzędu i mieszkańcami Gminy oraz badania ankietowego. Podczas warsztatów uczestnicy pracowali w grupach nad misją i wizją Gminy Obrzycko oraz celami operacyjnymi i kierunkami działań w wyznaczonych obszarach problemowych. W październiku 2023 roku przygotowano projekt Strategii. Następnie projekt dokumentu strategicznego został wyłożony do publicznego wglądu, a w późniejszym etapie zaopiniowany przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego.

Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategii:

A large, thick red ribbon graphic that curves from the top left towards the bottom right, framing the central text.

STAN I WYZWANIA
ROZWOJU GMINY
OBRZYCKO

1

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Informacje ogólne

Gmina Obrzycko jest gminą wiejską, położoną w województwie wielkopolskim, w północnej części powiatu szamotulskiego. Jest to tzw. gmina obwarzankowa, która otacza miasto Obrzycko będące odrębną gminą. Tego typu gminy nie posiadają wyraźnego centrum administracyjno-usługowego, a rolę tę odgrywa otaczane przez nie miasto. Zgodnie z klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski Śleszyńskiego i Komornickiego (2016), utworzoną na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego, Obrzycko należy do gmin o umiarkowanej funkcji rolniczej. Według danych GUS Gmina Obrzycko w roku 2022 liczyła 4 430 mieszkańców, a gęstość zaludnienia wynosiła 40 os./km². Powierzchnia Gminy wynosi ok. 110 km², z czego powierzchnia użytków rolnych stanowi 45%, zaś powierzchnia leśna 48,85%.

W skład Gminy wchodzi 12 sołectw, którymi są: Dobrogostowo, Gaj Mały, Jaryszewo, Koźmin, Obrowo, Ordzin, Pęckowo, Piotrowo, Słapanowo, Stobnicko, Zielonagóra, Karolin.

Wnioski:

1. Gmina charakteryzuje się ekstensywnym zagospodarowaniem terenu o stricte wiejskim charakterze osiedlania.
2. Gmina posiada funkcje rolnicze, jednocześnie cechując się wysokimi walorami krajobrazu przyrodniczego.

Transport i łączność

Gmina Obrzycko leży poza głównymi szlakami komunikacyjnymi oraz nie występują autostrady i drogi ekspresowe. Przebiegają przez jej teren drogi wojewódzkie i powiatowe. Do ważniejszych zalicza się drogi relacji Poznań – Szamotuły – Czarnków oraz Oborniki – Wronki. Sieć komunikacyjną Gminy uzupełniają drogi gminne publiczne i wewnętrzne.

Gmina położona jest w odległości ok. 12 km (ok. 12 min jazdy samochodem) od Szamotuł – 18,6 -tysięcznego miasta, siedziby powiatu, 25 km (ok. 30 min) od Obornik, 50 km (ok. 50 min) od stolicy województwa – Poznania.

Transport publiczny autobusowy realizowany jest poprzez firmy prywatne.

Przez południowo-zachodnią część Gminy przebiega jedna linia kolejowa. W Gminie zlokalizowana jest stacja kolejowa w Pęcownie. Linia kolejowa zapewnia kierunki połączeń Poznań-Szczecin.

Wnioski:

1. Układ sieci transportowej Gminy Obrzycko, jako gminy obwarzankowej uniemożliwia skuteczne skomunikowanie wszystkich miejscowości Gminy z pominięciem miasta centralnego.
2. Drogi w części wymagają przeprowadzenia remontów lub modernizacji.
3. Istotnym jest by współpracować z Wielkopolskim Zarządem Dróg Wojewódzkich w Poznaniu, Powiatowym Zarządem Dróg w Szamotulach oraz z Miastem Obrzycko w zakresie ich modernizacji i rozbudowy.
4. W celu ograniczenia emisji liniowej, a także przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu zalecany jest rozwój komunikacji zbiorowej oraz infrastruktury rowerowej.

5. Działania modernizacyjne oraz rozbudowujące sieć drogową powinny uwzględniać potrzebę stałego zwiększania bezpieczeństwa w ruchu drogowym, poprzez m.in.: tworzenie aktywnych przejść dla pieszych, modernizację i rozwój oświetlenia ulicznego.
6. Istnieje potrzeba budowy systemu tras rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych tworzących funkcjonalną sieć połączeń pomiędzy miejscowościami w Gminie.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Nadrzędnym dokumentem planistycznym w Gminie Obrzycko jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które określa politykę przestrzenną gminy i kierunki zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Obrzycko zostało przyjęte przez Radę Gminy Obrzycko Uchwałą Nr XXXVII/166/02 z dnia 28 września 2002 roku. Studium od momentu uchwalenia do końca 2022 r. było zmieniane 10 razy, ostatnia zmiana miała miejsce w 2021 r.

Gospodarowanie przestrzenne na terenie Gminy jest prowadzone w oparciu o wydawane decyzje o warunkach zabudowy. Na terenie Gminy obowiązuje 18 planów miejscowych, które pokrywają łącznie jedynie ok. 0,6% powierzchni Gminy. Przyjęta forma prowadzonej polityki przestrzennej determinuje brak spójnego i holistycznego gospodarowania przestrzenią, a także wydłużanie czasu oczekiwania na wydanie stosownej decyzji.

Wnioski:

1. Niski udział planów miejscowych w całkowitej powierzchni Gminy i tym samym coraz większe korzystanie z alternatywy w postaci decyzji o warunkach zabudowy, może w przyszłości utrudnić władzom samorządowym racjonalną politykę przestrzenną. Zwiększa się również niebezpieczeństwo chaotycznego rozproszenia lokalizacji inwestycji, niekoniecznie zgodnego z założeniami ładu przestrzennego w Gminie.
2. W związku z nowelizacją ustawy o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym, w najbliższych latach, należy podjąć działania mające na celu uporządkowanie przestrzeni w Gminie oraz opracowanie Planu Ogólnego.

Walory przyrodnicze i kulturowe

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego obszar Gminy Obrzycko położony jest w megaregionie Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincji Nizina Środkowoeuropejska, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie.

Obszar Gminy położony jest w zlewni Warty, której głównymi ciekami na terenie Gminy są: przepływająca przez tereny środkowe Warta i jej dopływy - przez południową część Gminy rzeka Sama. Uzupełniają je drobne cieki wodne oraz rowy melioracyjne.

Wśród występujących form ochrony przyrody należy wymienić Rezerwat przyrody Świetlista Dąbrowa, Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza Notecka, Obszar Natura 2000 Puszcza Notecka, Obszar Natura 2000 Dąbrowy Obrzyckie oraz pomniki przyrody.

Przez teren Gminy przebiegają dwa szlaki piesze (zielony i czerwony), które wchodzą w skład Europejskiego Dalekobieżnego Szlaku Pieszego oznaczonego symbolem E-II, prowadzącego znanym z Morza Północnego do przejścia granicznego w Ogrodnikach.

Przez Gminę przebiega Transwielkopolska Trasa Rowerowa – Odcinek Północny (oznakowanie zielone) oraz Nadwarciański Szlak Rowerowy – Odcinek Zachodni (oznakowanie niebieskie). Oba te szlaki należą do Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych.

Gmina posiada wiele zabytków architektonicznych i przyrodniczych. Na obszarze Gminy występują również liczne zabytki, po których zachowały się liczne i różnorodne pozostałości materialne oraz szczególnie cenne i zabytki sakralne. Do najważniejszych zaliczyć można:

- drewniany kościół pw. św. Mikołaja z końca XVII wieku w Słopanowie,
- poewangelicki kościół filialny pw. Serca Jezusowego z 1839 r. w Piotrowie,
- zespół pałacowo-parkowy z XIX wieku rodziny Twardowskich w Kobylnikach,
- zespół pałacowy z początku XX wieku - tzw. Obrzycko Zamek, rodziny Raczyńskich w Zielonejgórze,
- zespół pałacowo-parkowy rodziny Raczyńskich, z XIX wieku w Gaju Małym.

Wnioski:

1. Północna część Gminy cechuje się wysokimi walorami krajobrazowymi, które mogą przyciągnąć turystów z różnych regionów. Aby rozwijać tę funkcję, należy odpowiednio zagospodarować przestrzeń i dostosować ofertę do potrzeb potencjalnych turystów. Możliwe działania to np. wytyczenie szlaków turystycznych, zaprojektowanie i budowa infrastruktury turystycznej (np. ścieżki rowerowe), organizacja wydarzeń kulturalnych oraz promowanie lokalnych produktów i potraw. Warto również pamiętać o ochronie i zachowaniu walorów przyrodniczych dla przyszłych pokoleń oraz rozwijaniu turystyki zrównoważonej, która szanuje środowisko i kulturę lokalną.
2. Na terenie Gminy zlokalizowanych jest wiele obiektów historycznych i zabytkowych świadczących o bogatej i różnorodnej historii miejsca, które mogą stanowić przyczynek do rozwijania funkcji związanych z turystyką poznawczą.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Gospodarka lokalna i rynek pracy

W 2022 roku w Gminie Obrzycko było zarejestrowanych 471 podmiotów gospodarczych według rejestru REGON. Największa część podmiotów działa w budownictwie (124 podmioty) oraz w handlu hurtowym i detalicznym wraz z naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle (98 podmiotów). Ich udział wyniósł kolejno 26% i 21%. Podobna liczba podmiotów (w przedziale 36-45) zajmuje się działalnością związaną z przetwórstwem przemysłowym i pozostałą działalnością usługową – udział podmiotów z tych grup w ich całkowitej liczbie wynosił kolejno 10% i 8%.

W 2022 roku Gmina Obrzycko stanowiła 4,6% wszystkich podmiotów gospodarczych w powiecie szamotulskim, a jej udział wzrósł o 0,1 punktu procentowego od 2018 roku. To umiejscowiło ją na piątym miejscu pod względem wzrostu wśród wszystkich gmin powiatu. Przeliczenie wskaźników względem liczby ludności pokazało, że Gmina Obrzycko w 2022 roku miała 106 podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców, co było niższe od średniej w powiecie (112) i w województwie (141).

Stopa bezrobocia w Gminie Obrzycko wyniosła 2,8% w 2022 roku, co było wyższe niż średnia dla powiatu szamotulskiego (2,2%) i województwa wielkopolskiego (2,2%). Udział bezrobotnych na terenie Gminy od 2020 roku utrzymuje się na stałym poziomie.

Wnioski:

1. W Gminie Obrzycko obserwuje się wzrost liczby przedsiębiorstw przy zachowaniu pozytywnej dynamiki zachodzących zmian.
2. Podmioty gospodarcze działające na terenie Gminy skupione są głównie w branżach: w budownictwie, handlu hurtowym i detalicznym, pozostałej działalności usługowej oraz przetwórstwie przemysłowym.
3. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na obszarze Gminy Obrzycko od 2020 roku utrzymuje się na stałym poziomie, co jest pozytywnym zjawiskiem społecznym i gospodarczym.

Infrastruktura i środowisko – urządzenia sieciowe

Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie (pobór, uzdatnianie, dystrybucję) mieszkańców Gminy w wodę i odprowadzanie ścieków komunalnych z jej terenu jest Gmina Obrzycko.

Według danych GUS na 2021 rok udział mieszkańców mających dostęp do sieci wodociągowej wynosił 91,2%. Ogółem długość eksploatowanej sieci wodociągowej wyniosła około 81 km.

Na terenie Gminy Obrzycko eksploatowane są trzy ujęcia wody:

- Stacja Uzdatniania Wody w Ordzinie,
- Stacja Uzdatniania Wody w Zielonejgórze,
- Stacja Uzdatniania Wody w Brączewie.

Udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej w Gminie Obrzycko w 2021 roku wynosił 71,4%, co świadczy o tym, że około 30% mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej bez usług kanalizacyjnych.

Zbiorowe odprowadzanie ścieków w Gminie Obrzycko realizowane jest za pomocą siedmiu zbiorczych oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej o długości około 52 kilometrów. Zbiorcze oczyszczalnie ścieków znajdują się w miejscowościach Gaj Mały, Ordzin, Kobylniki, Obrowo, Zielonagóra, Pęckowo i Jaryszewo. Wszystkie oczyszczalnie na terenie Gminy są oczyszczalniami mechaniczno-biologicznymi.

Dostępność sieci gazowej na terenie Gminy jest marginalna i obejmuje 2% mieszkańców. Większość zaopatrzenia w ciepło ma charakter zdecentralizowany i opiera się na indywidualnych źródłach ciepła.

Wnioski:

1. Należy stale podnosić jakość infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacyjnej na terenie Gminy Obrzycko.
2. Szacuje się, że obecne przepustowości w oczyszczalniach ścieków zlokalizowanych w miejscowościach Gaj Mały, Ordzin, Kobylniki będą wystarczające zarówno przy aktualnym poziomie liczby mieszkańców, jak i w przypadku zwiększenia się tej liczby.
3. Jednym z najważniejszych kierunków na przyszłe lata jest zwiększenie dostępu do sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy.
4. Gmina Obrzycko charakteryzuje się niskim udziałem korzystających z instalacji gazowej, co determinuje zaopatrywanie budynków w ciepło w oparciu o indywidualne źródła ogrzewania, wśród których dominują tzw. „kopciuchy”.
5. Gmina posiada potencjał do rozwoju odnawialnych źródeł energii, z wykorzystaniem energii wiatru i słońca.

Gospodarka odpadami oraz działalność w zakresie ochrony środowiska

Podmiotem odpowiedzialnym za odbiór i wywóz odpadów komunalnych z terenu Gminy Obrzycko jest przedsiębiorstwo wybierane przez gminę w drodze postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Systemem gospodarki odpadami w 2022 r. objętych było 3 981 mieszkańców Gminy. Odsetek selektywnie zbieranych odpadów w stosunku do ogólnej ilości zebranych odpadów utrzymywał się na poziomie 29%-30% w latach 2018-2022, jedynie w 2018 roku wynosząc 24%. Wskaźnik ilości odpadów przypadających na jednego mieszkańca corocznie zwiększył się z 0,30 Mg w 2018 roku do 0,39 Mg w 2022 roku.

W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych tzw. PSZOK w Zielonejgórze przy ul. Łąkowej 6, gdzie mieszkańcy Gminy mogą nieodpłatnie oddać odpady segregowane oraz inne odpady problemowe.

Oprócz gospodarowania odpadami i prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, Gmina Obrzycko podejmuje szereg innych działań na rzecz ochrony środowiska, opartych o dedykowane programy: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Obrzycko na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) dla Gminy, Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Obrzycko na lata 2022-2036, Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Obrzycko na lata 2011 – 2032 oraz roczne programy opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Obrzycko.

Gmina Obrzycko współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w sprawie programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE. Punkt cieszy się zainteresowaniem mieszkańców. W 2022 roku udzielano 55 konsultacji. Za pośrednictwem Urzędu Gminy złożono 8 wniosków o dofinansowanie w formie dotacji.

W 2022 roku na terenie Gminy w Gaju Małym na budynku Szkoły Podstawowej znajdują się stacja monitoringu powietrza. Czujnik monitoruje stężenie pyłów zawieszonych ultradrobnych PM₁, pyłów zawieszonych drobnymi PM_{2,5}, pyłów zawieszonych średnich PM₁₀ oraz temperaturę, ciśnienie i wilgotność.

Wnioski:

1. Należy dalej realizować szereg jednorocznych i wieloletnich programów związanych z ochroną środowiska, które w kompleksowy sposób odpowiadają na zdiagnozowane problemy. Przede

wszystkim ważnym jest podjęcie działań na rzecz opracowania aktualnego Programu Ochrony Środowiska.

2. Postępujące zanieczyszczanie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej ekspansji człowieka na środowisko zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te powinny być związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb.
3. Działania w zakresie wymiany źródeł ciepła skierowane do mieszkańców gminy powinny koncentrować się wokół wspierania wymiany przestarzałych i wysokoemisyjnych pieców grzewczych na technologie nisko i zeroemisyjne (np. odnawialne źródła energii).

Stan finansów samorządowych

W latach 2018-2022 dochody Gminy Obrzycko ulegały corocznemu wzrostowi – z poziomu 21,23 mln zł w 2018 roku do 32,59 mln zł w 2022 roku. Największy wzrost nastąpił w 2022 roku, kiedy dochody zwiększyły się o ponad 4,76 mln zł w porównaniu z rokiem poprzednim, co spowodowane było m.in. wzrostem dochodów bieżących, zwłaszcza wpływu z podatku PIT, co było spowodowane nowelizacją ustawy o PIT.

Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (w latach 2018-2022 wahały się między 89,7% a 98,11%). Widoczny wpływ na ich kształtowanie ma coroczne i stabilne zwiększanie się udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, subwencji oraz dochodów z tytułu dotacji na cele bieżące oraz pozostałych dochodów bieżących.

Corocznie wzrastają również wydatki ogółem Gminy. W 2018 roku wydatki ogółem kształtowały się na poziomie 26,31 mln zł i do 2022 roku wzrosły o ponad 4,82 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla gmin w Polsce. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących.

W latach 2018-2022 największy udział w strukturze dochodów nieprzerwanie od 2018 roku posiadały wpływy z dotacji. Udział wpływów z dotacji do 2021 rósł, jednak w 2022 roku nastąpił spadek dotacji wynosząc 40%. Spadek był spowodowany przeniesieniem dotacji 500+ z Ośrodka Pomocy Społecznej (OPS) do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Ta zmiana w przepływie środków wpłynęła na różnice w strukturze dochodów między poszczególnymi latami.

Drugim co do wielkości udziałów, źródłem dochodów w budżecie Gminy w tym okresie, były dochody własne bez PIT i CIT (25% w 2022 roku), a dopiero trzecią były subwencje (19% w 2022 roku). Najmniejszy udział w strukturze dochodów Gminy w całym badanym zakresie czasowym posiadały udziały w podatkach centralnych, oscylujące na poziomie 12-19%. Dochody własne Gminy wraz z PIT i CIT stanowiły średnio jedynie 44% dochodów ogółem, co ograniczało możliwość samodzielnego oddziaływania Gminy na kształt i strukturę dochodów, a tym samym możliwość samodzielnego finansowania inwestycji.

Zgodnie z rankingiem „Fundusze Europejskie. Ranking wykorzystania środków UE przez samorządy 2014–2021” opracowanym przez czasopismo „Wspólnota”¹ wydatki Gminy Obrzycko ze środków UE w latach 2014–2021 per capita wyniosły 939,44 zł, co plasuje Gminę na 1 112 miejscu spośród 1 523 gmin wiejskich.

Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową (WPF) Gminy Obrzycko przyjętą przez Radę Gminy uchwałą Nr LVIII/379/2023 Rady Gminy Obrzycko z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Obrzycko na lata 2023-2030 potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2024-2030. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie prognozy wyniesie około 15,38 mln zł. Należy mieć na uwadze, że WPF najbardziej precyzyjnie odnosi się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na

¹ https://wspolnota.org.pl/fileadmin/user_upload/Nr_22-2022_Wydatki_ze_srodkow_UE.pdf

kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które podlegają zmianom, dlatego potencjał inwestycyjny przedstawia wartości szacunkowe.

Wnioski:

1. Niekorzystną sytuacją jest niewielki udział dochodów własnych Gminy w strukturze dochodów ogółem, który uzależnia ją finansowo w znacznym stopniu od środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych.
2. Gmina Obrzycko cechuje się niską skutecznością w pozyskiwaniu funduszy ze źródeł zewnętrznych, zarówno regionalnych jak i krajowych oraz zagranicznych, co w znaczący sposób zmniejsza jej możliwości inwestycyjne.
3. Sytuacja finansowa Gminy kształtuje się obecnie na stabilnym poziomie, który nie zagraża bezpieczeństwu jej funkcjonowania w najbliższej przyszłości. Fluktuacje rynkowe oraz utrzymujący się wysoki poziom inflacji może jednak wpłynąć znacząco na możliwości inwestycyjne Gminy w najbliższych latach.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego Gmina Obrzycko w roku 2022 liczyła 4 430 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 40 os./km². Z tego względu gęstość zaludnienia w Gminie była jedną z niższych w powiecie szamotulskim, gdzie średnia gęstość zaludnienia kształtowała się na poziomie 81 os./km². Mieszkańców w Gminie Obrzycko ubywa z każdym rokiem, co pokazują dane statystyczne z lat 2018-2022. Tylko w pięcioletnim okresie ubyło 71 osób. Wynika z tego, że Gmina Obrzycko się wyludnia i jest to sytuacja charakterystyczna w tym regionie (dynamika zmiany liczby ludności wynosi poniżej 100%, co oznacza zmniejszającą się liczbę ludności). Największy wpływ na zmniejszającą się liczbę mieszkańców Gminy Obrzycko ma ujemny przyrost naturalny.

Analizując wskaźniki demograficzne dla Gminy Obrzycko zaobserwować można stopniowe starzenie się społeczeństwa. Porównując udział mieszkańców w przedziale wiekowym 25-34 lat (kiedy to średnio największej osób wchodzi na rynek pracy, zakłada rodziny i kupuje mieszkanie lub dom) w 2018 roku do roku 2022 zauważyć można stopniowe zmniejszanie się udziału tych osób w ogólnej liczbie mieszkańców. Podobny trend dotyczy osób w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18-64, kobiety 18-59). Ponadto zauważyć można zwiększanie się senioralnego obciążenia demograficznego, którego dynamika w przedstawionych w ramach czasowych wynosiła aż 122%. Wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego przedstawia ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym. Porównując jedynie wartość analizowanego wskaźnika w 2022 roku w Gminie (24%) z wynikami z powiatu (26,3%) czy województwa (27,7%), jest to wynik minimalnie korzystniejszy, jednak dynamika jego wzrostu była znacząco wyższa w Gminie Obrzycko niż w województwie wielkopolskim (114%) i w powiecie szamotulskim (118%). Wartości powyżej 100% świadczą o zwiększaniu się udziału seniorów w strukturze demograficznej Gminy, co prowadzi do różnego rodzaju problemów i wyzwań natury finansowej, infrastrukturalnej czy społecznej dla Gminy m.in. związanych z obciążeniem systemu finansów publicznych poprzez wzrost kosztów opieki zdrowotnej w celu zapewnienia mieszkańcom dostępności do placówek zdrowotnych, konieczności zwiększenia nakładów na usługi społeczne i opiekuńcze oraz malejące dochody z tytułu udziału w podatku PIT.

Obserwuje się wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym w całej strukturze demograficznej Gminy, wraz z jednoczesnym zmniejszaniem się liczby osób w wieku produkcyjnym. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym od 2020 roku utrzymywała się względnie na tym samym poziomie (ok. 922-923 mieszkańców). Liczba osób w wieku produkcyjnym na przestrzeni badanych pięciu lat zmniejszyła się o około 200 osób i w 2022 roku osiągnęła wartość 2 648 mieszkańców. Osób w wieku poprodukcyjnym przybyło o liczbę 90.

Aktualnie liczba osób w wieku przedprodukcyjnym jest większa od liczby osób w wieku poprodukcyjnym, jednak, analizując wykładnicze linie trendu, przy zachowaniu aktualnych tendencji różnica pomiędzy osobami w wieku przedprodukcyjnymi i poprodukcyjnymi i w przyszłości będzie się stale zwiększać i liczba osób w wieku poprodukcyjnym będzie przewyższać liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym.

Wnioski:

1. Spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym może prowadzić do zmniejszenia się poziomu atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Obrzycko ze względu na brak potencjalnych pracowników i prowadzić do wystąpienia negatywnych konsekwencji na rynku pracy (m.in. brak zastępowalności pokoleniowej).
2. Przewidywany proces starzenia się społeczeństwa będzie w przyszłości wiązać się z rosnącym zapotrzebowaniem na usługi specjalistyczne dedykowane seniorom, takie jak opieka opiekunów lub programy wypoczynkowe. Będzie to również generować wyzwania związane z utrzymaniem istniejących szkół oraz znajdowaniem odpowiednich miejsc pracy dla nauczycieli. Ponadto, będzie obserwowana spadająca liczba osób posiadających wykształcenie wyższe.
3. W celu przeciwdziałania negatywnym skutkom opisywanych zjawisk demograficznych Gmina będzie rozwijać programy zachęcające do pozostania mieszkańców na terenie Gminy lub osiedlania

się w jej granicach nowych mieszkańców. W szczególności rozwijać należy usługi skierowane do rodzin z dziećmi oraz coraz liczniejszej, ale zróżnicowanej wewnętrznie grupy seniorów.

Kapitał społeczny – żłobki, przedszkola oraz oświata

Do form opieki nad dziećmi do lat 3 zalicza się żłobki oraz kluby dziecięce. Na terenie Gminy Obrzycko nie funkcjonują publiczne placówki tego typu.

Na terenie Gminy funkcjonuje jedna jednostka oświatowa, w skład której wchodzi szkoła podstawowa i oddziały przedszkolne.

Do 7 oddziałów przedszkolnych przy Szkole Podstawowej w Gaju Małym uczęszcza 128 dzieci w godzinach od 7:00 do 16:00. Średnia wielkość oddziału wynosi 18 dzieci.

Do Szkoły Podstawowej w Gaju Małym w 2022 roku uczęszczało 240 dzieci w 11 oddziałach. Średnia wielkość oddziału wynosiła 22 uczniów. W szkole było zatrudnionych 37 nauczycieli na 34,5 etatach.

Zestawiając średnie wyniki z egzaminu ósmoklasisty uczniów z Gminy ze średnią z powiatu szamotulskiego i województwa wielkopolskiego w latach 2020-2022 wychodzi, że poziom kształcenia w Gminie jest od roku 2021 wyższy od powiatu i województwa (poza językiem polskim w 2022 roku). W 2022 roku poziom kształcenia w Gminie jest o kilka procent niższy niż średnia wyznaczona dla województwa i powiatu w zakresie języka polskiego oraz wyższy o kilka procent niż średnia wyznaczona dla województwa i powiatu w zakresie matematyki i języka angielskiego.

Wnioski:

1. Należy rozwinąć politykę żłobkową oraz przedszkolną w celu zapewnienia opieki wszystkim chętnym dzieciom, co za tym idzie – przyspieszać proces powrotu rodziców na rynek pracy. Mieszkańcy zauważają potrzebę stworzenia miejsca dla dzieci do lat 3.
2. Gmina Obrzycko w kwestii egzaminu ósmoklasisty osiąga wyższe wyniki dla średnich dla powiatu szamotulskiego i województwa wielkopolskiego (z wyjątkiem j. polskiego).
3. Stałe podnoszenie poziomu edukacji w gminie powinno odbywać się zarówno na drodze modernizacji infrastruktury szkolnej, doposażenia bazy dydaktycznej placówek oświatowych, zwiększania liczby oraz atrakcyjności oferowanych zajęć pozalekcyjnych, jak i poprawy jakości pracy kadry nauczycielskiej (np. poprzez modyfikację systemu motywacyjnego) oraz systemowe wsparcie uczniów zdolnych i słabszych.
4. Dopelnienie systemowych działań w zakresie wsparcia rozwoju edukacji powinno także następować na drodze rozwoju współpracy z obecnymi w Powiecie organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze oświaty, nauki, kultury, sportu, itp.

Kultura i sport

Działalność kulturalna na terenie Gminy Obrzycko obejmuje przede wszystkim realizowane zadania przez Urząd Gminy, placówki oświatowe, Bibliotekę Publiczną Gminy Obrzycko, sołectwa i organizacje społeczne.

Biblioteka Publiczna Gminy Obrzycko znajduje się w Obrzycku przy ulicy Aleja Jana Pawła II 1. W Bibliotece obserwuje się trend wzrostu liczby wypożyczonych książek. Dla porównania z trzech ostatnich lat: 2020 r. – 3 548 woluminów, 2021 r. – 4 315 woluminów, a w 2022 r. było to już 5 315 woluminów.

Na terenie Gminy działają kluby sportowe, które uczestniczą w rozgrywkach związków sportowych w piłkę nożną. Działające na terenie Gminy Obrzycko kluby sportowe korzystają z bazy sportowej dostępnej tj.: boisk sportowych, sali szkolnej, szatni sportowej, sprzętu sportowego.

Wnioski:

1. Podejmowane działania w zakresie rozwoju kultury muszą zostać wzmocnione przez ich odpowiednią promocję, tak aby informacja o nich miała możliwość dotarcia do jak najszerszej grupy odbiorców wewnątrz, ale także na zewnątrz Gminy.
2. Istniejąca w Gminie baza sportowa i rekreacyjna zapewnia jej mieszkańcom możliwość stałego dbania i rozwijania własnej kultury fizycznej, niemniej konieczne jest także podjęcie działań w zakresie budowy nowych obiektów ogólnodostępnej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Zmieniające się potrzeby mieszkańców (wynikające ze zmian demograficznych, postępu technologicznego, zmiany zainteresowań ludzi) powinny pociągać za sobą także rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej, dostosowanej do wymagań mieszkańców w każdej grupie wiekowej.

Bezpieczeństwo publiczne

Zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy zajmuje się Posterunek Policji w Obrzycku przy ulicy Prusa 7. Obszar Gminy obsługuje 2 dzielnicowych.

W celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców na terenie Gminy zainstalowany został monitoring. Punkt monitoringu znajduje się przy przystani kajakowej na rzece Warcie w m. Zielonagóra. Powód to zagrożenie niszczenia mienia oraz bezpieczeństwa w ruchu.

Na terenie Gminy zlokalizowano 3 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. OSP w Piotrowie ujęta została w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

Wnioski:

1. Należy stale zwiększać poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców, zarówno poprzez podniesienie kompetencji pracowników policji oraz straży pożarnej, jak i modernizację sprzętu, w tym instalację sieci monitoringu.
2. Ochotnicze Straże Pożarne ściśle współpracują z różnymi podmiotami i instytucjami, aby zapewnić bezpieczeństwo mieszkańców na obszarze swojego działania. Dodatkowo, są gotowe wspierać sąsiednie obszary poprzez udział w odwodach operacyjnych lub udzielanie pomocy wzajemnej, gdy zachodzi taka potrzeba.

Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne Gminy

Na terenie Gminy Obrzycko działalność prowadzi szereg organizacji pozarządowych, z którymi Gmina współpracuje w zakresie realizacji zadań sfery publicznej, należących do zadań Gminy, a w szczególności w zakresie kultury fizycznej i sportu oraz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury, dziedzictwa narodowego i edukacji społecznej. Na terenie Gminy działa 12 organizacji.

Ponadto, Gmina przynależy do Lokalnej Grupy Działania Puszcza Notecka. Lokalna Grupa Działania „Puszcza Notecka” skupia w sobie 8 Gmin z Wielkopolski z powiatu międzychodzkiego i szamotulskiego: Międzychód, Sieraków, Kwilcz, Chrzypsko Wielkie, Wronki, Ostroróg, gminę Obrzycko oraz miasto Obrzycko. Celem ogólnym LGD jest zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy obszaru Puszczy Noteckiej. Lokalna Grupa Działania „Puszcza Notecka” zlokalizowała szereg projektów na obszarze swojego działania. W Gminie Obrzycko w ramach projektu współpracy „Szlakiem Ukrytych Skarbów” w 2023 roku powstała wiata na przystani nad Wartą – Zielonagóra.

Warto zaznaczyć, iż wszelkie związki gminne czy stowarzyszenia stanowią przede wszystkim fora do dialogu, które pozwalają wypracowywać różne rozwiązania i czerpać z doświadczeń innych jednostek samorządu terytorialnego. Jest to podstawa do świadomego i dojrzałego kształtowania postaw samorządowych, które następnie eskalują również na społeczność gminną rozwijając postawy aktywistyczne wśród mieszkańców.

Wnioski:

1. O aktywności mieszkańców danej gminy oraz ich zaangażowaniu w życie społeczne świadczy m.in. liczba działających na jej terenie organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Zestawiając ten wskaźnik dla Gminy Obrzycko, szamotulskiego i województwa wielkopolskiego zauważyć można, iż charakteryzuje się on tendencją wzrostową na przestrzeni analizowanych lat. Dodatkowo warto zwrócić uwagę, iż wskaźnik ten w analizowanych latach był najwyższy dla Gminy, wśród porównywanych jednostek.
2. Ścisła współpraca pomiędzy władzami Gminy a poszczególnymi jednostkami samorządu terytorialnego powinna stanowić jeden z fundamentów jej dalszego rozwoju.
3. Stałe poszerzanie współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi stanowi klucz do promowania i rozwijania zaangażowanego społeczeństwa obywatelskiego.

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Opieka zdrowotna dla mieszkańców z terenu Gminy Obrzycko zapewniana jest przez Przychodnię Zespołu Lekarza Rodzinnego „VITA” (Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej) przy ul. Kruppika 7 w miejscowości Obrzycko. Na ulicy Kruppika znajdują się również apteka „Pod złotym moździerzem”.

Najbliższa stacja pogotowia zlokalizowana jest w Szamotulach oddalonym ok. 12 km od miejscowości Obrzycko.

Polityka społeczna i prorodzinna realizowana jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrzycku.

W roku 2022, gmina przystąpiła do realizacji Programu Wieloletniego "Senior +" na okres 2021-2025 i otrzymała wsparcie finansowe w wysokości 175 000 złotych na otwarcie Klubu Senior + w Słopanowie. W ramach tego programu, budynek świetlicy wiejskiej w Słopanowie został dostosowany do potrzeb Klubu Senior +. W tym miejscu odbywają się regularne zajęcia dla zainteresowanych seniorów z terenu całej Gminy Obrzycko, organizowane cztery razy w tygodniu (od poniedziałku do czwartku).

W 2022 roku w zasobie mieszkaniowym Gminy znajdowało się 16 mieszkań komunalnych i 1 mieszkanie socjalne.

Wnioski:

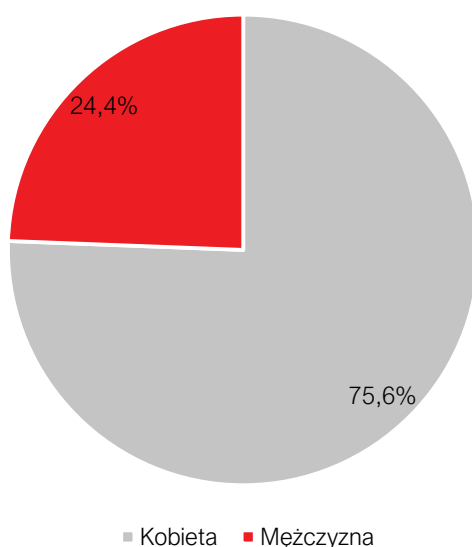
1. W obliczu współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych dla życia i zdrowia mieszkańców Gminy, ważne jest rozwijanie działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej, które w przyszłości przełożą się na zmniejszenie liczby osób wymagających opieki w zakresie systemu ochrony zdrowia.
2. Na obszarze Gminy Obrzycko sukcesywnie spada liczba rodzin oraz osób korzystających z systemu pomocy społecznej.
3. W kontekście przewidywanych zmian demograficznych, istnieje potrzeba rozwoju specjalnych programów i usług dedykowanych seniorom. Te działania powinny obejmować nie tylko profilaktykę, opiekę zdrowotną, ale także wsparcie społeczne.

4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

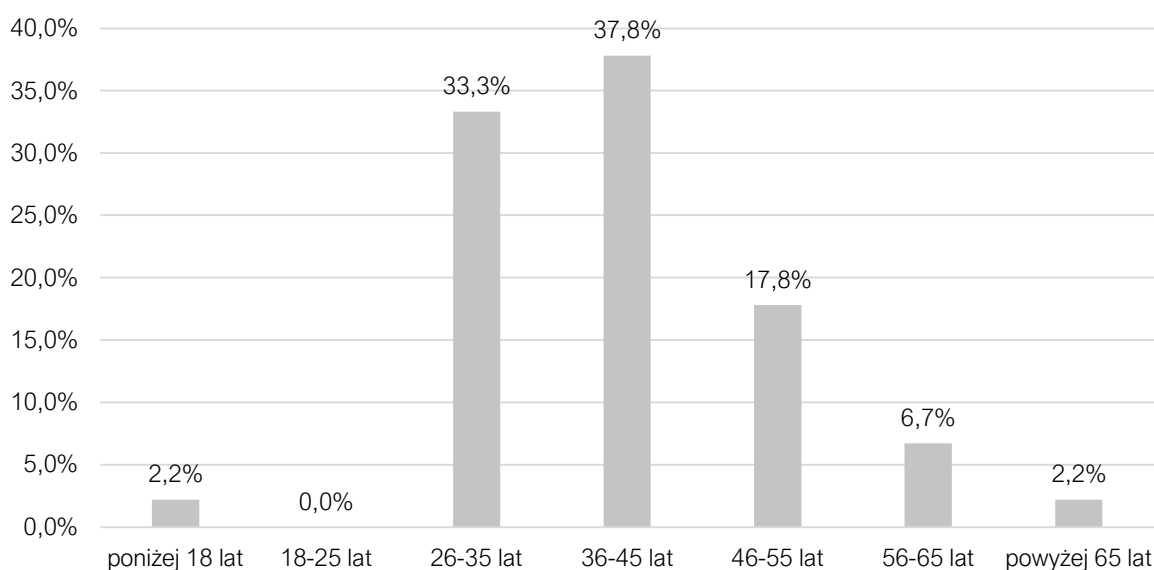
Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Obrzycko przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza on-line. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badania prowadzone były w dniach od 28 kwietnia do 1 czerwca 2023.

Respondenci odpowiadali na 8 pytań z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Łącznie zebrano 42 ankiety. W większości odpowiedzi udzieliły kobiety (75,6%), natomiast pod względem wieku mieszkańców największą grupę stanowiły osoby w przedziale 36-45 lat (37,8%). Większość respondentów stanowiły osoby pracujące (71,1%). Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 2 do opracowania.

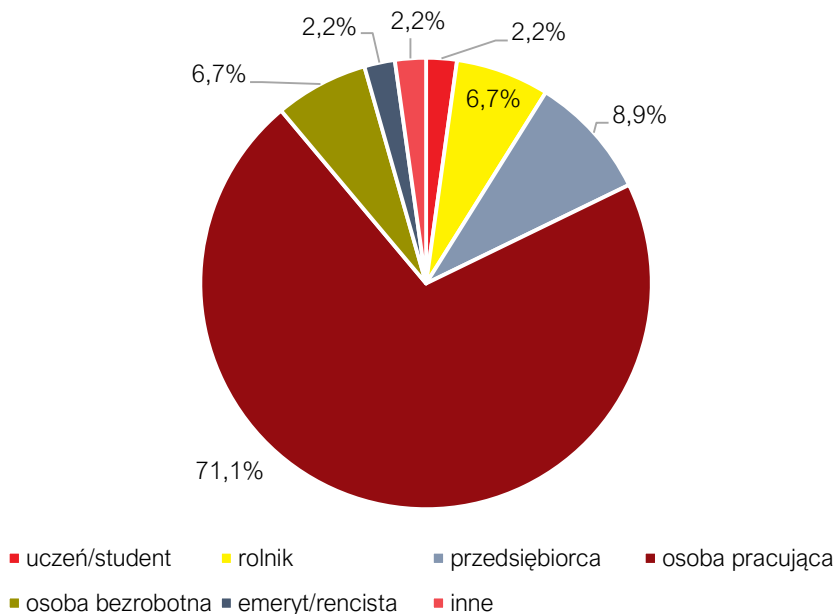
Ryc. 1. Podział respondentów ze względu na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

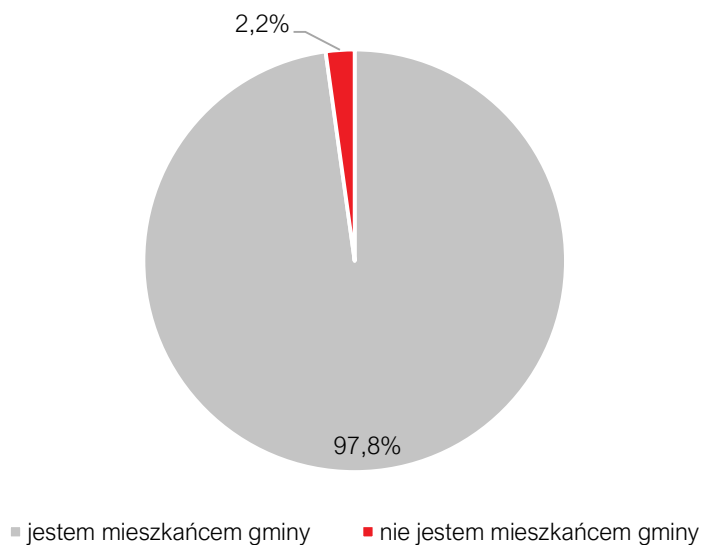
Ryc. 2. Podział respondentów ze względu na wiek

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ryc. 3. Podział respondentów ze względu na status

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

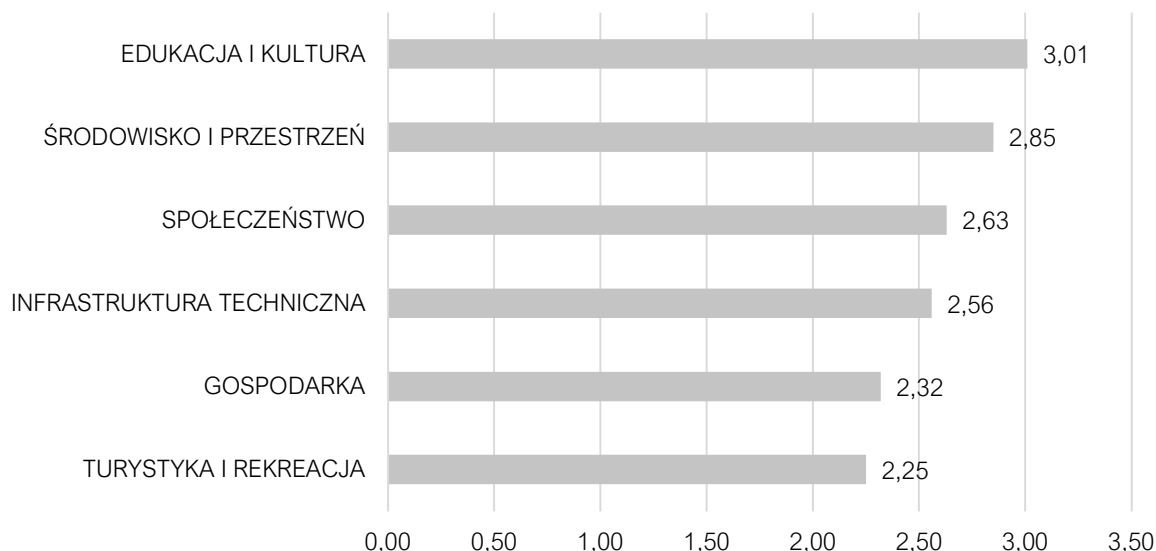

Ryc. 4. Podział respondentów ze względu na miejsce zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

4. 1. Ocena sytuacji Gminy

Pierwsza część ankiety dotyczyła oceny działań, które składają się na ogólne funkcjonowanie poszczególnych obszarów, stanowiących przedmiot zadań własnych Gminy. W skali od 1 do 5, gdzie 1 to ocena bardzo zła, a 5 to ocena bardzo dobra, mieszkańcy Gminy Obrzycko **najlepiej oceniają działania w zakresie edukacji i kultury** (średnia ocen wynosiła 3,01). Najgorzej oceniona została turystyka i rekreacja (średnia ocen wynosiła 2,25). Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 2,32 do 2,85. Średni wynik Gminy dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 2,60.

Ryc. 5. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Tabela poniżej przedstawia średnie oceny poszczególnych elementów znajdujących się w danym obszarze.

Najniżej ocenione ze wszystkich obszarów zostały działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów (1,47). Mieszkańcy wskazywali również na duży problem w zakresie jakości sieci gazowej, dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, dostępu do żłobków/klubu malucha, oferty spędzania czasu na terenie gminy dla dorosłych i młodzieży, możliwości uzyskania zatrudnienia na terenie gminy oraz poziomu bazy turystyczno-wypoczynkowej i gastronomicznej. Wszystkie z wyżej wymienionych aspektów otrzymały oceny poniżej 2,00, co oznacza, że mieszkańcy są niezadowoleni i zwracają uwagę, iż pewne elementy muszą ulec poprawie.

Tab. 1. Oceny poszczególnych podobszarów w Gminie Obrzycko

Społeczeństwo		Ocena
Funkcjonalność budynków administracji publicznej		3,80
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy		3,26
Skuteczność działania pomocy społecznej		3,08
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy		3,07
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę (Kluby Seniora)		3,00
Dostęp do podstawowej opieki medycznej		2,56
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy		2,23
Wsparcie osób niesamodzielnych		2,06
Dostęp do żłobków / klubów malucha		1,70
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej		1,59
Gospodarka		Ocena
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie		2,74
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy		2,53
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji		2,49
Dostępność usług na terenie Gminy		2,37
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy		2,29
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym		2,21

Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami	2,18
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy	1,76
Środowisko i przestrzeń	Ocena
Walory środowiska przyrodniczego w gminie	3,74
System odbioru odpadów na terenie gminy	3,69
Jakość powietrza w gminie	3,58
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających	3,00
Estetyka swojej gminy	2,96
Oferta gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska	2,58
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)	2,56
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)	2,44
Świadomość ekologiczna mieszkańców	2,36
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy	2,26
Infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)	2,15
Infrastruktura techniczna	Ocena
Jakość sieci kanalizacyjnej	3,17
Jakość sieci wodociągowej	3,05
Dostęp do Internetu w gminie	2,93
Stan dróg w gminie	2,58
Mała infrastruktura drogowa (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)	2,36
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych	2,29
Jakość sieci gazowej	1,53
Turystyka i rekreacja	Ocena
Atrakcyjność turystyczna gminy	3,05
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	3,02
System ścieżek rowerowych	2,62
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów	2,57
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie	2,45
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci	2,17
Poziom bazy gastronomicznej	1,95
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej	1,90
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży	1,79
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych	1,73
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów	1,47
Edukacja i Kultura	Ocena
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	3,79
Organizacja dowozu dzieci do szkół	3,71
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie	3,59
Działalność biblioteki	3,56
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie	3,52
Dostęp do edukacji przedszkolnej	3,48
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)	3,17

Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy	3,15
Działalność świetlic wiejskich	2,66
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy	2,52
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy	2,37
Dodatkowa oferta (kółka zainteresowań, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy	2,32
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie (godziny i dni otwarcia, itp.)	2,21
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie	2,16

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

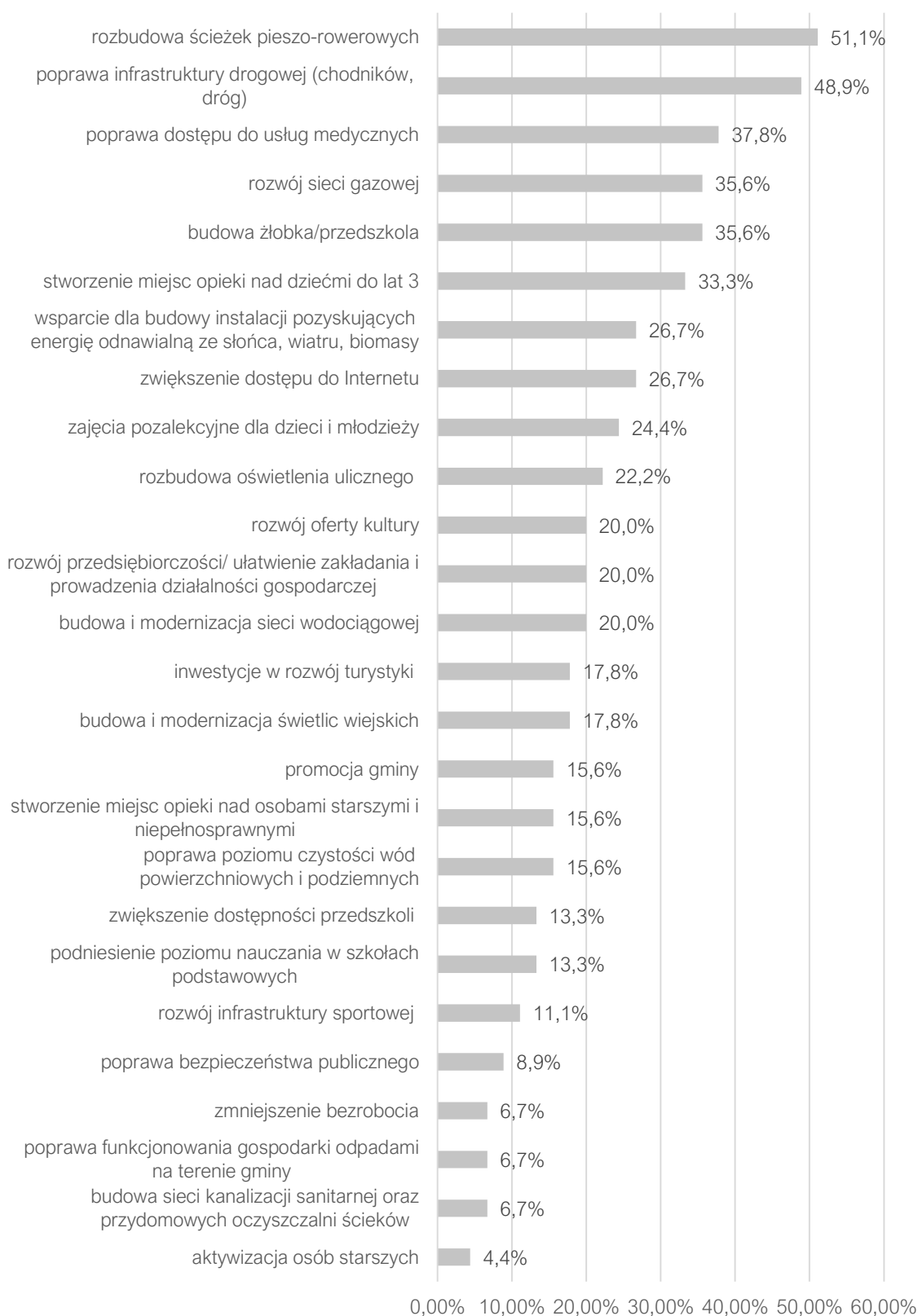
Wskazać należy, że żadna dziedzina funkcjonowania Gminy nie została wyróżniona oceną bardzo dobrą. Najwyższą ocenę wśród mieszkańców zdobyła funkcjonalność budynków administracji publicznej, dostęp do edukacji w szkołach podstawowych, walory środowiska przyrodniczego w gminie, organizacja dowozu dzieci do szkół oraz system odbioru odpadów na terenie Gminy.

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy Obrzycko. Wśród najczęściej wskazywanych znalazła się **rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych**, następnie **poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)**, poprawa dostępu do usług medycznych, rozwój sieci gazowej, budowa żłobka/przedszkola, a także stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.

Ostatnim pytaniem zadany w ankiecie było wskazanie elementu, który miałby zostać wizytówką Gminy. Wskazuje ono również na pożądane priorytety rozwoju według mieszkańców. Najczęściej mieszkańcy wskazywali na rzekę Wartę, tereny zieleni, czyste ulice, trasy rowerowe, turystykę oraz przystań.

Ryc. 6. Główne priorytety rozwoju Gminy Obrzycko według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie analizy strategicznej. Pozwala ono porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Podczas analizy danych, dokonano podziału zebranych informacji na cztery grupy:

- **S (ang. strengths)** – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę, na które bezpośredni wpływ ma Gmina;
- **W (ang. weaknesses)** – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę, na które bezpośredni wpływ ma Gmina;
- **O (ang. opportunities)** – szanse: wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Gminy;
- **T (ang. threats)** – zagrożenia: wszystko to, co stwarza warunki dla niekorzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Gminy.

Informacje te pochodziły z:

- wniosków zawartych w Diagnozie sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Obrzycko,
- danych liczbowych, opisowych i przestrzennych pozyskanych z Urzędu Gminy Obrzycko, a także ze źródeł zewnętrznych,
- warsztatów strategicznych,
- wyników badań ankietowych.

Analizę SWOT dla Gminy Obrzycko przedstawia zestawienie poniżej:

MOCNE STRONY

- wysokie walory przyrodnicze (Obszary Chronionego Krajobrazu, Obszary Natura 2000, rezerwat przyrody) i kulturowe dające szansę na rozwój usług czasu wolnego, rekreacji i turystyki,
- dobre połączenia kolejowe i pasażerski ruch kolejowy do większych miejscowości i stolicy regionu,
- współpraca z WFOŚiGW w zakresie dofinansowań do wymiany źródeł ciepła oraz wsparcie mieszkańców w pozyskiwaniu zewnętrznych funduszy na termomodernizację budynków mieszkalnych,
- PSZOK na terenie Gminy, tworzący możliwości nieodpłatnego pozbywania się nietypowych i problematycznych odpadów oraz zapewniający bezpieczeństwo środowiska (eliminacja „dzikich wysypisk” i nielegalnego spalania odpadów w gospodarstwach domowych),
- wysoki stopień zwodociągowania Gminy,
- duża przepustowość oczyszczalni ścieków zapewniająca odbiór ścieków przy wzrastającej liczbie mieszkańców,
- rosnąca liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON prowadzących działalność na terenie Gminy oferujących zróżnicowane miejsca pracy dla mieszkańców oraz spadająca liczba podmiotów wyrejestrowanych,
- prężne działania podmiotów tzw. trzeciego sektora, w tym Klubu Seniora, które zmniejszają poczucie wykluczenia i pozytywnie wpływają na integrację społeczną,
- dobry poziom nauczania w szkołach w Gminie w porównaniu ze szkołami powiatu, wysokie wyniki uczniów i uczennic z gminnych szkół w egzaminach zewnętrznych;
- członkostwo gminy w wielu stowarzyszeniach i związkach międzygminnych stymulujących rozwój gospodarczy ich członków (m.in. Lokalna Grupa Działania „Puszcza Notecka”),
- funkcjonujące na terenie Gminy jednostki OSP wpływające na poziom bezpieczeństwa mieszkańców, ale też integrację społeczeństwa oraz kształtowanie zaangażowanych postaw i wymianę doświadczeń pomiędzy pokoleniami.

SŁABE STRONY

- niski udział gminy objęty MPZP (0,6%), prowadzenie polityki przestrzennej w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje ustanawiające lokalizację inwestycji celu publicznego,
- niski odsetek mieszkańców mających dostęp do sieci gazowej,
- niska dostępność drogowa do większych miast,
- malejący udział dochodów własnych w dochodach ogółem Gminy, przez co zmniejsza się samodzielność Gminy w kształtowaniu własnych dochodów,
- niekorzystne trendy demograficzne i zmniejszająca się liczba mieszkańców Gminy (zmniejszający się udział mieszkańców w wieku kreatywnym, ujemny przyrost naturalny),
- postępujący wzrost senioralnego obciążenia demograficznego skutkujący koniecznością dostosowania usług społecznych dla seniorów,
- brak form opieki nad dziećmi do lat 3 wpływający na możliwość powrotu na rynek pracy rodzicom,
- zmniejszanie się stopnia pokrycia wydatków na oświatę subwencją oświatową; rosnące koszty utrzymania oświaty mimo wysokich wyników nauczania,
- niezadawalająca jakość dróg i infrastruktury towarzyszącej (chodniki, oświetlenie, itd.) i wynikające z tego obniżenie bezpieczeństwa drogowego,
- brak spójnej sieci tras rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych dających możliwość poruszanie się alternatywnymi środkami transportu,
- działalność na terenie gminy niewielu placówek medycznych, które nie zapewniają wystarczającego dostępu do usług z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, brak specjalistów na terenie gminy,
- charakter gminy obwarankowej utrudniający zarządzanie Gminy, w tym rozproszenie zabudowy, brak spójności przestrzennej utrudniające planowanie przestrzenne, rozwój sieci drogowej, infrastruktury technicznej oraz jednostek świadczących usługi społeczne.

SZANSE

- zwiększająca się świadomość ekologiczna mieszkańców oraz i postawy przyjazne środowisku i rozwój alternatywnych źródeł energii wspierane ogólnopolskimi, w tym rządowymi, programami wsparcia działań proekologicznych,
- pozytywne trendy społeczne w zakresie zwiększania się świadomości środowiskowej, głównie wśród najmłodszych grup społecznych,
- stopniowa zmiana mentalnego nastawienia społeczności do współodpowiedzialności za lokalną wspólnotę, partycypowania i aktywności społecznej,
- dofinansowania wewnętrzne i zewnętrzne wspierające rozwój OZE (m.in. program „Czyste powietrze”) i wymianę źródeł ciepła na ekologiczne; dofinansowanie inwestycji dotyczących małej retencji,
- dalsza współpraca w ramach LGD oraz stowarzyszeń międzygminnych (rozwój gospodarczy, aktywizacja mieszkańców, promocja Gminy),
- zmiana stylu życia społeczeństwa przejawiająca się w przeprowadzaniu się na obszary atrakcyjne przyrodniczo, poza większymi miastami
- rosnące trendy uprawiania turystyki krajowej i weekendowej, ze względu na kryzys gospodarczy.

ZAGROŻENIA

- spadek liczby mieszkańców (ujemny przyrost naturalny),
- starzejące się społeczeństwo,
- postępujące zmiany klimatu skutkujące m.in. anomaliami pogodowymi, suszą, powodzią, co silnie oddziałuje na branżę rolniczą,
- wpływ czynników zewnętrznych o zasięgu globalnym na sytuację społeczno-gospodarczą regionu (np. epidemia, konflikty zbrojne),
- utrzymywanie się wysokiej stopu bezrobocia oraz zjawiska ubóstwa ekonomicznego, spowodowane słabnącym tempem rozwoju gospodarczego kraju,
- zmiany systemu prawnego dotyczącego funkcjonowania i finansowania jednostek samorządu terytorialnego w Polsce,
- zwiększanie się bieżących kosztów funkcjonowania Gminy m.in. w związku z rosnącą inflacją, stałymi wzrostami kosztów energii elektrycznej i gazu oraz kosztów pracowniczych,
- ograniczony wpływ na infrastrukturę drogową powiatową i wojewódzką – potencjalne trudności w skomunikowaniu i modernizacji dróg,
- odpływ ludności młodych oraz pracowników do dużych ośrodków miejskich, ze względu na dostęp do uczelni wyższych oraz szerszej możliwości znalezienia zatrudnienia.

A large, thick red ribbon graphic that curves from the top left towards the bottom right, framing the central text.

STRATEGICZNE KIERUNKI
ROZWOJU GMINY
OBRZYCKO

12

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Obrzycko na lata 2024-2030 została opracowana na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy aktualnej sytuacji Gminy, badań ankietowych oraz warsztatu strategicznego. Podczas przeprowadzanych prac zwracano uwagę zarówno na potencjały Gminy (jej strony silne, pozwalające na wykorzystanie szans dla przyszłego rozwoju), jak również problemy (strony słabe, stanowiące zagrożenia dla jej dalszego rozwoju). W procesie strategicznym, podczas warsztatu strategicznego, określono także MISJĘ oraz WIZJĘ Gminy Obrzycko, które na późniejszym etapie prac stanowiły drogowskaz dla wyznaczania celów strategicznych i operacyjnych.

MISJA jest to element Strategii, który wskazuje na najważniejsze kierunki rozwoju Gminy. Skupione są w niej wszystkie podstawowe wartości, które przyświecają władzom Gminy Obrzycko i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Jest to ścieżka, jaką należy podjąć do osiągnięcia wizji. Zawiera w sobie odpowiedź na pytania: Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Co jest naszym priorytetem?

Uwzględniając przyjęte założenia misja Gminy Obrzycko brzmi następująco:

Gmina Obrzycko – WARTA poznania i zamieszkania.

W procesie powstawania dokumentu istotne było również stworzenie WIZJI, czyli obrazu Gminy, który będzie efektem realizacji przyjętej strategii rozwoju. WIZJA ukazuje Obrzycko w perspektywie strategicznej – zmienionej dzięki realizacji przyjętych działań i osiągnięciu zamierzonych przez władze celów.

Wizja Gminy:

- ❖ obrazuje stan docelowy Gminy w 2030 roku,
- ❖ ukazuje aspiracje władz i mieszkańców Gminy,
- ❖ jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

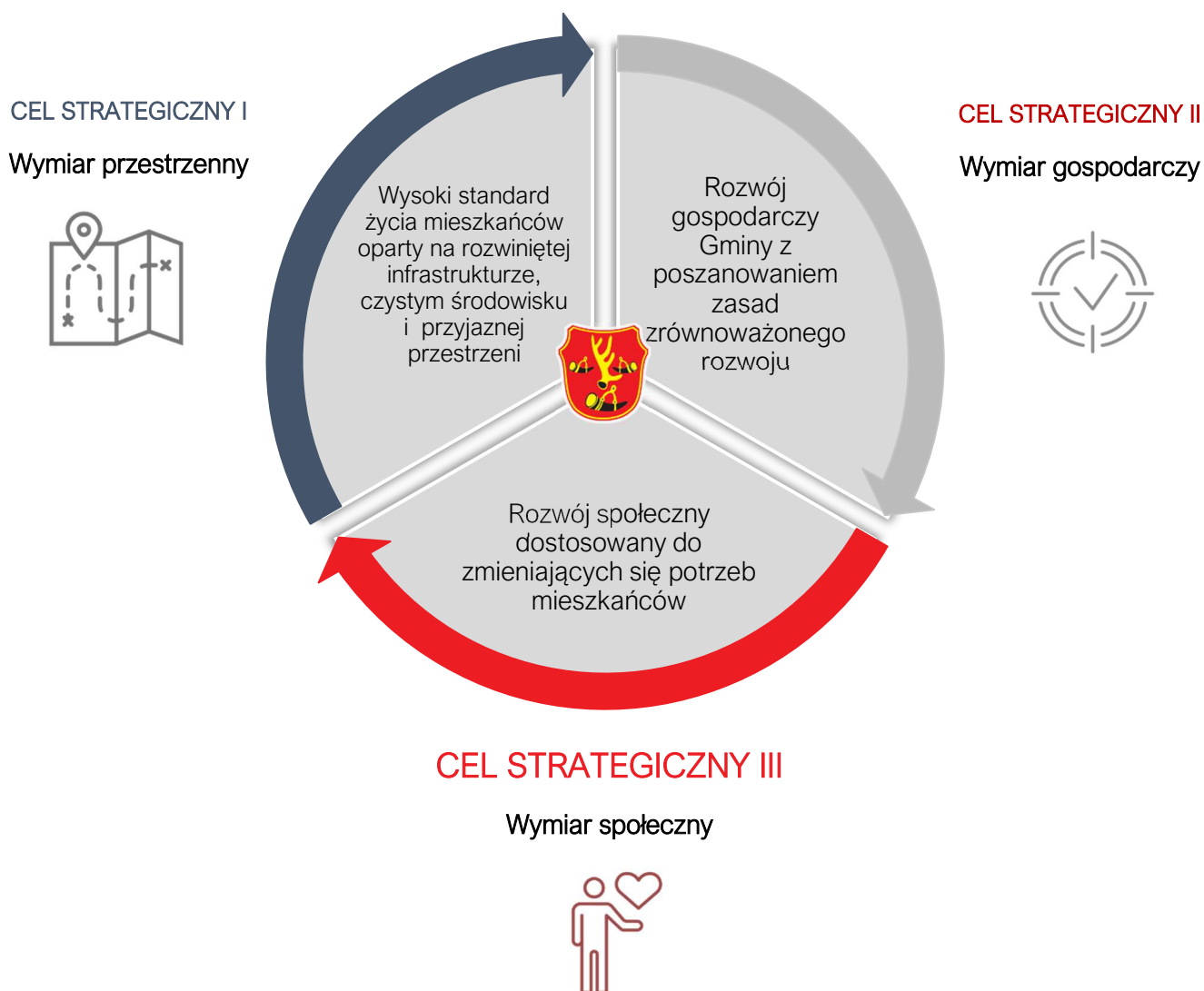
Gmina Obrzycko jest miejscem z rozwijającą się gospodarką, infrastrukturą techniczną i społeczną. To miejsce bezpieczne i ekologiczne, wykorzystujące swoje walory turystyczno-przyrodnicze, stawiające na rozwój przedsiębiorczości z uwzględnieniem terenów rolniczych i branży pokrewnych oraz realizujące potrzeby społeczne mieszkańców.

Otwartość Gminy na współpracę, budowanie lokalnych i międzynarodowych partnerstw oraz wysoki standard przestrzeni i stan zasobów środowiska naturalnego sprawiły, że podnosiła się jakość życia mieszkańców i stała się ona atrakcyjna do zwiedzania i zamieszkania.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Obrzycko, jej sytuacji gospodarczej, społecznej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu Gminy opisanego w wizji rozwoju, określono trzy cele strategiczne odnoszące się do głównych obszarów rozwojowych:

Powyższe postulaty stanowią odzwierciedlenie wizji Gminy, jaka ma zostać osiągnięta w 2030 roku. Cele strategiczne odwzorowują obszary rozwojowe w trzech sferach: przestrzennej, gospodarczej i społecznej, które budują wizerunek jednostki terytorialnej. Sfery te cechuje wzajemne przenikanie się – podejmowane działania w sferze przestrzennej będą wpływały na gospodarkę lokalną, a ta z kolei na sytuację społeczną. Aktywne i świadome społeczeństwo lokalne w dobrej sytuacji materialnej będzie z kolei wpływało na jakość środowiska przyrodniczego. Dla osiągnięcia równowagi konieczne jest równoległe realizowanie zadań w każdej z wymienionych sfer. Aby urzeczywistnić realizację celów strategicznych, dla każdego z nich ustanowiono cele operacyjne, które porządkują poszczególne działania. Cele operacyjne przedstawiono w tabeli poniżej.

CELE STRATEGICZNE:

CEL I: WYSOKI STANDARD ŻYCIA MIESZKAŃCÓW OPARTY NA ROZWIŃIĘTEJ INFRASTRUKTURZE, CZYSTYM ŚRODOWISKU I PRZYJAZNEJ PRZESTRZENI

CEL II: ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY Z POSZANOWANIEM ZASAD ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

CEL III: ROZWÓJ SPOŁECZNY DOSTOSOWANY DO ZMIENIAJĄCYCH SIĘ POTRZEB MIESZKAŃCÓW

CELE OPERACYJNE:

1.1.	Spójna i funkcjonalna infrastruktura	2.1.	Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	3.1.	Rozwinięta oferta edukacyjna oraz opiekuńcza dla najmłodszych
1.2.	Ochrona przyrody i promowanie działań na rzecz ekologii	2.2.	Atrakcyjna oferta turystyczna	3.2.	Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego
1.3.	Świadoma i aktywna polityka przestrzenna	2.3.	Pozytywny wizerunek Gminy	3.3.	Wzmacnianie usług pomocy społecznej i opieki zdrowotnej

CEL STRATEGICZNY I: WYSOKI STANDARD ŻYCIA MIESZKAŃCÓW OPARTY NA ROZWIĄTEJ INFRASTRUKTURZE, CZYSTYM ŚRODOWISKU I PRZYJAZNEJ PRZESTRZENI

Cele operacyjne:

Cel operacyjny 1.1.

- Spójna i funkcjonalna infrastruktura

Cel operacyjny 1.2.

- Ochrona przyrody i promowanie działań na rzecz ekologii

Cel operacyjny 1.3.

- Świadoma i aktywna polityka przestrzenna

Aby zagwarantować wysoką jakość życia dla mieszkańców, konieczne jest stworzenie atrakcyjnego i bezpiecznego otoczenia do życia, pracy, nauki i relaksu. Rozwinięta infrastruktura techniczna odgrywa kluczową rolę w poprawie atrakcyjności danej okolicy oraz jakości życia ludzi. Główne elementy rozwoju infrastruktury technicznej obejmują rozbudowę i modernizację dróg (razem z towarzyszącymi im elementami, takimi jak oświetlenie, chodniki, przejścia dla pieszych i miejsca parkingowe), co zwiększa dostępność przestrzenną, ułatwia przemieszczanie się i zwiększa bezpieczeństwo wszystkich użytkowników dróg. Oprócz sieci drogowej, na jakość życia ludzi wpływa również infrastruktura wodociągowa, kanalizacyjna i gazowa.

W osiągnięciu zrównoważonego rozwoju gminy kluczowe jest spójne i przemyślane planowanie przestrzenne, które musi wziąć pod uwagę potrzeby mieszkańców oraz możliwości samorządu, z poszanowaniem wytycznych dokumentów planistycznych na wyższym szczeblu. Pierwszym krokiem w kierunku osiągnięcia tego celu jest zapewnienie odpowiednich uregulowań dotyczących zagospodarowania przestrzeni, dlatego tak istotne jest posiadanie aktualnych dokumentów planistycznych. W związku z tym, punktem wyjścia do realizacji wszystkich działań powinna być aktualizacja tych dokumentów.

Rozwój gospodarczy oparty na zrównoważonych zasadach wymaga konieczności wdrożenia gospodarki niskoemisyjnej i bardziej energooszczędnej. Jest to szczególnie istotne w kontekście globalnych wyzwań związanych ze zmianami klimatycznymi i nadchodzącym kryzysem energetycznym. Gospodarka o niskim poziomie emisji gazów cieplarnianych wiąże się także z promowaniem źródeł energii odnawialnej oraz wspieraniem mieszkańców w procesie modernizacji źródeł ciepła.

Powyższe cele operacyjne stanowią będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL STRATEGICZNY I: WYSOKI STANDARD ŻYCIA MIESZKAŃCÓW OPARTY NA ROZWIŃEJ INFRASTRUKTURZE, CZYSTYM ŚRODOWISKU I PRZYJAZNEJ PRZESTRZENI

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
1.1. Spójna i funkcjonalna infrastruktura	<ul style="list-style-type: none">• Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty gminnej infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą,• Stworzenie spójnej sieci tras rowerowych łączących poszczególne miejscowości z miastem,• Współpraca z zarządcami dróg, które zlokalizowane są na terenie Gminy,• Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty oświetlenia ulicznego, budowa przejść dla pieszych, sygnalizacji świetlnej i poprawa stanu oznakowania drogowego,• Zapewnienie połączeń komunikacji zbiorowej i jego dostosowanie do potrzeb mieszkańców,• Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci wodociągowej wraz ze stacjami uzdatniania wody,• Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami i siecią monitoringu,• Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci kanalizacji deszczowej wraz z przepompowniami i siecią monitoringu,• Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty gminnej oczyszczalni ścieków,• Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci rowów melioracyjnych i innych urządzeń wodnych,• Współpraca z dostawcami gazu w zakresie budowy, rozbudowy sieci gazowej,• Rozwijanie systemu bezpieczeństwa/ratownictwa (OSP, Policja),• Współpraca z operatorami i umożliwienie rozwoju wysokiej jakości Internetu bezprzewodowego na terenie Gminy.	<ul style="list-style-type: none">• rozbudowana sieć drogowa na terenie Gminy,• poprawa stanu i jakości dróg już istniejących na terenie Gminy,• zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, rowerowego oraz pieszego,• poprawa dostępności komunikacyjnej Gminy,• zwiększenie poziomu objęcia Gminy siecią kanalizacyjną,• poprawa stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb dzięki uporządkowanej gospodarce kanalizacyjnej,• zwiększenie liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej,• zwiększenie liczby osób korzystających z sieci gazowej,• poprawa infrastruktury i wyposażenia OSP/Policji,• rozwój usług cyfrowych w Gminie, dzięki dostępowi do wysokiej jakości Internetu.	<ul style="list-style-type: none">• długość wybudowanych dróg (km),• długość wyremontowanych dróg (km),• długość wybudowanych chodników (km),• długość wybudowanych ścieżek rowerowych (km),• liczba nowych punktów oświetlenia (szt.),• długość rozbudowanej sieci wodociągowej (km),• długość rozbudowanej sieci kanalizacyjnej (km),• liczba zmodernizowanych/wybudowanych stacji uzdatniania wody (szt.),• liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (szt.),• długość wybudowanych i przebudowanych rowów melioracyjnych (km),• liczba osób korzystająca z sieci gazowej (szt.),• liczba wyposażonych jednostek OPS/Policja (szt.),• długość wybudowanej sieci światłowodowej (km),• długość wybudowanej sieci szerokopasmowej (km),• średnia prędkość łącza (Gb/s).

1.2. Ochrona przyrody i promowanie działań na rzecz ekologii	<ul style="list-style-type: none">• Wdrażanie programów wspomagających wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla mieszkańców Gminy,• Podniesienie poziomu jakości powietrza poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej,• Zapewnienie terenów pod lokalizację odnawialnych źródeł energii w dokumentach planistycznych,• Podejmowanie działań i przeprowadzanie akcji edukacyjnych na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy,• Budowa zbiornika wodnego na rzece Sama na terenach Gminy,• Ochrona naturalnej retencji wód, w szczególności poprzez rozwój błękitno-zielonej infrastruktury.	<ul style="list-style-type: none">• zwiększenie efektywności energetycznej budynków na terenie gminy,• wzrost wykorzystania i zastosowania odnawialnych źródeł energii,• poprawa jakości wody, powietrza i ziemi na terenie Gminy,	<ul style="list-style-type: none">• liczba przedsięwzięć zorganizowanych na rzecz upowszechniania edukacji ekologicznej (szt.),• liczba nowopowstałych instalacji OZE (szt.),• liczba budynków poddana termomodernizacji (szt.),• liczba wprowadzonych elementów błękitno-zielonej infrastruktury (szt.),
1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna	<ul style="list-style-type: none">• Regulacja polityki przestrzennej poprzez opracowanie planu ogólnego,• Przygotowanie terenów (na słabych jakościowo glebach) pod zabudowę jednorodziną dla nowych mieszkańców,• Wyposażenie przestrzeni publicznych w niezbędną infrastrukturę służącą mieszkańcom wraz ze zwiększeniem obszarów zieli publicznej,• Planowanie nowej zabudowy w oparciu o zapewnienie wysokiej dostępności do infrastruktury społecznej,• Analiza oraz uzupełnienie infrastruktury społecznej w miejscowościach z ich najmniejszą dostępnością.	<ul style="list-style-type: none">• efektywne zagospodarowanie przestrzeni, zrównoważony rozwój oraz poprawa jakości życia mieszkańców,• zwiększenie funkcjonalności przestrzeni,• zapewnienie w każdej miejscowości przynajmniej jednego obszaru mogącego stanowić jej lokalne centrum.	<ul style="list-style-type: none">• powierzchnia Gminy objęta dokumentami planistycznymi (ha lub %),• powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną (ha),

CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY Z POSZANOWANIEM ZASAD ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Cele operacyjne:

Cel operacyjny 2.1.

- Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości

Cel operacyjny 2.2.

- Atrakcyjna oferta turystyczna

Cel operacyjny 2.3.

- Pozytywny wizerunek Gminy

Ogromne znaczenie dla jakości życia mieszkańców Gminy ma sektor gospodarczy. Dotyczy to zarówno gospodarki lokalnej, jak i regionalnej. To właśnie on wpływa na kondycję finansów samorządowych, co ma bezpośredni wpływ na zdolność inwestowania w rozwój Gminy oraz na poziom dostarczanych przez samorząd usług, takich jak opieka społeczna, infrastruktura komunalna, edukacja, opieka zdrowotna, kultura i wiele innych, ale także poziomu przedsiębiorczości i rynku pracy. Dlatego samorząd Gminy Obrzycko dążyć będzie do podnoszenia atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, m.in. poprzez tworzenie dobrych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej. Ma to pozwolić na przyciągnięcie nowych przedsiębiorców i inwestorów, ale także przysłużyć się już funkcjonującym firmom.

Na obszarze Gminy istnieje potencjał rozwoju turystyki jednodniowej oraz możliwość rozbudowy oferty wypoczynkowej dla mieszkańców, opierając się na lokalnych zabytkach, urokach przyrody i malowniczym krajobrazie Gminy. Niemniej jednak, kluczowe jest kontynuowanie rozwoju infrastruktury turystycznej oraz nieustanne poszerzanie bazy rekreacyjnej, wykorzystując istniejące walory środowiskowe i dziedzictwo kulturowe.

Efektywna promocja odgrywa kluczową rolę w rozwoju Gminy, zarówno wewnątrz jej granic, jak i poza nimi. Z jednej strony, promocja skierowana do mieszkańców ma na celu kształtowanie lokalnej tożsamości oraz wzmocnienie przynależności do wspólnoty. Z drugiej strony, promocja zewnętrzna ma na celu przyciągnięcie nowych mieszkańców, turystów i inwestorów, co przyczynia się do zwiększenia potencjału rozwojowego gminy.

Powyższe cele operacyjne stanowią będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia

CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY Z POSZANOWANIEM ZASAD ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
2.1. Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none">• Stworzenie zachęt do prowadzenia działalności gospodarczej, m.in. wprowadzenie zwolnień podatkowych,• Współpraca Gminy z zakładami pracy (małe i średnie przedsiębiorstwa),• Tworzenie dokumentów planistycznych umożliwiających lokalizację inwestycji produkcyjno-usługowych z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju środowiska przyrodniczego,• Stworzenie systemu zachęt podatkowych mających na celu rozwój rolnictwa ekologicznego oraz rozwój agroturystyki,• Organizacja kampanii, szkoleń, warsztatów w celu podniesienia kwalifikacji lub lekcje nowych umiejętności dla rolników,• Wspieranie i rozwój pszczelarstwa, zwiększanie obszarów roślin miododajnych,• Wspieranie innowacji w rolnictwie, w tym wsparcie w modernizacji i restrukturyzacji małych gospodarstw rodzinnych.• Przygotowanie oferty terenów inwestycyjnych na stronie internetowej wraz z opracowaniem Strategii Promocji.	<ul style="list-style-type: none">• zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy,• zwiększenie liczby przedsiębiorstw na terenie Gminy,• aktywizacja gospodarcza mieszkańców Gminy (np. poprzez zakładanie przez nich nowych działalności gospodarczych),• zapewnienie wsparcia dla lokalnych rolników,• zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska ze źródeł rolniczych dzięki nowoczesnemu rolnictwu i uprawom ekologicznym,• zmniejszenie bezrobocia.	<ul style="list-style-type: none">• liczba nowych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy (szt.),• liczba przedsiębiorców korzystających z systemu ulg i zachęt (szt.),• powierzchnia terenów przeznaczona pod funkcje produkcyjno-usługowe (ha),• udział bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym (%),• liczba przeprowadzonych szkoleń dla rolników (szt.),• liczba nowych przedsiębiorstw przetwórstwa rolno-spożywczego (szt.).
2.2. Atrakcyjna oferta turystyczna	<ul style="list-style-type: none">• Rozbudowa infrastruktury turystycznej – zagospodarowanie terenów nad Wartą, budowa tarasów widokowych oraz przystani wraz z wypożyczalnią rowerów i kajaków,• Dążenie do zwiększenia bazy hotelowej, gastronomicznej, agroturystycznej poprzez stworzenie mechanizmów wspierających rozwój usług turystycznych,• Utrwalanie świadomości ponadlokalnej i regionalnej wśród mieszkańców, m.in. poprzez udział przedstawicieli gminy w wydarzeniach i uroczystościach na szczeblu powiatu i regionu,	<ul style="list-style-type: none">• zagospodarowanie terenów nad Wartą w celach turystycznych i rekreacyjnych,• zwiększenie bazy i oferty turystycznej w Gminie,• zwiększenie świadomości walorów kulturowych i turystycznych wśród mieszkańców gminy oraz turystów,	<ul style="list-style-type: none">• liczba inwestycji poniesionych na rzecz zagospodarowania terenów nad Wartą (szt.),• liczba miejsc noclegowych w Gminie (szt.),• liczba punktów gastronomicznych w gminie (szt.),• liczba gospodarstw agroturystycznych na terenie Gminy.

	<ul style="list-style-type: none">• Opracowanie wspólnej oferty turystycznej (lokalny przewodnik turystyczny),• Zachowanie obiektów zabytkowych, zwiększenie ich rozpoznawalności oraz zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami,• Krzewienie wśród mieszkańców poczucia tożsamości lokalnej i poszanowania dla tradycji i dziedzictwa lokalnego.	<ul style="list-style-type: none">• wzmocnienie tożsamości społecznej i kulturowej mieszkańców,	
2.3. Pozytywny wizerunek Gminy	<ul style="list-style-type: none">• Kształtowanie pozytywnego wizerunku Gminy jako miejsca w którym warto żyć, prowadzić działalność gospodarczą i wypoczywać,• Współpraca z NGO, gminami partnerskimi w celu zwiększenia możliwości promocyjnych oraz poszerzenia oferty kulturalnej,• Opracowanie strategii turystycznej Gminy,• Organizowanie imprez kulturowo-sportowych promujących Gminę na szczeblu ponadlokalnym,• Promocja lokalnej twórczości kulturalnej i tradycji rzemieślniczych, a także dążenie do wypromowania wartościowego produktu lokalnego.	<ul style="list-style-type: none">• zwiększenie zainteresowania Gminą i wzrost jej rozpoznawalności, a w konsekwencji napływ nowych mieszkańców, odwiedzających oraz przedsiębiorców,• rozwój współpracy oraz wzajemnej promocji Gminy z organizacjami pozarządowymi,• promocja Gminy na zewnątrz.	<ul style="list-style-type: none">• liczba przeprowadzonych inicjatyw promujących Gminę (szt.),• liczba wykorzystywanych kanałów do promocji Gminy (szt.),• liczba stowarzyszeń i gmin partnerskich, które współpracują z gminą (szt.),• liczba wykreowanych produktów lokalnych (szt.),• liczba imprez kulturowo-sportowych promujących Gminę na szczeblu ponadlokalnym (szt.).

CEL STRATEGICZNY III: ROZWÓJ SPOŁECZNY DOSTOSOWANY DO ZMIENIAJĄCYCH SIĘ POTRZEB MIESZKAŃCÓW

Cele operacyjne:

Cel operacyjny 3.1.

- Rozwinięta oferta edukacyjna oraz opiekuńcza dla najmłodszych

Cel operacyjny 3.2.

- Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Cel operacyjny 3.3.

- Wzmacnianie usług pomocy społecznej i opieki zdrowotnej

Największym aktywem Gminy Obrzycko są jej mieszkańcy. Priorytetem władz samorządowych jest podniesienie jakości życia w Gminie oraz zwiększenie jej atrakcyjności dla obywateli. Rozwój nie jest możliwy bez wysokiej jakości edukacji. Jakość edukacji ma wpływ na przyszłość każdego młodego człowieka, a także kształtuje rynek pracy i wpływa na poziom bezrobocia. Inwestycje w rozwijanie infrastruktury edukacyjnej, rozbudowę bazy dydaktycznej oraz doskonalenie kadry pedagogicznej i pracowników oświaty, w tym poprzez kursy i szkolenia, zwiększą jakość nauczania. Istotne jest również zapewnienie wsparcia dla uczniów wymagających dodatkowej pomocy w nauce oraz uczniów szczególnie uzdolnionych, którzy wykraczają poza standardowy program nauczania.

Rozwój oferty społeczno-kulturalnej oraz usług społecznych stanowi kluczowy czynnik poprawiający jakość życia mieszkańców Gminy. Kluczowym celem jest zapewnienie, aby oferta kulturalna była rozległa i dostępna dla wszystkich grup społeczności lokalnej, a wsparcie instytucji kulturalnych, organizacji pozarządowych i klubów sportowych, które stanowią integralną część Gminy, jest niezwykle istotne dla kształtowania postaw obywatelskich, integracji i aktywizacji mieszkańców, a także wzmacnianie tożsamości lokalnej. Z kolei popularyzacja kultury fizycznej i aktywności sportowej ma duże znaczenie dla zdrowia mieszkańców.

W kontekście starzejącego się społeczeństwa, rozwijanie usług społecznych, zwłaszcza opiekuńczych, staje się coraz bardziej niezbędne. Dlatego istotne jest, aby stworzyć rozbudowaną ofertę usług społecznych, które spełnią potrzeby różnych grup społeczności gminnej. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do kompleksowej opieki medycznej zostało wskazane przez mieszkańców jako jeden z głównych priorytetów rozwoju, jednak należy brać pod uwagę ograniczoną możliwość Gminy w tym zakresie (organizacyjne i prawne). Z tego względu planuje się zwiększyć dostępność do specjalistycznej opieki lekarskiej, ale również promowanie programów profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia.

Powyższe cele operacyjne stanowią będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL STRATEGICZNY III: ROZWÓJ SPOŁECZNY DOSTOSOWANY DO ZMIENIAJĄCYCH SIĘ POTRZEB MIESZKAŃCÓW

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
3.1. Rozwinięta oferta edukacyjna oraz opiekuńcza dla najmłodszych	<ul style="list-style-type: none">• Utworzenie miejsc opieki dla dzieci do lat 3,• Zapewnienie nowoczesnej bazy infrastrukturalnej i lokalowej w obszarze edukacji i wychowania poprzez rozbudowę, modernizację i wyposażenie obiektów,• Doskonalenie kadry wychowawczej i oświatowej, poprzez kursy i szkolenia dla nauczycieli,• Opracowanie i wdrażanie programów wsparcia dla uczniów wymagających dodatkowej pomocy w nauce oraz uczniów szczególnie uzdolnionych (kursy językowe, zajęcia dodatkowe, stypendia),• Rozwój postaw obywatelskich wśród młodzieży (wolontariat uczniowski).	<ul style="list-style-type: none">• upowszechnienie opieki nad dziećmi do lat 3 i opieki przedszkolnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców,• poprawa warunków nauczania w szkołach i przedszkolach,• aktywizacja kobiet na rynku pracy,• wielopłaszczyznowy rozwój dzieci, pod kątem edukacyjnym oraz psychologiczno-pedagogicznym,	<ul style="list-style-type: none">• poziom upowszechniania opieki nad dziećmi do lat 3 (%),• liczba zmodernizowanych i rozbudowanych obiektów oświatowych (szt.),• liczba przeprowadzonych kursów/szkożeń dla kadry oświatowej (szt.),• liczba dzieci otrzymujących stypendium szkolne (os.),• kwota udzielanego wsparcia (zł),• liczba wolontariuszy wśród dzieci i młodzieży (szt.).
3.2. Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego	<ul style="list-style-type: none">• Remont, rozbudowa i budowa infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej,• Powstanie nowych sekcji sportowych skierowanych do odpowiednich grup wiekowych i przygotowanie odpowiedniej bazy sportowej np. pumptrack, korty, skatepark,• Utworzenie ścieżek pieszo-rowerowych wzdłuż szlaków turystycznych i drogowych,• Dążenie do zwiększenia zaangażowania mieszkańców w życie i rozwój gminy oraz działań integrujących poszczególne sołectwo,• Utworzenie młodzieżowej Rady Gminy,• Nawiązanie współpracy z kołami, stowarzyszeniami działającymi na terenie powiatu,• Zapewnienie środków na opracowanie i realizację oferty kulturalnej służącej rozwijaniu lokalnych centrów aktywności społecznej.	<ul style="list-style-type: none">• wzrost integracji społecznej i aktywności mieszkańców na rzecz rozwoju Gminy,• rozwój oferty kulturalno-sportowej, odpowiadającej potrzebom i zainteresowaniom mieszkańców z wykorzystaniem nowo powstałej lub zmodernizowanej infrastruktury kulturalnej i sportowej,• wzmocnienie więzi społecznych i tożsamości lokalnej,• minimalizacja ryzyka wykluczenia społecznego.	<ul style="list-style-type: none">• liczba wyremontowanych, rozbudowanych i wybudowanych obiektów infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej (szt.),• liczba nowych sekcji sportowych (szt.),• długość ścieżek pieszo-rowerowych (km),• działanie młodzieżowej Rady Gminy (tak/nie),• liczba współprac z kołami, stowarzyszeniami działającymi na terenie powiatu (szt.),• liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych w roku (szt.),

			<ul style="list-style-type: none">• liczba miejscowości, w których w ciągu roku zostały zorganizowane wydarzenia kulturalne (szt.),• liczba uczestników wydarzeń kulturalnych (os.).
3.3. Wzmacnianie usług pomocy społecznej i opieki zdrowotnej	<ul style="list-style-type: none">• Utworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (świetlice środowiskowe),• Rozwój gminnej polityki senioralnej oraz usług opiekuńczych,• Rozwój mieszkań treningowych i wspieranych dla osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych,• Dążenie do integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,• Rozwój kompetencji rodzicielskich (warsztaty edukacji dla rodziców),• Umożliwienie dostępu do wsparcia psychoterapeutycznego osobom uzależnionym i ich rodzinom,• Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie walki z uzależnieniami,• Promocja zdrowia, w tym aktywnego trybu życia,• Wsparcie działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie opieki dziennej nad osobami starszymi i opieki wytchnieniowej,• Organizacja dowozu do placówek opieki medycznej dedykowanej osobom ze szczególnymi potrzebami lub organizowanie bezpłatnego (dla chorego) dojazdu lekarza (wizyty domowe),• Wdrażanie programów polityki zdrowotnej lub profilaktyki zdrowotnej i społecznej i podejmowanie inicjatyw uczących mieszkańców zdrowego trybu życia.	<ul style="list-style-type: none">• rozwój działalności instytucji pomocy społecznej, odpowiadających potrzebom i problemom społecznym mieszkańców,• zapewnienie usług opiekuńczych osobom potrzebującym wsparcia w codziennym życiu,• rozwój oferty usług skierowanych do seniorów, dostosowanej do ich potrzeb,• zintegrowanie społeczeństwa, zachęcanie do wzajemnego wspierania się,• zmniejszenie ilości osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,• usamodzielnienie lub poprawa funkcjonowania osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej,• poprawa dostępności do opieki medycznej,• zwiększenie stopnia świadomości mieszkańców w zakresie dbałości o zdrowie, kondycję fizyczną, walki z uzależnieniami i konieczność profilaktyki zdrowotnej.	<ul style="list-style-type: none">• liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (szt.),• liczba osób objętych dzienną opieką (os.),• liczba opiekunów osób niesamodzielnych (szt.),• liczba podejmowanych inicjatyw w zakresie aktywizacji osób starszych (szt.),• liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej (os.),• liczba podjętych inicjatyw przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu (szt.),• liczba mieszkań treningowych i wspieranych (szt.),• liczba mieszkańców biorących udział w programach profilaktyki zdrowotnej (os.).

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Obrzycko. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie

Gmina Obrzycko jest gminą o charakterze wiejskim, położoną w województwie wielkopolskim, w północnej części powiatu szamotulskiego. Całkowita powierzchnia Gminy wynosi ok. 110 km², w tym użytki rolne zajmują ok. 45%. Funkcją wiodącą Gminy jest rolnictwo. Lasy zajmują 48,85% powierzchni, a ich największa koncentracja występuje w środkowej i północnej części Gminy, która objęta jest ochroną przyrodniczą w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony ptaków Puszcza Notecka (PLB300015) oraz specjalny obszar ochrony siedlisk Dąbrowy Obrzyckie (PLH300003).

Siedzibą Gminy jest Obrzycko, które jednak nie wchodzi w jej skład i stanowi odrębną gminę miejską oraz centrum gospodarczo-handlowe dla okolicznych miejscowości, położone nad Wartą, w centralnej części gminy wiejskiej. Gmina Obrzycko jest więc klasyczną gminą „obwarzankową”, której centrum znajduje się w innej gminie i które to centrum przejmują, często zarówno formalnie, jak i poza formalnie, część funkcji i zadań od gminy obwarzankowej, w wymiarze przestrzennym, a także gospodarczym i społecznym. Obie gminy: miejska i wiejska, są ze sobą ściśle związane, a ich rozwój zależy od wzajemnej współpracy.

Największym sołectwem pod względem liczby ludności w Gminie Obrzycko jest Gaj Mały. Na drugim miejscu plasuje się sołectwo Słopanowo, a na trzecim natomiast sołectwo Zielonagóra. W tych 3 sołectwach mieszka ok. 54% mieszkańców Gminy.

Sieć dróg na terenie Gminy Obrzycko tworzą drogi gminne, powiatowe i wojewódzkie. Nie występują autostrady i drogi ekspresowe.

Gmina położona jest w odległości ok. 12 km (ok. 12 min jazdy samochodem) od Szamotuł – 18,6 -tysięcznego miasta, siedziby powiatu, 25 km (ok. 30 min) od Obornik, 50 km (ok. 50 min) od stolicy województwa – Poznania.

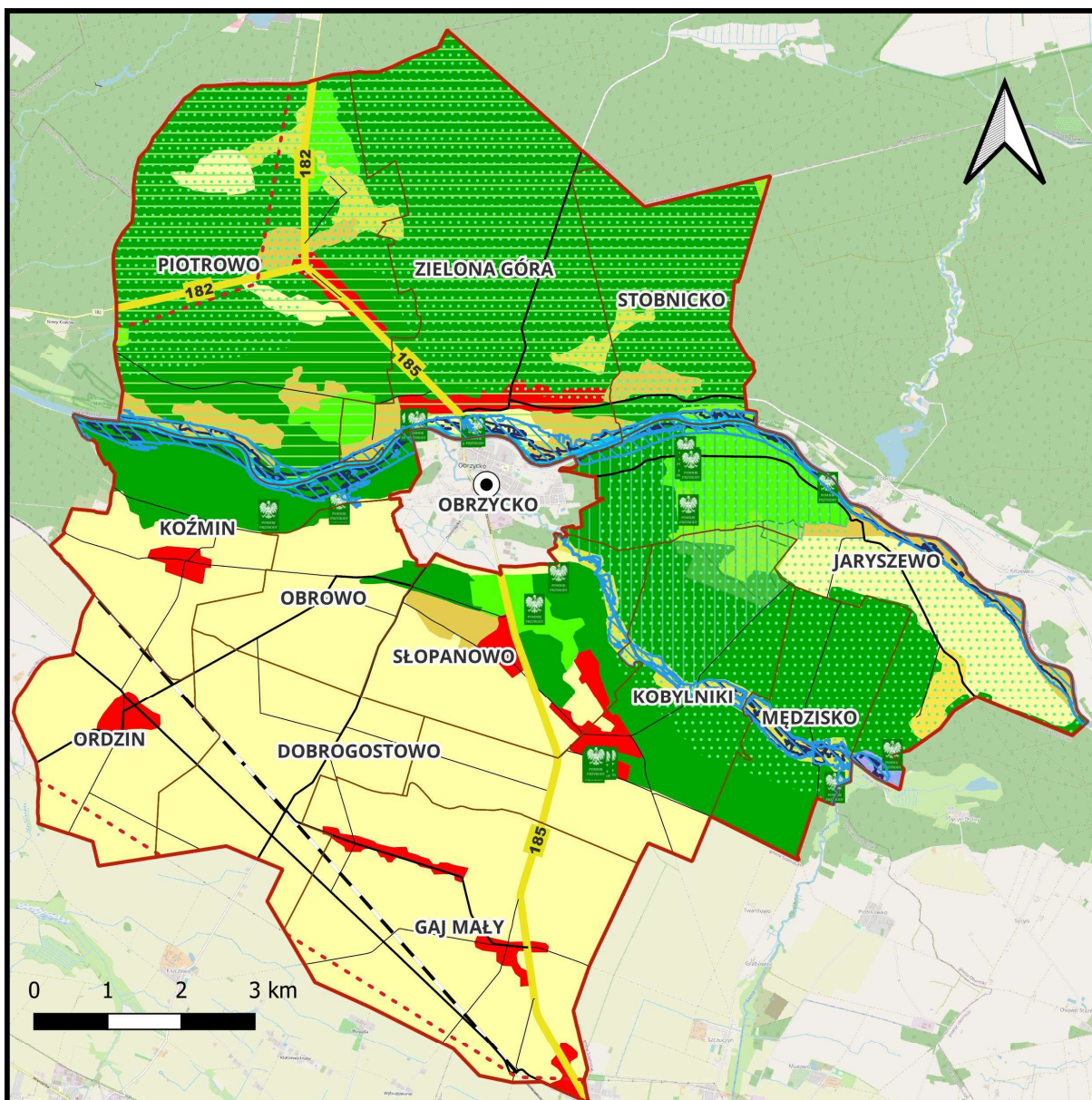
Przez południowo-zachodnią część Gminy przebiega jedna linia kolejowa. W Gminie zlokalizowana jest stacja kolejowa w Pęcławie. Linia kolejowa zapewnia kierunki połączeń Poznań-Szczecin. Linia ta znacząco poprawia dostępność komunikacyjną Gminy, ułatwiając podróże z i do Gminy mieszkańcom.

Obszar Gminy położony jest w zlewni Warty, której głównymi ciekami na terenie Gminy są: przepływająca przez tereny środkowe Warta i jej dopływy - przez południową część Gminy rzeka Sama. Uzupełniają je drobne cieki wodne oraz rowy melioracyjne.

Na terenie Gminy Obrzycko wyznaczono obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (1%) i wysokie (10%). Na obszarze tym obowiązują ograniczenia wynikające z Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Na terenie Gminy Obrzycko występują następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat przyrody Świetlista Dąbrowa,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza Notecka,
- Obszar Natura 2000 Puszcza Notecka (Kod obszaru: PLB300015),
- Obszar Natura 2000 Dąbrowy Obrzyckie (Kod obszaru: PLH300003),
- 20 pomników przyrody.

Legenda

— Granice Gminy Obrzycko

● Ośrodek lokalny

Drogi:

— wojewódzkie

— powiatowe

— gminne

— Tory kolejowe

--- Linia energetyczna wysokiego napięcia

— Rzeki

... Korytarze ekologiczne

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią:

▨ na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat)

▨ na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat)

Formy ochrony przyrody:

▨ Rezerваты przyrody

▨ Specjalne obszary ochrony (Natura 2000)

▨ Obszary specjalnej ochrony

▨ Pomniki przyrody

Pokrycie terenu:

■ Zabudowa miejska luźna

■ Grunty orne

■ Łąki, pastwiska

■ Złożone systemy upraw i działek

■ Tereny zajęte głównie przez rolnictwo z dużym udziałem roślinności naturalnej

■ Lasy liściaste

■ Lasy iglaste

■ Lasy mieszane

■ Lasy i roślinność krzewiasta w stanie zmian

■ Bagna śródlądowe

■ Cieki

Ryc. 7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Obrzycko

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Corine Land Cover 2018

Gmina Obrzycko została ujęta w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, przyjętego uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. Zgodnie z zapisami planu Gmina znajduje się w obrębie wiejskiego obszaru funkcjonalnego. Za kluczowy cel polityki przestrzennej tego obszaru przyjęto kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej ukierunkowane na podnoszenie jakości życia mieszkańców, poprawę dostępności do usług oraz osiągnięcie wysokiego poziomu konkurencyjności i dostępności obszaru. W ramach realizacji plan wyznacza 6 celów polityki przestrzennej, jakimi są:

- poprawa jakości przestrzeni osadniczej miast i wsi,
- ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- ochrona dziedzictwa kulturowego,
- wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego,
- poprawa dostępności komunikacyjnej,
- rozbudowa systemów infrastruktury technicznej.

Dla każdego z wymienionych celów, plan określa zasady zagospodarowania. Wśród najważniejszych należy wymienić przede wszystkim przeciwdziałanie rozlewaniu się zabudowy, zachowanie tradycyjnego krajobrazu wiejskiego, rewitalizację i ochronę obszarów o wysokich walorach historyczno-kulturowych oraz ich efektywne wykorzystanie (np. dla celów turystyki), ochronę najlepszych gleb i poprawę bilansu wodnego, modernizację sieci drogowej i kolejowej, rozwój transportu zbiorowego oraz poprawę dostępności sieci infrastruktury technicznej.

Zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego Gmina Obrzycko należy również do innych obszarów terytorializacji polityki rozwoju tj.:

- obszar wiejski wymagający wsparcia procesów rozwojowych,
- obszar ochrony gleb dla celów produkcji rolnej,
- obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy,
- obszar cenny przyrodniczo,
- obszar ochrony krajobrazów kulturowych,
- obszar ochrony i kształtowania zasobów wodnych.

W *Planie* wymienione zostały również inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, których realizacja została zaplanowana na terenie województwa wielkopolskiego, w tym m.in. na terenie Gminy Obrzycko tj.:

1. Modernizacja linii kolejowych:
 - a. Prace na linii kolejowej E-59 (nr 351) na odcinku Poznań Główny – Szczecin Dąbie,
2. Regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych:
 - a. Odbudowa rz. Samy, gm. Szamotuły, Obrzycko, Oborniki, woj. wielkopolskie.

Kształtowanie polityki przestrzennej Gminy powinno odbywać się w oparciu o zasady zagospodarowania ujęte w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa, jak i poniższe wytyczne:

- tworzenia warunków zmierzających do poprawy jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy;
- harmonijnego i skoordynowanego rozwoju struktur osadniczych przy uwzględnieniu cech i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tradycji regionu;
- stałego dążenia do kształtowania i poprawy ładu przestrzennego stanowiącego wartość ogólnospołeczną;
- ochrony tradycji i kultury regionu;

- ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, przy założeniu racjonalnego ich wykorzystania dla potrzeb lokalnych i ponadlokalnych skorelowanego z procesem rozwoju społeczno-gospodarczego;
- bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, ochrony mienia;
- rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej przy uwzględnieniu integralności wewnętrznej Gminy oraz powiązań ponadlokalnych, służących wzmocnieniu konkurencyjności i spójności regionu.

4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze Gminy Obrzycko, są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej. Wobec tego komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku wyznaczono następujące cele strategiczne:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych zawierających się w Strategii Rozwoju Gminy Obrzycko na lata 2024-2030 ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Tab. 2. Spójność celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Obrzycko na lata 2024-2030 z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego.

Cele	
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	Strategia Rozwoju Gminy Obrzycko na lata 2024-2030
1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy	Cel II: Rozwój gospodarczy Gminy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju 2.1. Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości Cel III: Rozwój społeczny dostosowany do zmieniających się potrzeb mieszkańców 3.1. Rozwinięta oferta edukacyjna oraz opiekuńcza dla najmłodszych
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu	Cel I: Wysoki standard życia mieszkańców oparty na rozwiniętej infrastrukturze, czystym środowisku i przyjaznej przestrzeni 1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna Cel II: Rozwój gospodarczy Gminy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju 2.2. Atrakcyjna oferta turystyczna 2.3. Pozytywny wizerunek Gminy Cel III: Rozwój społeczny dostosowany do zmieniających się potrzeb mieszkańców 3.1. Rozwinięta oferta edukacyjna oraz opiekuńcza dla najmłodszych

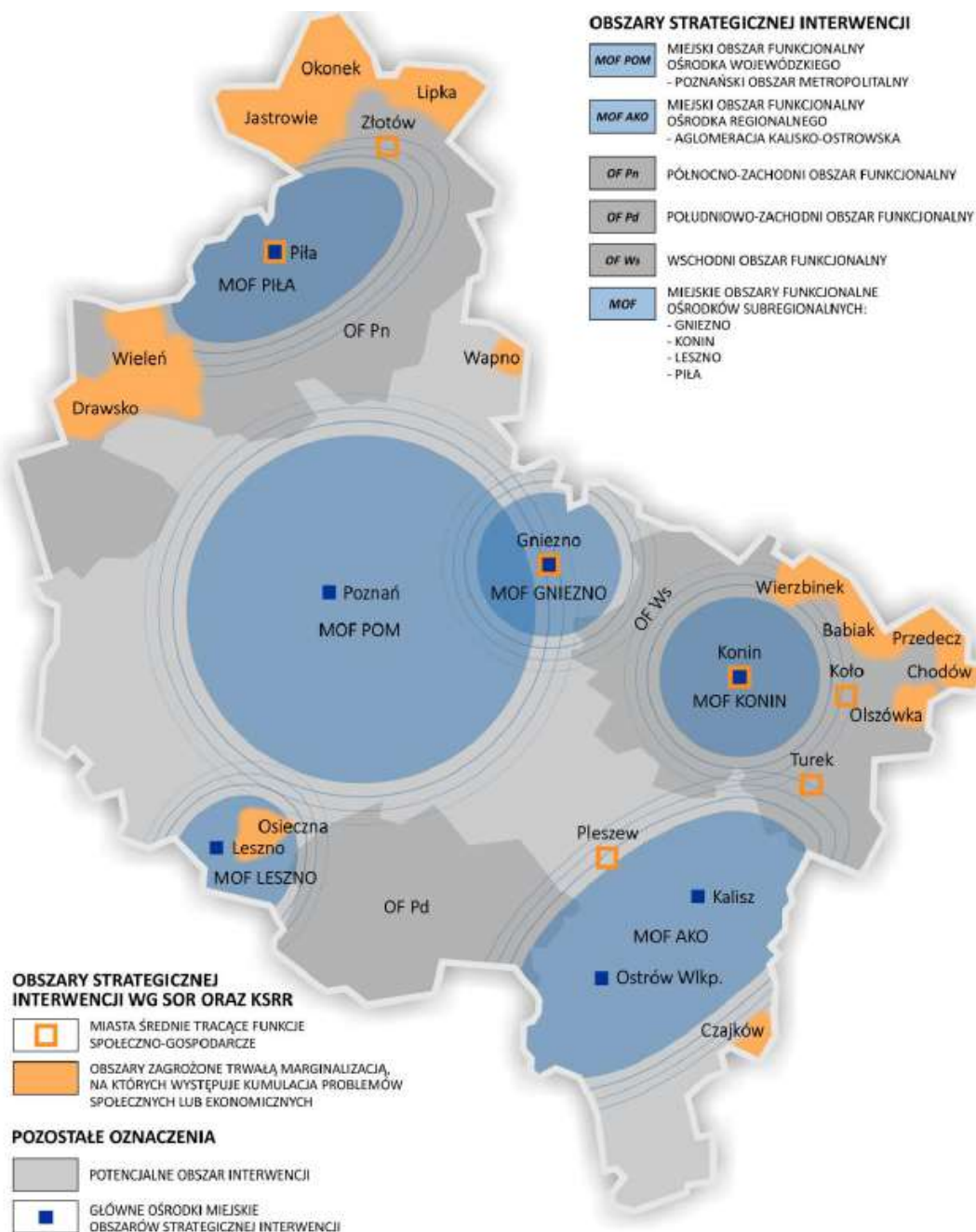

	3.2. Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego 3.3. Wzmacnianie usług pomocy społecznej i opieki zdrowotnej
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej	Cel I: Wysoki standard życia mieszkańców oparty na rozwiniętej infrastrukturze, czystym środowisku i przyjaznej przestrzeni 1.1. Spójna i funkcjonalna infrastruktura 1.2. Ochrona przyrody i promowanie działań na rzecz ekologii 1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju	Cel I: Wysoki standard życia mieszkańców oparty na rozwiniętej infrastrukturze, czystym środowisku i przyjaznej przestrzeni 1.1. Spójna i funkcjonalna infrastruktura 1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna

Źródło. Opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego wskazuje również obszary strategicznej interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji. Projektowanie interwencji przebiegać będzie zgodnie z zasadami wielopoziomowego zarządzania, subsydiarności, partycypacji społecznej, w dialogu z partnerami społeczno-gospodarczymi. Do obszarów strategicznej interwencji (OSI) należą zarówno miejskie ośrodki funkcjonalne, jak i obszary o skumulowanych problemach rozwojowych. Miejskie obszary funkcjonalne (MOF) to wyodrębnione obszary najintensywniej oddziałujące na otoczenie, charakteryzujące się silnymi powiązaniem funkcjonalno-przestrzennymi. Na terenie województwa wielkopolskiego wyodrębniono 6 takich obszarów, które obejmują najważniejsze ośrodki miejskie wraz z ich otoczeniem – ośrodek wojewódzki (Poznań), regionalny (Kalisz z Ostrowem Wielkopolskim) oraz 4 ośrodki subregionalne (Gniezno, Konin, Leszno i Piła).

Obszar na jakim położona jest Gmina Obrzycko nie należy jednak do żadnego z wyznaczonych obszarów strategicznej interwencji. Ich zasięg przedstawiony został na mapie znajdującej się na kolejnej stronie.

Ryc. 8. Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce o indykatywnym zasięgu

Źródło: Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Obrzycko na lata 2024-2030 jest kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, jak i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka, wydział lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, Urząd Gminy Obrzycko, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Obrzycko, Rada Gminy Obrzycko oraz odpowiednie komórki Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Obrzycko na lata 2024-2030 jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach funkcjonowania samorządu. Rekomenduje się przyjęcie lub aktualizację szczegółowych planów i programów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji danego celu strategicznego. Obecnie obowiązującymi dokumentami wieloletnimi w Gminie są:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Obrzycko,
- Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Obrzycko na lata 2022-2036,
- Program Opieki Nad Zabytkami Gminy Obrzycko na lata 2021-2024,

- Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2022-2025.

Dodatkowo, Gmina Obrzycko opracowuje i wdraża programy roczne, takie jak Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Obrzycko, Roczny program współpracy Gminy Obrzycko z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Dokumentami, które wymagać będą aktualizacji bądź przyjęcia w okresie realizacji Strategii będą m.in.: Gminny Program Rewitalizacji, Program Opieki Nad Zabytkami, Gminny Program Wspierania Rodziny, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych czy Program Ochrony Środowiska. W obliczu reformy planowania przestrzennego, do końca 2025 roku, Gmina jest zobowiązana do przygotowania Planu Ogólnego, który zastąpi istniejące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy.

Wdrażając Strategię, Gmina będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez podmioty z jej otoczenia, do których należy w szczególności Powiat Szamotulski. W chwili przyjęcia dokumentów przez ww. podmioty, Gmina dokona analizy zgodności zapisów swojej Strategii i w razie potrzeby dokona ich aktualizacji.

Dodatkowo Gmina będzie dążyć do wprowadzenia rozwiązań związanych z inteligentnym zarządzaniem, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, rozpowszechniając ideę Smart City. Narzędzia te zapewnią sprawną pracę Urzędu Gminy, jednostek podległych, ale również wpłyną na ochronę środowiska i możliwości pomiaru jakości życia w Gminie.

W celu wdrożenia praktyki angażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych sołectwach Gminy.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z powyższą ustawą „Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizacją polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego”. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Dodatkowo, narzędziem wspomagającym monitorowanie wdrażania Strategii będzie tabela ewaluacyjna stanowiąca Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na podstawie tego uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informację o stanie realizacji danego działania. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części osiągnięto założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

6. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Obrzycko na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW2021), a także ogólnopolskich programów operacyjnych;
- programy rządowe, w tym m.in. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Nowa perspektywa finansowa 2021-2027 daje jednostkom samorządu terytorialnego szansę na pozyskanie środków z nowej puli dofinansowań. Budżet w ramach nowej polityki spójności opiewa na kwotę 392 miliardów euro i przewiduje inwestycje w krajowe oraz regionalne programy ukierunkowane na m.in. wzrost gospodarczy, rynek pracy, społeczną integrację i pogłębianie współpracy.

Ponadto samorządy będą miały do dyspozycji środki z nowych programów krajowych, m.in.:

- **FENIKS – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027** – 25, 1 mld euro (między innymi największe inwestycje infrastrukturalne, drogi, koleje, transport publiczny, ochrona środowiska);
- **FENG – Fundusze Europejskie dla nowoczesnej gospodarki** – 8 mld euro (między innymi innowacje, współpraca nauki i biznesu);
- **FERS – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027** – 4,3 mld euro (między innymi nauka, edukacja, żłobki, sprawy społeczne);
- **FERC – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027** – 2 mld euro (między innymi cyfryzacja, sieci szerokopasmowe).

Gmina będzie miała do dyspozycji również środki z nowego programu Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW2021+), będącego kontynuacją Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. W nowej perspektywie budżet dla województwa wielkopolskiego wyniesie 2 154 405 816 euro. Filarami FEW2021+ będą: zielona transformacja, transformacja cyfrowa oraz przejście na nurt gospodarki 4.0, a głównym celem będzie osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2040 r.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Obrzycko na lata 2024-2030. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Gminy Obrzycko oraz jednostek organizacyjnych Gminy Obrzycko.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem szamotulskim oraz województwem wielkopolskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawę do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający

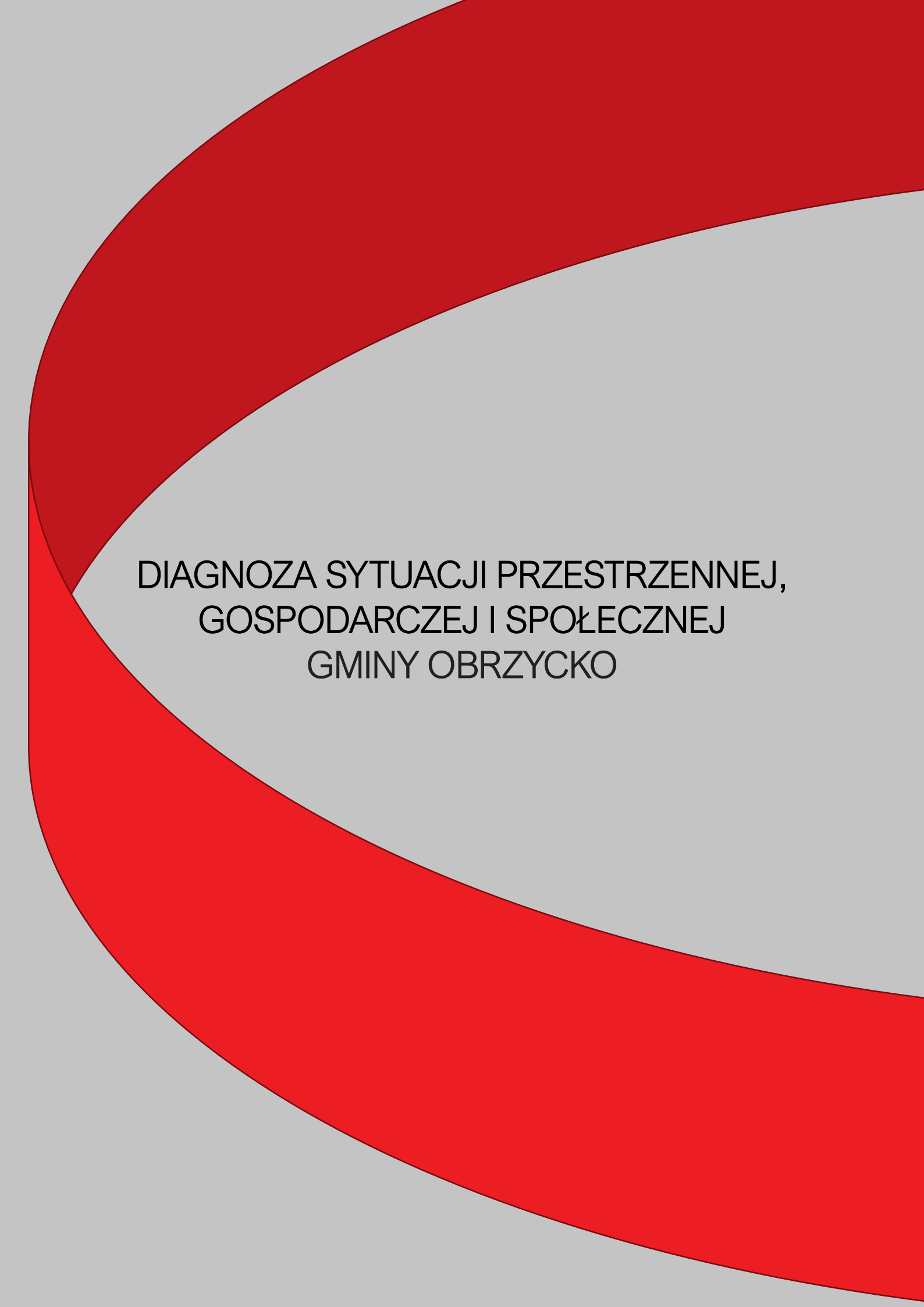

dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiającą spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określone będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa odzwierciedlać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczone będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Zgodnie z uchwałą Nr LVII/379/2023 Rady Gminy Obrzycko z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Obrzycko na lata 2023-2030, potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów), w latach 2024-2030 wyniesie około 15,38 mln zł.

A thick, vibrant red ribbon curves across the page, starting from the top left, looping around the center, and extending towards the bottom right. The ribbon has a slight shadow effect, giving it a three-dimensional appearance. The background is a light, neutral gray.

ZAŁĄCZNIKI

A thick, vibrant red ribbon curves across the page, starting from the top left, looping around the center, and extending towards the bottom right. The ribbon has a slight shadow, giving it a three-dimensional appearance. The background is a light, neutral gray.

DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ,
GOSPODARCZEJ I SPOŁECZNEJ
GMINY OBRZYCKO

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY	56
1.1. Informacje ogólne	56
1.2. Transport i łączność	57
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	59
1.4. Walory przyrodnicze i kulturowe	64
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY	69
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy	69
2.2. Infrastruktura i środowisko	73
<i>Urządzenia sieciowe</i>	<i>73</i>
<i>Gospodarka odpadami</i>	<i>75</i>
<i>Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska</i>	<i>77</i>
2.3. Stan finansów samorządowych	78
<i>Wykonanie budżetu</i>	<i>78</i>
<i>Struktura dochodów i wydatków</i>	<i>80</i>
<i>Zewnętrzne źródła finansowania</i>	<i>84</i>
<i>Potencjał inwestycyjny</i>	<i>84</i>
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	86
3.1. Demografia	86
3.2. Kapitał społeczny	90
<i>Przedszkola i szkoły</i>	<i>90</i>
<i>Kultura i sport</i>	<i>94</i>
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	<i>94</i>
<i>Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy</i>	<i>95</i>
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	98

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY

1.1. Informacje ogólne

Gmina Obrzycko jest gminą wiejską położoną w województwie wielkopolskim, w północnej części powiatu szamotulskiego. Według danych GUS Gmina Obrzycko w 2022 roku liczyła 4 430 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 40 os./km². Całkowita powierzchnia Gminy wynosi ok. 110 km², w tym użytki rolne zajmują ok. 45%. Funkcją wiodącą Gminy jest rolnictwo. Lasy zajmują 48,85 % powierzchni, a ich największa koncentracja występuje w środkowej i północnej części Gminy, która objęta jest ochroną przyrodniczą w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony ptaków Puszcza Notecka (PLB300015) oraz specjalny obszar ochrony siedlisk Dąbrowy Obrzyckie (PLH300003).

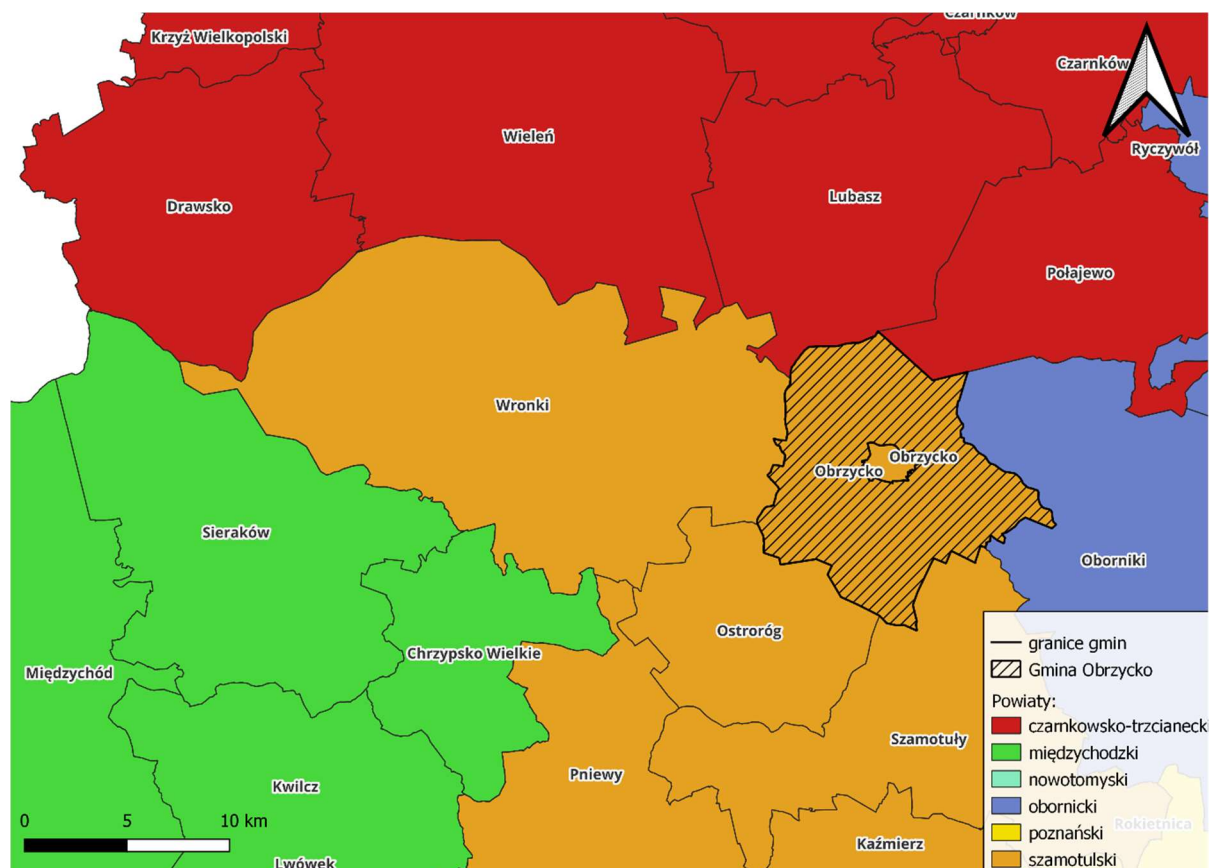
Siedzibą Gminy jest Obrzycko, które jednak nie wchodzi w jej skład i stanowi odrębną gminę miejską oraz centrum gospodarczo-handlowe dla okolicznych miejscowości, położone nad Wartą, w centralnej części gminy wiejskiej. Gmina Obrzycko jest więc klasyczną gminą „obwarzankową”, której centrum znajduje się w innej gminie i które to centrum przejmują, często zarówno formalnie, jak i poza formalnie, część funkcji i zadań od gminy obwarzankowej, w wymiarze przestrzennym, a także gospodarczym i społecznym. Obie gminy: miejska i wiejska, są ze sobą ściśle związane, a ich rozwój zależy od wzajemnej współpracy.

Największym sołectwem pod względem liczby ludności w Gminie Obrzycko jest Gaj Mały (923 mieszkańców w 2022 roku). Na drugim miejscu plasuje się sołectwo Słapanowo (772 mieszkańców w 2022 roku), a na trzecim natomiast sołectwo Zielonagóra (712 mieszkańców w 2022 roku). Oznacza to, że w tych 3 sołectwach mieszka ok. 54%. Następnie to sołectwo – Piotrowo, Pęckowo, Jaryszewo, Koźmin, Obrowo, Ordzin, Karolin, Stobnicko. Najmniejsze sołectwo gminne to Dobrogostowo (114 mieszkańców w 2022 roku).

Gmina graniczy z:

- Gminą miejską Obrzycko w środku (powiat szamotulski),
- Gminą miejsko-wiejską Szamotuły od południa (powiat szamotulski),
- Gminą miejsko-wiejską Ostroróg od południowego zachodu (powiat szamotulski),
- Gminą miejsko-wiejską Wronki od północnego zachodu (powiat szamotulski),
- Gminą wiejską Połajewo od północy (powiat czarnkowsko-trzcianecki),
- Gminą wiejską Lubasz od północy (powiat czarnkowsko-trzcianecki),
- Gminą wiejsko-miejską Oborniki od wschodu (powiat obornicki).

W skład Gminy wchodzi 12 sołectw, którymi są: Dobrogostowo, Gaj Mały, Jaryszewo, Koźmin, Obrowo, Ordzin, Pęckowo, Piotrowo, Słapanowo, Stobnicko, Zielonagóra, Karolin.

Ryc. 9. Położenie Gminy Obrzycko na tle gmin sąsiadujących

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

1.2. Transport i łączność

Gminę Obrzycko charakteryzuje dobre położenie komunikacyjne, a jej dostępność komunikacyjna rzutuje na rozwój gospodarczy Gminy poprzez podnoszenie jej atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej, jak również jest ważnym wyznacznikiem jakości życia jej mieszkańców. Jakość infrastruktury drogowej wpływa nie tylko na utrudnienia w ruchu dla mieszkańców, ale także hamuje rozwój gospodarczy.

Gmina położona jest w odległości ok. 12 km (ok. 12 min jazdy samochodem) od Szamotuł – 18,6 -tysięcznego miasta, siedziby powiatu, 25 km (ok. 30 min) od Obornik, 50 km (ok. 50 min) od stolicy województwa – Poznania.

Na obszarze Gminy Obrzycko istnieje rozbudowana sieć dróg, którą tworzą: dwie drogi wojewódzkie oraz liczne drogi powiatowe i gminne.

Przez Gminę przebiegają następujące drogi, będące w administracji:

- Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Poznaniu:
 - droga nr 185 Szamotuły – Piotrowo, dł. 12,72 m.
 - droga nr 182 Czarnków – Międzychód, dł. 5,135 m.
- Powiatowego Zarządu Dróg w Szamotułach:
 - droga nr 1845P relacji Nowa Wieś – Samołęż – Ordzin – Pęckowo – Szamotuły;
 - droga nr 1846P relacji Zielonagóra – Ryczywół;
 - droga nr 1847P relacji Zielonagóra – Stobnicko - Oborniki;
 - droga nr 1848P relacji Obrzycko – Brączewo – Jaryszewo - Szamotuły;
 - droga nr 1849P relacji Gaj Mały – Karolin;
 - droga nr 1850P relacji Dobrojewo – Obrowo;

- droga nr 1899P relacji Obrzycko – Ostroróg.
- Drogi gminne.

Stan dróg gminnych można określić jako dobry. Niektóre fragmenty szlaków komunikacyjnych wymagają jednak rozbudowy lub poprawy ich jakości, polegającej na budowie chodnika, rozbudowie oświetlenia ulicznego, przebudowie lub poprawie stanu nawierzchni. Szczególnie trudna sytuacja dotyczy miejscowości Zielonagóra, Słapanowo, Stobnicko oraz Gaj Mały. Drogi gminne poddawane są przeglądowi ich stanu technicznego raz na rok.

Transport publiczny autobusowy realizowany jest poprzez firmy prywatne.

Przez południowo-zachodnią część Gminy przebiega jedna linia kolejowa. W Gminie zlokalizowana jest stacja kolejowa w Pęcoku. Linia kolejowa zapewnia kierunki połączeń Poznań-Szczecin. Linia ta znacząco poprawia dostępność komunikacyjną Gminy, ułatwiając podróż z i do Gminy mieszkańcom. Mieszkańcy mają 20 bezpośrednich połączeń z Pęcokiem do Poznania, (podróż trwa około pół godziny). Z Pęcoku do Szczecina mieszkańcy mają dziennie 4 bezpośrednie połączenia, (podróż zajmuje ok 3 godzin). Mieszkańcy korzystają również z najbliższych stacji kolejowych poza terenem Gminy m.in. stacji w Szamotułach oraz we Wronkach.

Ryc. 10. Rozmieszczenie dróg na terenie gminy Obrzycko

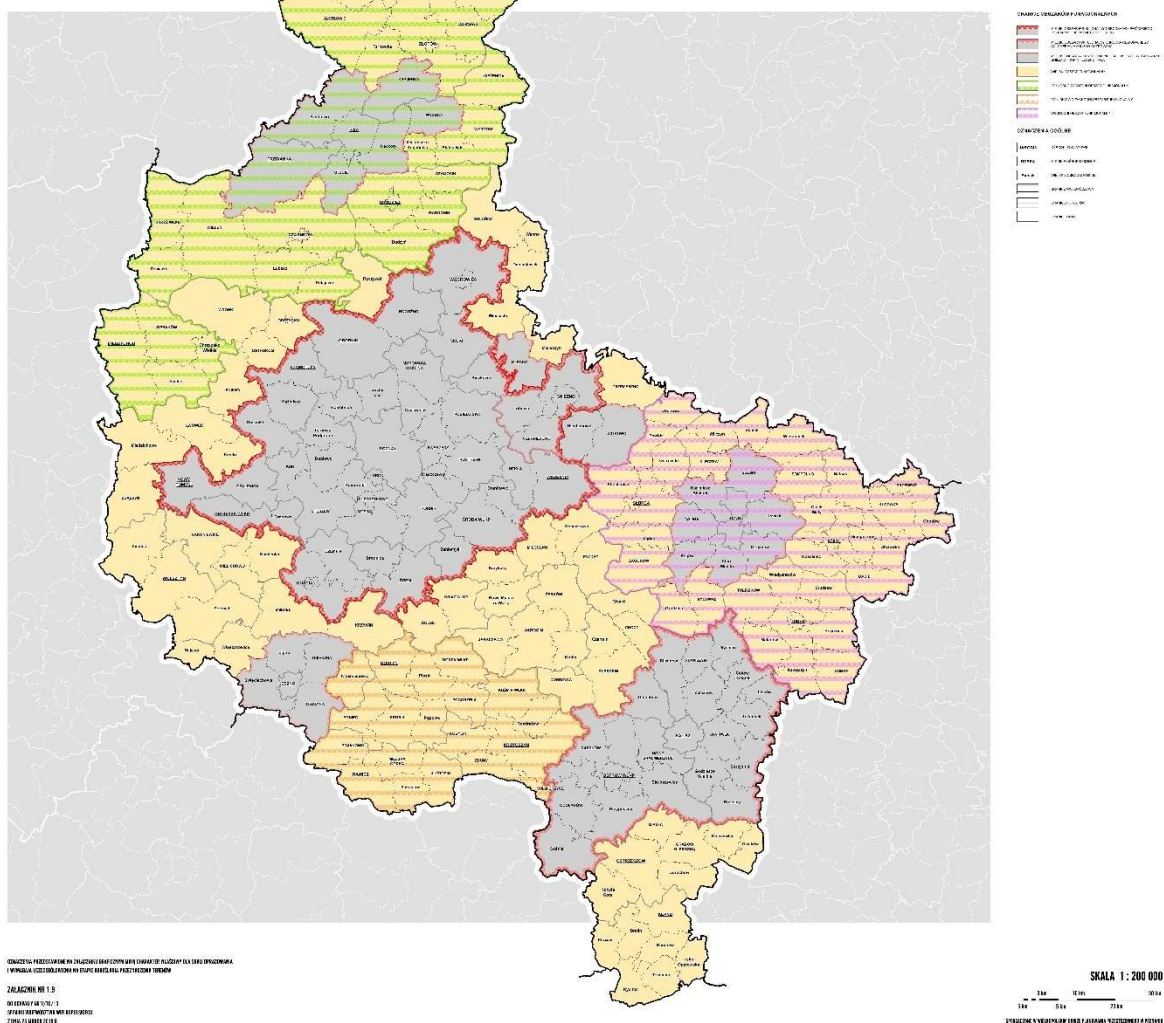
Źródło: <http://obrzycko.e-mapa.net/>

1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, przyjętego uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, zostały wyróżnione następujące obszary funkcjonalne:

- podstawowe typy obszarów funkcjonalnych:
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego – Poznański Obszar Metropolitalny,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka regionalnego – Aglomeracja Kalisko-Ostrowska,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego – Gniezno,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego – Konin,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego – Leszno,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego – Piła,
 - wiejski obszar funkcjonalny,
- obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali regionalnego:
 - Południowo-Zachodni Obszar Funkcjonalny,
 - Północno-Zachodni Obszar Funkcjonalny,
 - Wschodni Obszar Funkcjonalny.

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGOPLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
OBSZARY FUNKCJONALNE

Ryc. 11. Granice miejskich obszarów funkcjonalnych w województwie wielkopolskim

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

Gmina Obrzycko w ramach podstawowego podziału obszarów funkcjonalnych została zakwalifikowana do Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego. W granicach WOF znajdują się ośrodki powiatowe, które w hierarchii jednostek osadniczych pełnią rolę uzupełniającą w stosunku do ośrodków subregionalnych. Oferują usługi publiczne podstawowe i ponadlokalne, w szczególności w zakresie edukacji, kultury, transportu publicznego, usług teleinformatycznych oraz administracyjnych. Ośrodki te mają szczególne znaczenie dla obszarów wiejskich, przede wszystkim jako miejsca koncentracji i tworzenia funkcji pozarolniczych. Jednocześnie miasta powiatowe wymagają szeregu działań aktywizujących rozwój społeczno-gospodarczy, a także wymagają poprawy jakości przestrzeni miejskiej, czy też rozbudowy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Wiejski obszar funkcjonalny jest niezwykle istotny z punktu widzenia działań na rzecz zwiększenia spójności regionu. Ograniczony dostęp do głównych ośrodków miejskich, a tym samym mniejsze możliwości rozwojowe, powodują emigrację mieszkańców na tereny bardziej atrakcyjne pod względem społeczno-gospodarczym, powodując depopulację terenów wiejskich. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 za istotną barierę rozwoju tych obszarów wskazuje: niską dostępność do usług publicznych, zdekapitalizowanie tkanki osadniczej i zagrożenie walorów przyrodniczych oraz słabą jakość infrastruktury technicznej.

Nadrzędnym dokumentem planistycznym Gminy jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Obrzycko zostało przyjęte przez Radę Gminy Obrzycko Uchwałą Nr XXXVII/166/02 z dnia 28 września 2002 roku. Studium od momentu uchwalenia do końca 2022 r. było zmieniane 10 razy, ostatnia zmiana miała miejsce w 2021 r. Zmiany dotyczyły:

1. Uchwała Nr XXVIII/189/09 z dnia 29 października 2009 r. - działki nr 134/3; 144/1; 143/1; 149/1 w m. Piotrowo – tereny pod eksploatację kruszywa naturalnego.
2. Uchwała Nr XXXVIII/272/2010 z dnia 22 września 2010 r. – działka nr 186/2 w m. Piotrowo – pod odkrywkową eksploatację kopalin.
3. Uchwała Nr IV/14/2011 z dnia 18 stycznia 2011 r. – działki nr 207/2 i 207/3 w m. Gaj Mały – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz usługi: oświatowe, handlowe i gastronomiczne.
4. Uchwała Nr X/53/2011 z dnia 31 sierpnia 2011 r. – działka nr 346 w m. Jaryszewo – zabudowa mieszkaniowa rezydencjalna.
5. Uchwała Nr V/42/2015 z dnia 26 maja 2015 r. – działki nr 10/5; 14 w m. Koźmin – budownictwo mieszkaniowe i usługi towarzyszące.
6. Uchwała Nr V/43/2015 z dnia 26 maja 2015 r. – cz. dz. nr 186/3 w m. Piotrowo – pod odkrywkową eksploatację kopalin oraz produkcję i sprzedaż betonu.
7. Uchwała Nr V/44/2015 z dnia 26 maja 2015 r. – cz. dz. nr 337/28 w m. Brączewo – pod usługi kultury i kultury fizycznej.
8. Uchwała Nr V/45/2015 z dnia 26 maja 2015 r. – dz. nr 194/2 w m. Dobrogostowo – budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne.
9. Uchwała Nr V/46/2015 z dnia 26 maja 2015 r. – dz. nr 127/7 i 129/6 w m. Piotrowo – pod odkrywkową eksploatację kopalin.
10. Uchwała Nr XXVIII/239/2021 z dnia 30 września 2021 r. – dz. nr 24 w m. Koźmin – pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudowę usługową.

Aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne w gminie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na obszarze Gminy obowiązuje 18 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (z czego 4 uchwalone były przed 2003 r.), a udział powierzchni Gminy pokrytej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi ok. 0,6%. Tylko 1 plan jest obecnie poddawany aktualizacji. Ponadto w trakcie przygotowania jest 1 nowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Po uchwaleniu dwóch ww. planów udział powierzchni Gminy pokrytej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wyniesie ok. 3%.

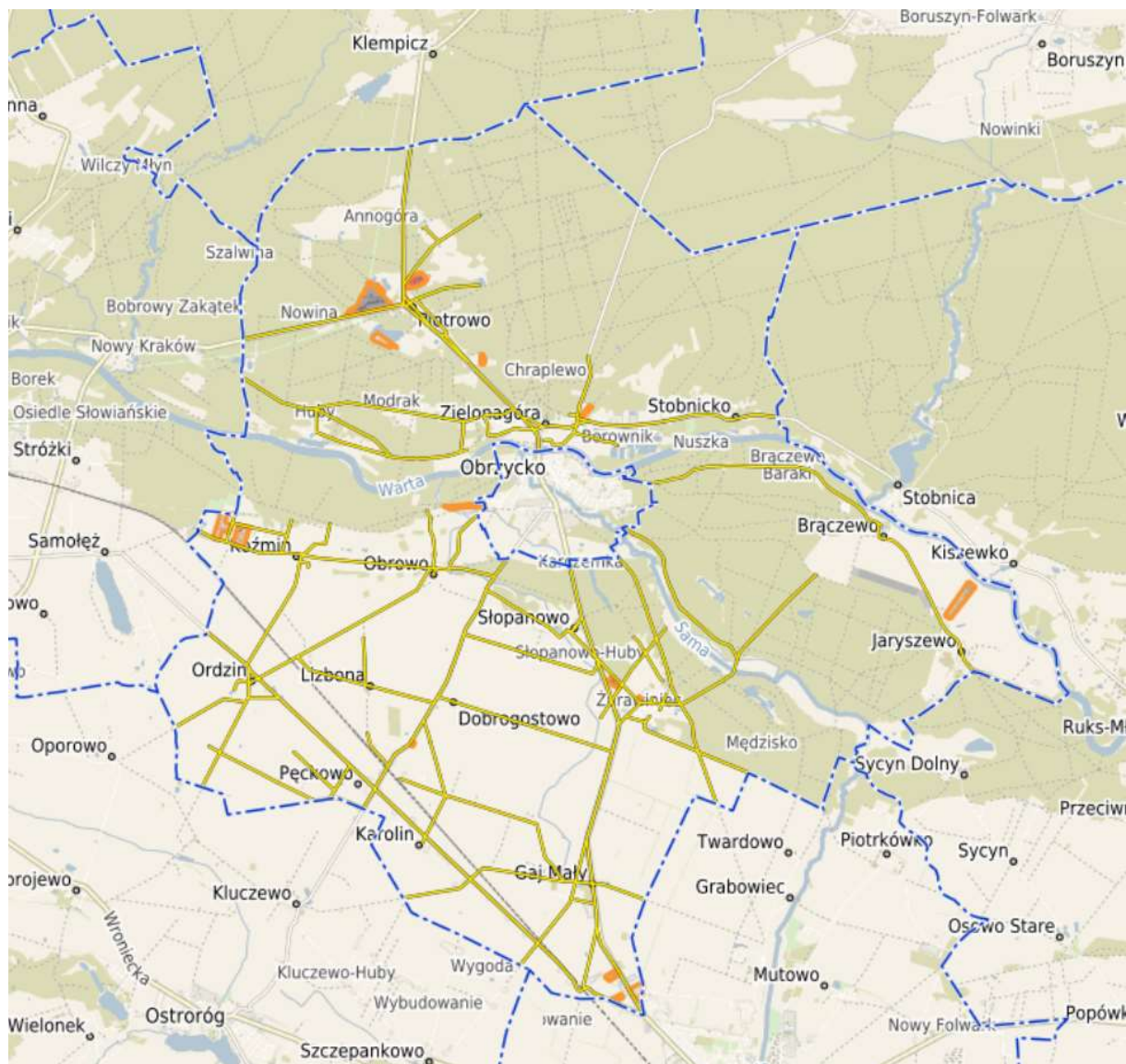
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

1. **Uchwała Nr XIII/52/96** Rady Gminy Obrzycko z dnia 7 lutego 1996 r. w sprawie zmiany miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa jednorodzinnego we wsi Słapanowo – Huby (Dz. U. Woj. Poz. Nr 11 poz. 114).
2. **Uchwała Nr XIII/53/96** Rady Gminy Obrzycko z dnia 7 lutego 1996 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Obrzycko w rejonie wsi Piotrowo (Dz. U. Woj. Poz. Nr 11 poz. 115).
3. **Uchwała Nr XIX/81/2000** Rady Gminy Obrzycko z dnia 26 września 2000 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Obrzycko, w części dotyczącej wsi Piotrowo (Dz. U. Woj. Nr 68 poz. 916 z 12.10.2000).
4. **Uchwała Nr XXVII/114/01** Rady Gminy Obrzycko z dnia 25 sierpnia 2001 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Obrzycko w miejscowości Piotrowo (Dz. U. Woj. Nr 117 poz. 2238 z 26.09.2001).
5. **Uchwała Nr VIII/40/03** Rady Gminy Obrzycko z dnia 10 września 2003 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Obrzycko na gruntach wsi Obrzyckie (Dz. U. Woj. Wlkp. Nr 165 poz. 3088 z 22.10.2003).

6. **Uchwała Nr XIII/87/08** Rady Gminy Obrzycko z dnia 28 kwietnia 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr ew. 61/7, położonej w miejscowości Piotrowo (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2008 r. Nr 120 poz. 2189 z dnia 29.07.2008 r.).
7. **Uchwała Nr XV/102/08** Rady Gminy Obrzycko z dnia 23 czerwca 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr ew. 201/4; 211/3; 212; 80212/3 położonych w miejscowości Zielonagóra, gm. Obrzycko (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2008 r. Nr 137 poz. 2508 z dnia 21.08.2008 r.).
8. **Uchwała Nr XLI/292/10** Rady Gminy Obrzycko z dnia 09 listopada 2010 r. w sprawie planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dla działki nr 229 położonej na gruntach wsi Słoplanowo-Huby (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2011 r. Nr 4 poz. 109 z dnia 17.01.2011 r.).
9. **Uchwała Nr XLI/293/10** Rady Gminy Obrzycko z dnia 09 listopada 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dla działek nr 182/9; 182/10 położonych na gruntach wsi Gaj Mały (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2011 r. Nr 4 poz. 110 z dnia 17.01.2011 r.).
10. **Uchwała Nr VI/32/11** Rady Gminy Obrzycko z dnia 19 kwietnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Gaj Mały (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2011 r. Nr 169 poz. 2737 z dnia 14.06.2011 r.).
11. **Uchwała Nr X/54/2011** Rady Gminy Obrzycko z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar działki nr 346 w Jaryszewie (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2011 r. Nr 308 poz. 4900 z dnia 16.11.2011 r.).
12. **Uchwała Nr XVII/90/2012** Rady Gminy Obrzycko z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejscowości Gaj Mały dla działki nr 216/2 (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2012 r. poz. 2898 z dnia 26.06.2012 r.).
13. **Uchwała Nr V/47/2015** Rady Gminy Obrzycko z dnia 26 maja 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego działki o numerach ewid. 10/5 i 14 w m. Koźmin (Dz.U. Woj. Wlkp. z 11.06.2015 r. poz. 3732).
14. **Uchwała Nr V/48/2015** Rady Gminy Obrzycko z dnia 26 maja 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część działki o numerze ewid. 186/3 w obrębie Piotrowo (Dz.U. Woj. Wlkp. z 11.06.2015 poz. 3733).
15. **Uchwała Nr XIII/97/2016** Rady Gminy Obrzycko z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar działki o nr ew. 194/2 w obrębie Dobrogostowo (Dz.U. Woj. Wlkp. z 14.03.2016 poz. 2050).
16. **Uchwała Nr XXV/221/2021** Rady Gminy Obrzycko z dnia 28.05.2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar działki o nr ew. 5/2 i 5/3 w obrębie Piotrowo (Dz.U. Woj. Wlkp. z 18.06.2021 poz. 4921).
17. **Uchwała Nr XXIX/243/2021** Rady Gminy Obrzycko z dnia 29.10.2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar działki o nr ew. 305/1 w obrębie Piotrowo (Dz.U. Woj. Wlkp. z 15.11.2021 poz. 8409).
18. **Uchwała Nr XXIX/244/2021** Rady Gminy Obrzycko z dnia 29.10.2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar działki o nr ew. 24 w obrębie Koźmin (Dz.U. Woj. Wlkp. z 15.11.2021 poz. 8410).

Przeważająca część planów miejscowych obowiązujących na terenie Gminy Obrzycko, dotyczy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Ryc. 12. Rozmieszczenie MPZG na terenie Gminy Obrzycko

Źródło: <http://obrzycko.e-mapa.net/>

Na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Tabela poniżej przedstawia liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy w Gminie Obrzycko w latach 2017-2021. Analizując zawarte w niej dane można zauważyć, że liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy corocznie wzrasta (poza rokiem 2020). W roku 2021 wydawano 83 decyzji, co w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wynosiło 18,74 decyzji.

Porównując wskaźnik decyzji o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dla Gminy Obrzycko i powiatu szamotulskiego, okazuje się, że od 2017 roku był on w każdym roku wyższy w Gminie niż w powiecie. Dodatkowo obserwuje się, że różnica pomiędzy wartościami badanego wskaźnika w Gminie i powiecie corocznie wzrasta.

Tab. 3. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021	
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	Obrzycko	70	66	76	49	83
	powiat	1112	1039	1041	941	1251

Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Obrzycko	15,55	14,78	17,36	11,15	18,74
	powiat	12,19	11,33	11,35	10,27	13,65

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Niski udział planów miejscowych w całkowitej powierzchni Gminy i tym samym korzystanie z alternatywy w postaci decyzji o warunkach zabudowy, może w przyszłości utrudniać władzom samorządowym racjonalną politykę przestrzenną. Rekomenduje się zwiększenie powierzchni Gminy objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w celu zmniejszenia trendu zwiększania się liczby wydawanych decyzji o warunkach zabudowy.

W tabeli poniżej została przedstawiona liczba pozwoleń wydanych na budowę i zgłoszeń zamiaru budowy z projektem budowlanym dla nowych budynków mieszkalnych w Gminie Obrzycko oraz w gminach powiatu szamotulskiego w latach 2018-2022. Łącznie w Gminie Obrzycko w analizowanych latach wydano 105 pozwoleń i przyjęto zgłoszeń. Liczba pozwoleń i zgłoszeń zamiaru budowy corocznie ulega wahaniom i w 2022 roku wyniosła 14. W porównaniu do gminy z powiatu, w Gminie Obrzycko liczba pozwoleń jest jedna z mniejszych w analizowanych latach.

Tab. 4. Liczba pozwoleń wydanych na budowę i zgłoszeń budowy z projektem budowlanym dla nowych budynków mieszkalnych w Gminie Obrzycko w latach 2018-2022

Pozwolenia wydane na budowę i zgłoszenia budowy z projektem budowlanym (nowe budynki mieszkalne)	2018	2019	2020	2021	2022
Obrzycko (miasto)	4	18	15	14	20
Duszniki	51	59	88	74	79
Kaźmierz	63	95	113	99	60
Obrzycko	17	18	27	29	14
Ostroróg	10	24	22	21	12
Pniewy	39	76	55	55	25
Szamotuły	119	113	137	140	100
Wronki	47	66	77	95	39

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

1.4. Walory przyrodnicze i kulturowe

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego obszar Gminy Obrzycko położony jest w megaregionie Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincji Nizina Środkowoeuropejska, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie. Jej część północna leży w makroregionie Pradoliny Toruńsko Eberswaldzkiej, mezoregionie Kotliny Gorzowskiej, natomiast część południowa w mezoregionie Pojezierza Poznańskiego, wchodzącego w skład makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego.

Obszar Gminy położony jest w zlewni Warty, której głównymi ciekami na terenie Gminy są: przepływająca przez tereny środkowe Warta i jej dopływy - przez południową część Gminy rzeka Sama. Uzupełniają je drobne cieki wodne oraz rowy melioracyjne.

Ochrona przyrody na terenie Gminy Obrzycko odbywa się w oparciu o formy ochrony przyrody ustanowione zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Na terenie Gminy Obrzycko występują następujące formy ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody,
- obszar chronionego krajobrazu,
- obszar Natura 2000,
- pomniki przyrody.

Obszary prawnie chronione stanowią ok. 42% powierzchni Gminy Obrzycko, co bezpośrednio przekłada się na możliwości realizacji inwestycji oraz realizowaną przez gminę politykę przestrzenną.

REZERWAT PRZYRODY

Rezerwat przyrody Świetlista Dąbrowa – obszar o powierzchni 79,5300 ha. Został uznany za rezerwat rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Celem istnienia tego rezerwatu jest ochrona unikalnej fitocenozy świetlistej dąbrowy, charakterystycznej dla Wielkopolski, oraz innych cennych zbiorowisk leśnych i nieleśnych pochodzących z dynamicznych kręgów lasów liściastych, które można spotkać na terenie tego rezerwatu.

OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza Notecka rozciąga się na obszarze o powierzchni 58 170,000 ha i został utworzony na mocy uchwały nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie piłskim.

Charakterystyczną cechą tego terenu jest urokliwy krajobraz leśny. Jest on jednym z obszarów intensywnego rozwoju gospodarki leśnej w regionie. Puszcza Notecka stanowi połączenie dwóch ważnych międzynarodowo korytarzy: Doliny Noteci oraz Doliny Warty. Warto również zaznaczyć, że wyjątkowym elementem krajobrazu obszaru są kompleksy wydm śródlądowych, które przyciągają uwagę swoją unikalnością.

Dodatkowo, obszar ten wyróżnia się obfitością białych borów sosnowych oraz różnorodną fauną. Spotkać tu można takie zwierzęta jak wilki, bobry, żurawie oraz rybołowy, co przyczynia się do zróżnicowanego ekosystemu tego miejsca.

Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza Notecka zajmuje 2,6 ha terenu Gminy Obrzycko.

OBSZARY NATURA 2000

Obszar Natura 2000 Puszcza Notecka (Kod obszaru: PLB300015) – obszar specjalnej ochrony ptaków (dyrektywa ptasia), który obejmuje powierzchnię 178 255,76 ha. Obszar został utworzony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.

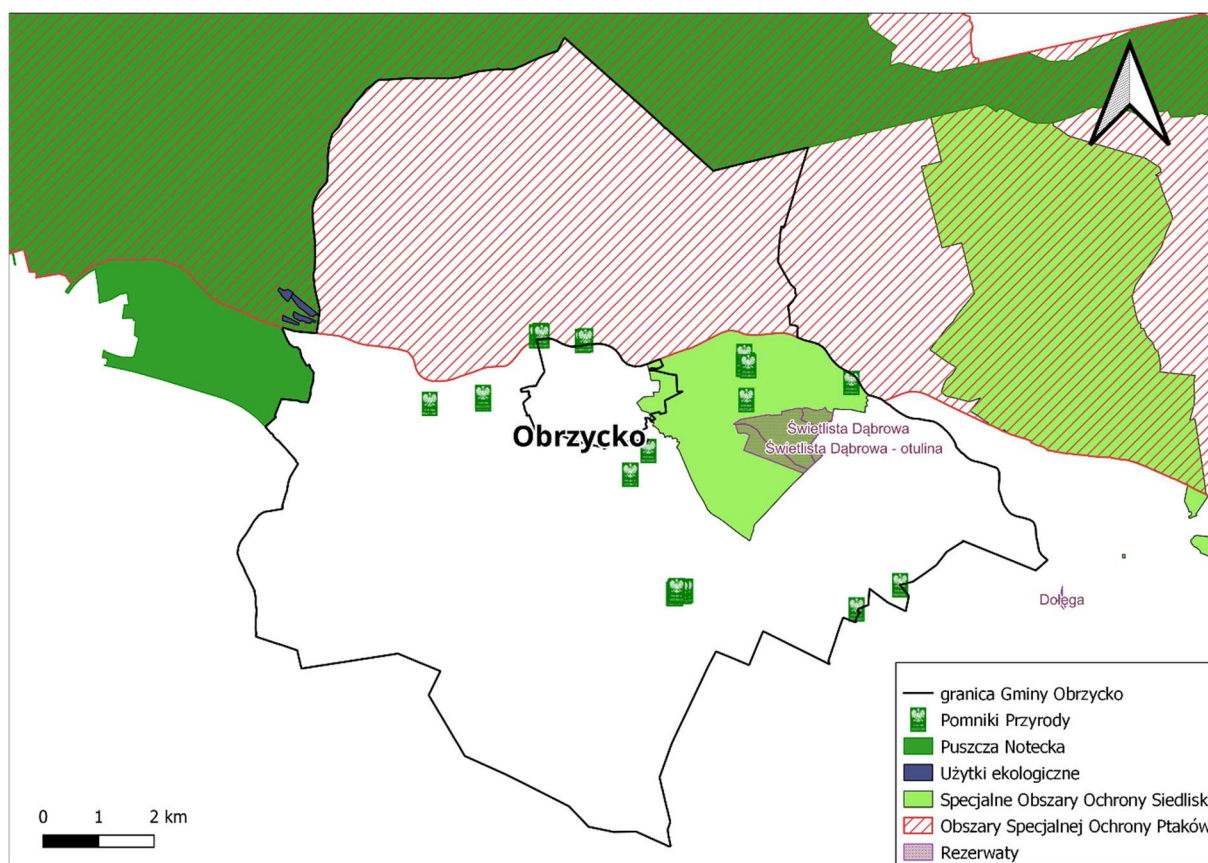
Ten zwarty kompleks leśny znajduje się w obszarze między Notecią a Wartą. Charakteryzuje się jako równina akumulacyjna, która uległa przekształceniu pod wpływem wiatrów. Działalność wiatru doprowadziła do powstania charakterystycznych wydm, głównie porośniętych lasami sosnowymi. Obszar ten jest również znany z obecności 50 stosunkowo płytkich jezior wytopiskowych, cechujących się znaczącą ilością osadów dennych i okresowymi zakwitami glonów. Torfowiska są powszechne na terenie tego obszaru, zwłaszcza na silnie uwilgoconych obszarach. Fauna tego miejsca obejmuje takie gatunki jak bielik, kania czarna, ruda, bąk, podgorzałka, puchacz, rybołów, trzmiełodaj, gągoł, nurogęś, błotniak stawowy, ortolan i żuraw. Ten obszar pełni również rolę stałego schronienia dla wilków. Można tu także znaleźć aż 9 różnych gatunków storczyków.

Obszar Natura 2000 Dąbrowy Obrzyckie (Kod obszaru: PLH300003) – specjalny obszar ochrony siedlisk (dyrektywa siedliskowa), który obejmuje powierzchnię 885,1700 ha. Obszar został utworzony decyzją Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043)(2008/25/WE).

Obszar ten położony jest na terenie Obornickiej Doliny Warty. Teren ten porastają głównie lasy liściaste. Siedlisko dąbrowy acydofilejne zajmują tu znaczny obszar terenu, a ich ochrona stanowi priorytet działań. Znajduje się też regionalny walor – wielkopolska odmiana świetlistych dąbrów. Na terenie tym znajdują się siedliska łąkowe i rolnicze, które występują przeważnie w dolinach cieków wodnych. Na terenie tym występują gatunki roślin chronionych, m.in.: bukwiца zwyczajna, pięciornik skalny i strzęplica polska. Żyje tu również bóbr europejski.

POMNIKI PRZYRODY

Na terenie Gminy znajduje się 20 pomników przyrody. Są to w większości pojedyncze drzewa oraz grupy drzew. Wśród pomników przyrody występują następujące gatunki drzew: dąb szypułkowy, sosna zwyczajna, lipa, modrzewie. Stan zdrowotny drzew pomnikowy uznaje się za dobry lub bardzo dobry.

Ryc. 13. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Obrzycko

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii na podkładzie OpenStreet-Map.

Przez teren Gminy Obrzycko przebiegają następujące oznakowane szlaki piesze m.in.

- Szlak zielony – z Szamotuł przez Obrzycko do Czarnkowa i Niekurska;
- Szlak czerwony – ze Słapanowa przez Obrzycko do Wronek i Sierakowa.

Odcinki tych szlaków wchodzi w skład Europejskiego Dalekobieżnego Szlaku Pieszego oznaczonego symbolem E-II, prowadzącego znad Morza Północnego do przejścia granicznego w Ogródnikach.

Przez Gminę przebiega Transwielkopolska Trasa Rowerowa – Odcinek Północny (oznakowanie zielone) oraz Nadwarciański Szlak Rowerowy – Odcinek Zachodni (oznakowanie niebieskie). Oba te szlaki należą do Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych.

Na terenie rezerwatu „Świetlista Dąbrowa” znajduje się świetnie przygotowana ścieżka dydaktyczna pod nazwą „Dębowy Las”, która wiedzie po najbardziej interesujących zakątkach rezerwatu. Wzdłuż całej ścieżki rozmieszczono tablice informacyjne. Ścieżka oznaczona jest małym zielonym listkiem dębowym na białym tle i liczy ok. 8 km.

Przez teren Gminy prowadzi trasa pieszo-rowerowa przy drodze wojewódzkiej relacji Szamotuły – Obrzycko oraz droga rowerowa relacji Obrzycko – Lubasz.

Na terenie Gminy zlokalizowana jest ścieżka rowerowa Piotrowo-Zielonagóra, wzdłuż drogi wojewódzkiej 185 – ok. 2,3 km oraz szlak rowerowy Hotelu Olympic we Wronkach o długości ok. 20 km w obrębie Obrzycko.

Ryc. 14. Główne szlaki rowerowe na terenie Gminy Obrzycko

Źródło: [Waymarked Trails - Kolarstwo](#)

11 października 2014 roku, w Zielonejgórze, oddano do użytku przystań rzeczna. Inicjatywa ta stała się możliwa dzięki środkom pozyskanym przez Gminę Obrzycko z Unii Europejskiej w ramach programu „Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007-2013”. Położona na prawym brzegu rzeki Warty, przystań znalazła swoje miejsce w naturalnym zagłębieniu, tuż za rozległą ostrogą, w miejscowości Zielonagóra. To dokładnie w miejscu, gdzie kiedyś stał stary drewniany most, zburzony w 1992 roku.

Obiekt składa się z utwardzonego nabrzeża z wygodnym slipem, stałego pomostu oraz dwóch połączonych pomostów pływających, które mogą jednocześnie przyjąć kilkanaście pływających jednostek. Przystań jest także przystosowana do organizacji różnorodnych wydarzeń plenerowych, a także posiada wiatę, toalety oraz przylegający parking.

Głównym celem przystani jest wsparcie lokalnej społeczności Gminy Obrzycko, a także otwarcie dla osób spoza regionu, które chciałyby skorzystać z tego urokliwego miejsca. Na przystani można organizować różnego rodzaju wydarzenia, takie jak spływy kajakowe, imprezy rodzinne, uroczystości okolicznościowe czy nawet zawody sportowe. Warto również podkreślić, że przystań rzeczna w Zielonejgórze stanowi część szlaku Wielkiej Pętli Wielkopolskiej.

Gmina Obrzycko posiada dobre warunki do wypoczynku i rekreacji, jednak nie jest to związane jedynie z uwarunkowaniami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Oprócz walorów turystyczno-krajoznawczych Gmina posiada wiele zabytków architektonicznych i przyrodniczych. Na obszarze Gminy występują również liczne

zabytki, po których zachowały się liczne i różnorodne pozostałości materialne oraz szczególnie cenne i zabytki sakralne. Do najważniejszych zaliczyć można:

- drewniany kościół pw. św. Mikołaja z końca XVII wieku w Słopanowie,
- poewangelicki kościół filialny pw. Serca Jezusowego z 1839 r. w Piotrowie,
- zespół pałacowo-parkowy z XIX wieku rodziny Twardowskich w Kobylnikach,
- zespół pałacowy z początku XX wieku — tzw. Obrzycko Zamek, rodziny Raczyńskich w Zielonej-górze,
- zespół pałacowo-parkowy rodziny Raczyńskich, z XIX wieku w Gaju Małym.

Od kilku lat na terenie Gminy rozwija się turystyka wiejska. Gospodarstwa agroturystyczne prowadzą wypoczynek dla rodzin i turystów indywidualnych, preferujących walory życia wiejskiego uatrakcyjnionego udziałem w codziennych zajęciach w gospodarstwie, kontakcie ze zwierzętami i naturą oraz w przygotowaniu potraw z własnego ogródka.

Wykaz gospodarstw agroturystycznych w Gminie Obrzycko:

- Gospodarstwo Agroturystyczne „AMERYKA”, Jaryszewo 40,
- Gospodarstwo Agroturystyczne „DOSIA”, Dorota Nowak, Chraplewo 1,
- Turystyka Wiejska „Zosia Wola”, Elżbieta Dobak, ul. Zamkowa 10A, Zielonagóra,
- Gospodarstwo Agroturystyczne „DOM W LESIE” Maria i Zygmunt Duszyńscy, Piotrowo 83.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

O poziomie przedsiębiorczości danej jednostki samorządu terytorialnego świadczy między innymi liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. W tabeli poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze powiatu szamotulskiego w latach 2018-2022. Największą zmianę na terenie powiatu obserwuje się dla Gminy Szamotuły, gdzie liczba podmiotów gospodarczych w analizowanym okresie wzrosła o 329: z 3 443 do 3 772 (wzrost o 9,5%). Gmina Obrzycko zarejestrowała wzrost liczby przedsiębiorstw o 63 podmioty: z 408 do 471 (wzrost o 15,5%). Przedsiębiorstwa zarejestrowane w Gminie Obrzycko w roku 2022 stanowiły 4,6% (471 podmiotów) wszystkich przedsiębiorstw prowadzących swoją działalność w powiecie szamotulskim.

W 2022 roku liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców Gminy wyniosła 106 podmiotów.

Tab. 5. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie szamotulskim w latach 2018-2022

JST	2018		2022		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2018-2022
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
powiat szamotulski	9 124	100,0%	10 259	100,0%	1 135
Obrzycko (miasto)	250	2,7%	259	2,5%	9
Duszniki	817	9,0%	983	9,6%	166
Kaźmierz	900	9,9%	1 106	10,8%	206
Obrzycko	408	4,5%	471	4,6%	63
Ostroróg	315	3,5%	377	3,7%	62
Pniewy	1 383	15,2%	1 529	14,9%	146
Szamotuły	3 443	37,7%	3 772	36,8%	329
Wronki	1 608	17,6%	1 762	17,2%	154

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Obrzycko, największa część podmiotów działa w budownictwie (124 podmioty), w handlu hurtowym i detalicznym wraz z naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle (98 podmiotów). Ich udział wyniósł kolejno 26% i 21%. Podobna liczba podmiotów (w przedziale 36-45) zajmuje się działalnością związaną z przetwórstwem przemysłowym i pozostałą działalnością usługową – udział podmiotów z tych grup w ich całkowitej liczbie wynosił kolejno 10% i 8%.

Tab. 6. Podmioty działające na terenie Gminy Obrzycko w 2022 r. według sekcji PKD

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA F Budownictwo	124	26%
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	98	21%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	45	10%

SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	36	8%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	24	5%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	24	5%
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	20	4%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	18	4%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	16	3%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13	3%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	12	3%
SEKCJA P Edukacja	12	3%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	10	2%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7	1%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	6	1%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3	1%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	1	0%
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	0%
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0%
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

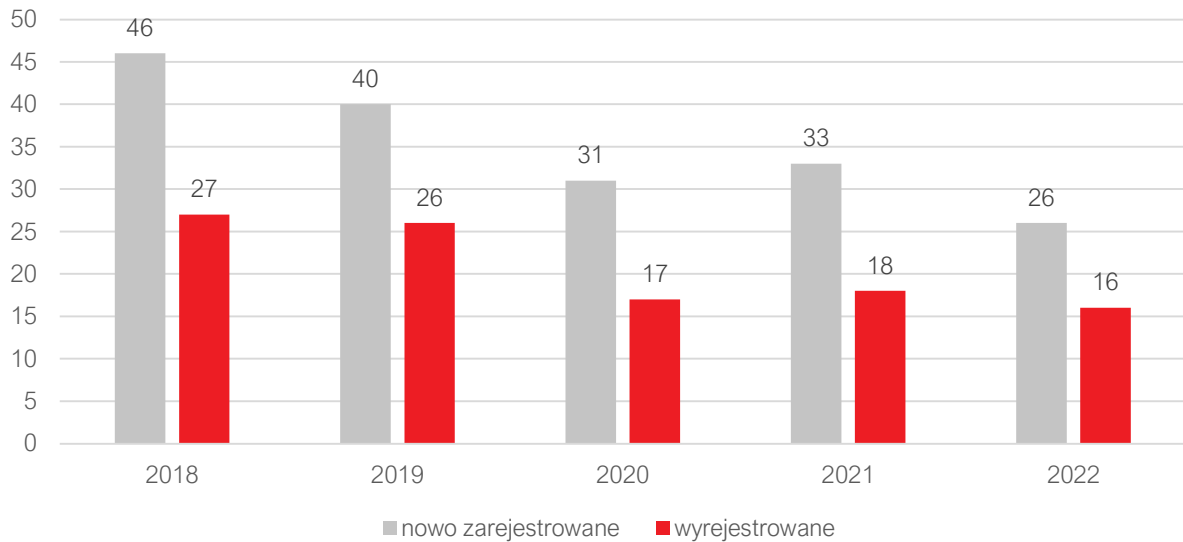
Obrzycko jest Gminą wiejską, typowo rolniczą. Użytki rolne zajmują około 45% powierzchni, głównie nastawioną na produkcję roślinną i zwierzęcą. Na jej terenie znajduje się 89 gospodarstw rolnych. Klasyfikacja indywidualnych gospodarstw rolnych osób fizycznych kształtuje się następująco:

- 1 - 5 ha – 0 gospodarstw,
- 5 - 10 ha – 35 gospodarstw,
- 10 - 15 ha – 0 gospodarstw,
- 15 ha i więcej – 54 gospodarstw rolnych.

Dominują więc gospodarstwa średnie i bardzo duże.

Na terenie Gminy nie brakuje też lokalnych pszczelarzy, którzy amatorsko zajmują się jej hodowlą.

Na poniższym wykresie przedstawiono porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON działających na terenie Gminy Obrzycko. Analiza dotyczy zmian na przestrzeni lat 2018-2022. Z wyjątkiem 2021 roku liczba nowo zarejestrowanych podmiotów corocznie spadała. Z poziomu 46 podmiotów w 2018 roku do 26 podmiotów w 2022 roku. Liczba nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw corocznie przewyższała liczbę podmiotów wyrejestrowanych.

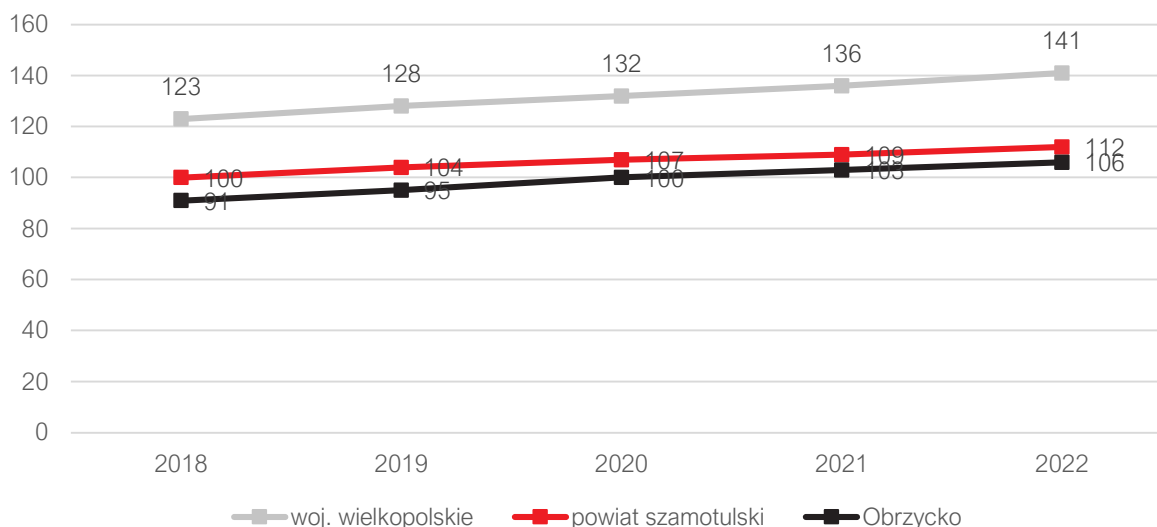
Ryc. 15. Porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2018-2022 działających na terenie Gminy Obrzycko

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród największych podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy można wskazać m.in.:

- Betoniarnia NOWAK Sp. z o.o. Sp. k.,
- Hannex Sp. z o.o. (usługi lakiernicze),
- AS DREW Z.P Adam Szmyt (producentów nóg drewnianych oraz akcesoriów meblowych),
- Zakład naprawy naczep i samochodów ciężarowych Turek&Turek Sp. J.,
- Chromińska Mackiewicz Rypczyński Property SP. J. (wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi),
- Schody Trąbczyński sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Rolniczo-Hodowlane GAŁOPOL Sp. z o.o. (produkcja roślinna podporządkowana potrzebom żywienia bydła mlecznego i mięsnego),
- Martyna sp. z o.o.,
- Tappol sp. z o.o. (projekcja mebli tapicerowanych).

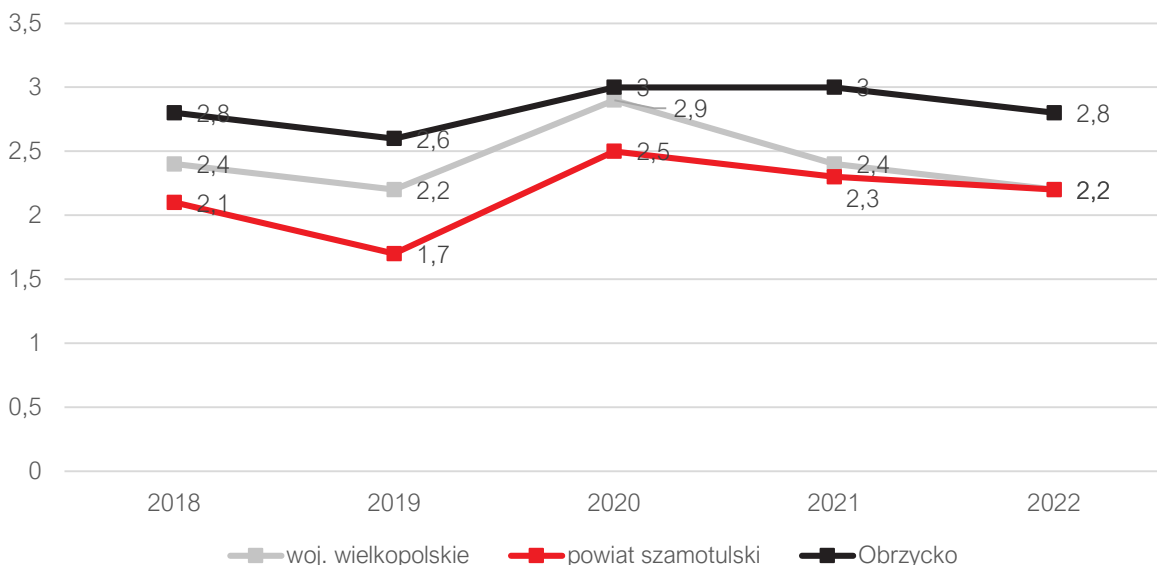
Uszczegółowieniem informacji o poziomie rozwoju przedsiębiorczości jest analiza liczby zarejestrowanych podmiotów w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców Gminy. W analizowanym okresie na tle powiatu i województwa, wskaźnik ten był na niskim poziomie, choć stopniowo wzrastał. W 2022 roku wynosił on 106 podmiotów na 1 tys. mieszkańców i był on o 6 niższy od średniej dla powiatu szamotulskiego oraz o 35 niższy od średniej dla województwa wielkopolskiego.

Ryc. 16. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Obrzycko na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rozwój gospodarczy jednostki powiązany jest również z lokalnym i regionalnym rynkiem pracy. Dostęp do stabilnego zatrudnienia i satysfakcjonującej pracy ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców. Na poniższej rycinie przedstawiono kształtowanie się liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym zamieszkujących Gminę Obrzycko. Dane te zostały zestawione ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa w latach 2018-2022. Dane wskazują na wyższy udział bezrobotnych w Gminie, aniżeli średnia powiatowa i wojewódzka. We wszystkich przedstawionych jednostkach zarejestrowano znaczny wzrost badanego wskaźnika na przestrzeni 2019 i 2020 roku. Taki stan rzeczy związany mógł być w dużej mierze ze skutkami gospodarczymi pandemii koronawirusa SARS-CoV-2. Udział bezrobotnych na terenie Gminy od 2020 roku utrzymuje się na stałym poziomie, osiągając w 2022 roku wartość 2,8%.

Ryc. 17. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Obrzycko na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy dla Gminy Obrzycko w roku 2022 struktura bezrobotnych przedstawiała się następująco:

Tab. 7. Struktura bezrobotnych w Gminie Obrzycko (stan na koniec 2022 roku).

	Ogółem	w tym kobiety
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	77	50
Zamieszkali na wsi	77	50
Do 30 roku życia	29	16
Długotrwale bezrobotni	31	28
Powyżej 50 roku życia	10	5
Z prawem do zasiłku	9	7

Źródło: Źródło: Sprawozdanie z rynku pracy MRPIT-01. Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Szamotulskiego

Należy zwrócić uwagę na odsetek osób długotrwale bezrobotnych (40,2%), co może oznaczać, że osoby te nie są zainteresowane podjęciem pracy lub ich kwalifikacje nie odpowiadają potrzebom lokalnego rynku. Około 65% osób bezrobotnych to kobiety. Ponadto, 37% bezrobotnych to osoby młode do 30 roku życia.

W 2022 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie szamotulskim wynosiło 6 309,72 zł, co odpowiada 94,1% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce i 104,8% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w województwie wielkopolskim.

2.2. Infrastruktura i środowisko

Urządzenia sieciowe

Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie (pobór, uzdatnianie, dystrybucję) mieszkańców Gminy w wodę i odprowadzanie ścieków komunalnych z jej terenu jest Gmina Obrzycko. Według danych GUS na 2021 rok udział mieszkańców mających dostęp do sieci wodociągowej wynosił 91,2%. Ogółem długość eksploatowanej sieci wodociągowej wyniosła około 81 km.

Na terenie Gminy Obrzycko eksploatowane są trzy ujęcia wody:

1. Stacja Uzdatniania Wody w Ordzinie zaopatruje w wodę miejscowości: Ordzin, Pęckowo, Karolin, Gaj Mały, Dobrogostowo, Kobylniki, Słopanowo, Słopanowo-Huby, Lizbona, Obrowo oraz Koźmin. Woda z ujęcia Ordzin jest także dostarczana do dwóch sąsiednich gmin, tj. Gminy Ostroróg (miejscowości Bobulczyn i Oporowo) oraz Gminy Szamotuły (miejscowości Twardowo oraz Grabówiec). Woda ujmowana jest z dwóch studni głębinowych, poddawana procesom uzdatniania oraz dezynfekcji. Studnie zostały wywiercone w roku 1990 oraz 2000 i znajdują się na terenie stacji.
2. Stacja Uzdatniania Wody w Zielonejgórze zaopatruje w wodę miejscowości Zielonagóra, Piotrowo, Stobnicko, Chraplewo, Borownik oraz Obrzycko-Zamek. Woda ujmowana jest z dwóch studni głębinowych, następnie poddawana procesom uzdatniania i dezynfekcji. Studnie znajdują się na terenie stacji.
3. Stacja Uzdatniania Wody w Brączewie zaopatruje w wodę miejscowości Brączewo i Jaryszewo. Woda ujmowana jest z jednej studni głębinowej wierconej w roku 1985 w odległości około jednego kilometra od stacji. Woda zanim trafi do odbiorców poddawana jest procesom uzdatniania oraz dezynfekcji.

Oprócz stacji uzdatniania wody w północnej części Gminy pracuje również przepompownia wody w miejscowości Pęckowo, która wspomaga dystrybucję wody z Ordzina.

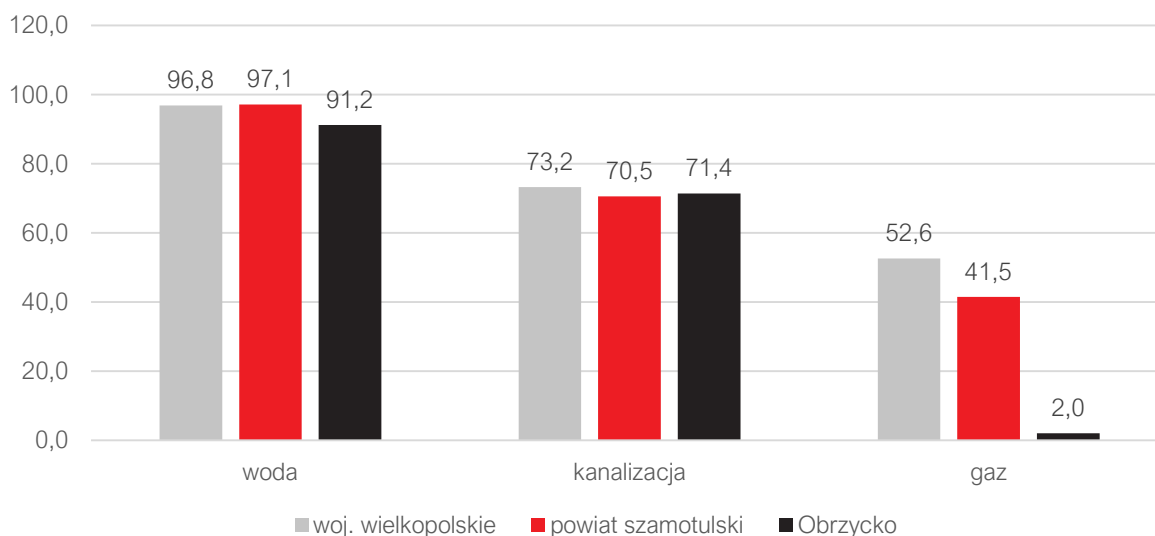
Udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej w Gminie Obrzycko w 2021 roku wynosił 71,4%, co świadczy o tym, że około 30% mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej bez usług kanalizacyjnych. Wynika to z rozproszenia zabudowy mieszkaniowej.

Do najważniejszych planowanych działań w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnej należy m.in. budowa kanalizacji sanitarnej w m. Stobnicko - Etap III oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej na odcinku Obrowo-Słopanowo.

Zbiorowe odprowadzanie ścieków w Gminie Obrzycko realizowane jest za pomocą siedmiu zbiorczych oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej o długości około 52 kilometrów. Zbiorcze oczyszczalnie ścieków znajdują się w miejscowościach Gaj Mały, Ordzin, Kobylniki, Obrowo, Zielonagóra, Pęckowo i Jaryszewo. Wszystkie oczyszczalnie na terenie Gminy są oczyszczalniami mechaniczno-biologicznymi. Szacuje się, że obecne przepustowości w oczyszczalniach ścieków zlokalizowanych w miejscowościach Gaj Mały, Ordzin, Kobylniki będą wystarczające zarówno przy aktualnym poziomie liczby mieszkańców, jak i w przypadku zwiększenia się tej liczby.

Na sieci kanalizacyjnej zlokalizowane są również 63 przepompownie ścieków. Zbiorcza sieć kanalizacyjna przebiega przez miejscowości Piotrowo, Zielonagóra, Obrowo, Koźmin, Ordzin, Pęckowo, Karolin, Gaj Mały, Dobrogostowo, Słapanowo, Słapanowo-Huby, Kobylniki, Brączewo (częściowo), Stobnicko oraz Jaryszewo.

Ryc. 18. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Obrzycko w 2021 roku na tle powiatu i województwa
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dostępność sieci gazowej na terenie Gminy jest marginalna i obejmuje 2% mieszkańców. Większość zaopatrzenia w ciepło ma charakter zdecentralizowany i opiera się na indywidualnych źródłach ciepła. Zgodnie z prowadzoną ewidencją, w ramach Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), w 2022 roku ponad trzy czwarte (76%) odbiorców korzystała z paliw stałych, takich jak węgiel, miął, czy ekogroszek, natomiast energia elektryczna stanowiła 13% wszystkich źródeł ciepła w Gminie. Z odnawialnych źródeł energii korzystało tylko 5% odbiorców. Najmniej użytkowników korzystało z gazu – były to jedynie 72 podmioty, stanowiące 3,8%.

Tab. 8. Źródła ciepła w Gminie Obrzycko na podstawie przeprowadzonej ewidencji

Wyszczególnienie źródeł ciepła na podstawie przeprowadzonej ewidencji:	Liczba źródeł ciepła w gminie, w tym:	Osoby fizyczne	Administracja publiczna	Przedsiębiorcy
Stale (węgiel, miął, ekogroszek)	1451	1385	6	60
Gaz	72	68	1	3
Energia elektryczna	247	223	2	22
Sieć ciepłna	0	0	0	0
OZE	94	92	0	2
inne	34	29	0	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

W poniższej tabeli znajduje się zestawienie w jaki sposób są ogrzewane budynki gminny na terenie Gminy Obrzycko.

Tab. 9. Zestawienie sposobów ogrzewania budynków gminnych Gminy Obrzycko (stan na 10.2023)

Budynek	Obecna metoda ogrzewania	Poprzednia metoda
Budynek Urzędu Gminy	Kotły gazowe 75 kW + 50 kW; gaz prop-butan	
Szkoła Podstawowa w Gaju Małym	Kotły gazowe 2X150 kW; gaz prop-butan	Do 2021 kotły na paliwo stałe 2x250 kW
budynek dawnej szkoły podstawowej w Zielonejgórze	Klimatyzatory z f. grzania + grzejniki elektryczne od 2023 r.	Kocioł na paliwo stałe
Świetlica w Zielonejgórze	Klimatyzatory z f. grzania + grzejniki elektryczne	
Świetlica w Gaju Małym	Klimatyzatory z f. grzania + grzejniki elektryczne od 2023 r.	
Świetlica w Stobnicku	Klimatyzatory z f. grzania + grzejniki elektryczne od 2023 r.	
Świetlica w Pęcowie	Kocioł na pellet	
Świetlica w Ordzinie	Klimatyzatory z f. grzania od 2023 r. + kocioł na paliwo stałe	Kocioł na paliwo stałe
Świetlica w Koźminie	Klimatyzatory z f. grzania od 2022/2023 r. + kocioł na paliwo stałe	Kocioł na paliwo stałe
Świetlica w Obrowie	Grzejniki elektryczne	
Świetlica w Jaryszewie	Grzejniki elektryczne	
Świetlica w Słopanowie	Klimatyzatory z f. grzania + kocioł na pellet	
Świetlica w Piotrowie	Grzejniki elektryczne	
OSP w Słopanowie	Kocioł na paliwo stałe + grzejniki elektryczne	
OSP w Jaryszewie	Grzejniki elektryczne	
Mieszkania dla osób z niepełnosprawnością w Jaryszewo 14	Pompa ciepła powietrze-woda	

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

Podmiotem odpowiedzialnym za odbiór i wywóz odpadów komunalnych z terenu Gminy Obrzycko jest przedsiębiorstwo wybierane przez gminę w drodze postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

System gospodarki odpadami w Gminie Obrzycko regulowany jest uchwałami Rady Gminy:

- Nr XX/180/2020 z dnia 18.12.2020 w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Obrzycko.

- Nr XX/181/2020 z dnia 18.12.2020 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Nr XXX/256/2021 z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie wyboru metod ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie nieruchomości, stawki takiej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.
- Nr XI/80/2015 z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W 2022 roku na terenie Gminy według uchwały nr XXX/256/2021 Rady Gminy Obrzycko z dnia 24 listopada 2021 r. obowiązywała stawka 32 zł miesięcznie od jednego mieszkańca, jeśli odpady były zbierane i odbierane w sposób selektywny, natomiast 64 zł miesięcznie, jeżeli właściciel nieruchomości nie prowadził selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Właścicielom, którzy dodatkowo kompostowali bioodpady w kompostowniku przydomowym, przysługiwała ulga z opłaty w wysokości 4 zł miesięcznie od każdego mieszkańca danej nieruchomości.

W 2022 roku odpady komunalne były odbierane od mieszkańców z następującą częstotliwością:

- zmieszane:
 - w zabudowie jednorodzinnej – raz na dwa tygodnie,
 - w zabudowie wielolokalowej – od kwietnia do października raz na tydzień, od listopada do marca dwa razy w miesiącu,
- bioodpady:
 - w zabudowie jednorodzinnej – od kwietnia do października raz na dwa tygodnie, od listopada do marca raz w miesiącu,
 - w zabudowie wielolokalowej – od kwietnia do października raz na tydzień, od listopada do marca dwa razy w miesiącu,
- tworzywa sztuczne, metal – dwa razy w miesiącu,
- szkło – jeden raz na dwa miesiące,
- papier i tektura – jeden raz na trzy miesiące.

W poniższej tabeli przedstawiony został stan gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Obrzycko w latach 2018-2022. W trakcie tych lat ilość zebranych odpadów z terenu Gminy, mimo stałej liczby mieszkańców uczestniczących w systemie gospodarowania odpadami, wykazywała tendencję wzrostową (z wyjątkiem roku 2022). Odsetek selektywnie zbieranych odpadów w stosunku do ogólnej ilości zebranych odpadów utrzymywał się na poziomie 29%-30% w badanych okresach, jedynie w 2018 roku wynosząc 24%. Wskaźnik ilości odpadów przypadających na jednego mieszkańca corocznie zwiększył się z 0,30 Mg w 2018 roku do 0,39 Mg w 2022 roku.

Tab. 10. Stan gospodarki odpadami w Gminie Obrzycko w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)	4 095	3 920	3 922	3 922	3 981
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:	1 228,29	1 387,31	1 442,68	1 602,28	1 553,44
<i>zmieszane</i>	928,40	990,84	1 019,20	1 126,90	1 097,20
<i>segregowane</i>	299,86	396,47	423,48	475,38	456,24

Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów	24%	29%	29%	30%	29%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca	0,30	0,35	0,37	0,41	0,39

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

W roku 2022 poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z terenu Gminy Obrzycko wyniósł 22,5. Wymagany poziom nie został osiągnięty.

W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych tzw. PSZOK w Zielonejgórze przy ul. Łąkowej 6, gdzie mieszkańcy Gminy mogą nieodpłatnie oddać odpady segregowane oraz inne odpady problemowe.

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

Postępujące zanieczyszczanie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej ekspansji człowieka na środowisko zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb.

Działalność w zakresie ochrony środowiska prowadzona jest w Gminie Obrzycko w oparciu o następujące dokumenty:

- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Obrzycko na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028,
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Obrzycko,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy,
- Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Obrzycko na lata 2022-2036,
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Obrzycko na lata 2011 – 2032,
- Roczne programy opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Obrzycko.

W związku z bardzo dużym odsetkiem gospodarstw domowych ogrzewanych paliwami stałymi, gmina Obrzycko wspiera swoich mieszkańców w pozyskiwaniu środków finansowych na termomodernizację budynków mieszkalnych, w tym na wymianę źródła ciepła. Gmina Obrzycko współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w sprawie programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE. W Urzędzie Gminy Obrzycko od 2021 roku działa punkt konsultacyjno-informacyjny Programu Czyste Powietrze. W 2022 roku udzielano 55 konsultacji. Za pośrednictwem Urzędu Gminy złożono 8 wniosków o dofinansowanie w formie dotacji.

W 2022 roku na terenie Gminy w Gaju Małym na budynku Szkoły Podstawowej znajdują się stacja monitoringu powietrza. Czujnik monitoruje stężenie pyłów zawieszonych ultradrobnych PM1, pyłów zawieszonych drobnych PM 2,5, pyłów zawieszonych średnich PM 10 oraz temperaturę, ciśnienie i wilgotność. Aktualne dane są dostępne na stronie internetowej Syngeos (<https://panel.syngeos.pl/sensor/pm10>). Stan powietrza w Gminie jest dobry.

Jednym z narzędzi kontroli nad zrównoważonym rozwojem i ochroną środowiska są decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Najważniejsze decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach wydane w latach 2015-2022 to m.in.:

- SSO.6220.11.2015 z 27.08.2015 r. Budowa zakładu produkcji betonu dz. 186/3 ob. Piotrowo,

- SSO.6220.14.2015 z 14.09.2015 r. Budowa elektrowni słonecznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce nr 159 ob. Jaryszewo,
- SSO.6220.2.2016 z 27.04.2016 r. Rozszerzenie działalności o zbieranie, magazynowanie i przetwarzanie odpadów na dz. nr 186/3 ob. Piotrowo,
- SSO.6220.15.2016 z 10.11.2016 Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Gaj Mały wraz z infrastrukturą towarzyszącą na dz. nr. 161/1 ob. Gaj Mały,
- SSO.6220.16.2016 z 29.07.2016 Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Kobylniki wraz z infrastrukturą towarzyszącą na dz. nr. 27/22 oraz 22 ob. Kobylniki,
- SSO.6220.29.2016 z 19.12.2016 r. Powierzchniowa (odkrywkowa) eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża PIOTROWO NP na dz. 127/7 i 129/6 ob. Piotrowo,
- SSO.6220.30.2016 z 19.12.2016 r. Powierzchniowa (odkrywkowa) eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża PIOTROWO NP II na dz. 186/3, 186/4 i 186/5 ob. Piotrowo,
- SSO.6220.18.2017 z 07.08.2017 r. Budowa elektrowni słonecznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce nr 159 ob. Jaryszewo,
- SSO.6220.2018 z 11.06.2018 r. recykling przewodów miedzianych i aluminiowych niskiego i średniego napięcia na dz. 120 ob. Zielonagóra,
- SSO.6220.17.2018 z 10.08.2018 r. Budowa elektrowni słonecznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na dz. nr. 147/1 ob. Ordzin,
- SSO.6220.20.2018 z 04.10.2018 r. przetwarzanie odpadów tworzyw sztucznych dz. 152 ob. Dobrogostowo,
- SSO.6220.21.2018 z 03.12.2018 r. przetwarzanie odpadów tworzyw sztucznych dz. 269/12 ob. Piotrowo,
- SSO.6220.30.2018 z 31.01.2019 r. Budowa kurnika - odchowni na dz. nr. 230/4 ob. Zielonagóra,
- SSO.6220.7.2020 z 05.08.2020 r. Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy 3MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną dz. 199 ob. Koźmin. Decyzje 2021-2023:
- SSO.6220.11.2021 z 13.12.2021 r. Powierzchniowa (odkrywkowa) eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża PIOTROWO NP III na dz. 143/1 i 144/1 ob. Piotrowo,
- SSO.6220.26.2021 z 22.02.2022 r. przebudowa i rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków dz. 27/22 ob. Kobylniki, SSO.6220.4.2022 z 16.06.2022 r. budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części działki 57/2 ob. Koźmin,
- SSO.6220.26.2022 z 27.12.2022 r. budowa kanalizacji sanitarnej Obrowo-Słopanowo,
- SSO.6220.27.2022 z 10.02.2023 r. eksploatacja odkrywkowa kruszywa naturalnego PIOTROWO MD na dz. 150/1 ob. Piotrowo,
- SSO.6220.36.2022 z 15.02.2023 r. przebudowa drogi powiatowej 1845P Nowa Wieś-Szamotuły od skrzyżowania z drogą powiatową nr. 1899P w m. Pęckowo do skrzyżowania z drogą powiatową nr. 1850P w m. Ordzin.

2.3. Stan finansów samorządowych

Wykonanie budżetu

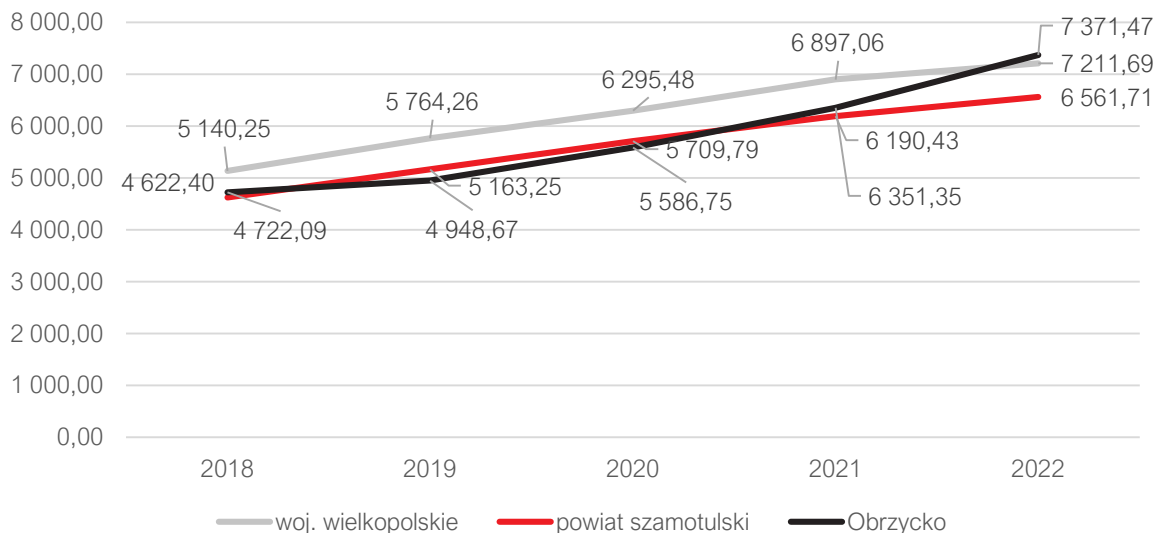
W latach 2018-2022 dochody Gminy Obrzycko ulegały corocznemu wzrostowi – z poziomu 21,23 mln zł w 2018 roku do 32,59 mln zł w 2022 roku. Największy wzrost nastąpił w 2022 roku, kiedy dochody zwiększyły się o ponad 4,76 mln zł w porównaniu z rokiem poprzednim, co spowodowane było m.in. wzrostem dochodów bieżąc, zwłaszcza wpływ z podatku PIT, co było spowodowane nowelizacją ustawy o PIT.

Poniższy wykres prezentuje kształtowanie się średniego dochodu na jednego mieszkańca Gminy Obrzycko na tle porównywanych jednostek. Analizując powyższe dane zauważyć można, że dochód na 1 mieszkańca

w Gminie Obrzycko stale rósł, osiągając w 2022 roku wielkość 7 371,47 zł. Dodatkowo, wskaźnik ten, od 2018 roku wzrósł nominalnie o 2 649,38 zł.

Wskaźnik dochodów ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Obrzycko w 2022 roku był wyższy od średniej wyznaczonej dla powiatu szamotulskiego (6 561,71 zł) o 809,76 zł i wyższy niż średnia wyznaczona dla województwa wielkopolskiego (7 211,69 zł, różnica 159,78 zł).

Ryc. 19. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Obrzycko na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022

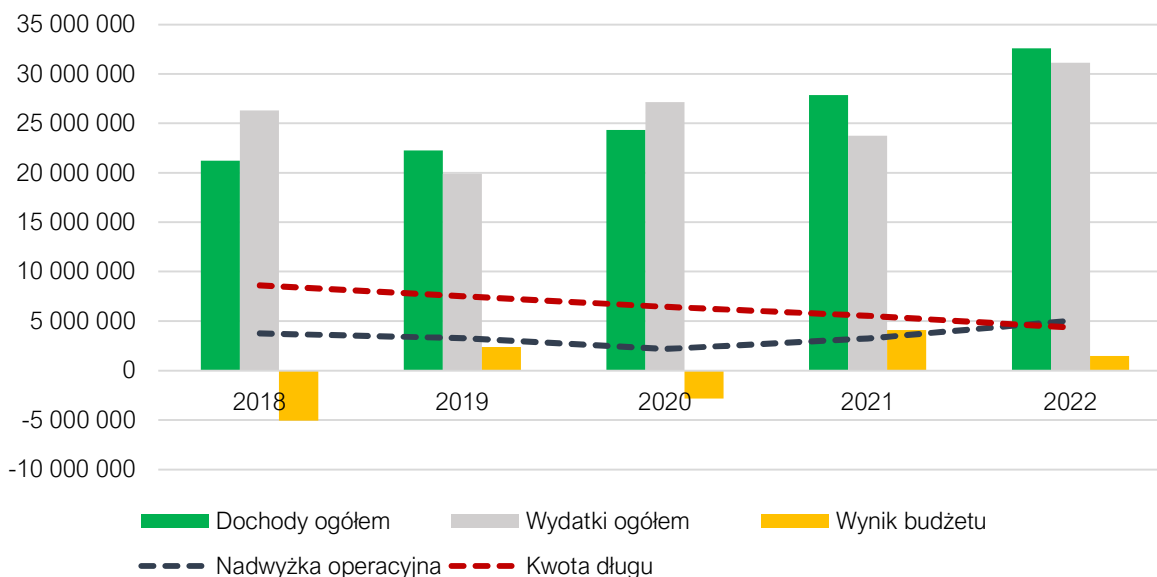
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (w latach 2018-2022 wahał się między 89,7% a 98,11%). Widoczny wpływ na ich kształtowanie ma coroczne i stabilne zwiększanie się udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, subwencji oraz dochodów z tytułu dotacji na cele bieżące oraz pozostałych dochodów bieżących.

Corocznie wzrastają również wydatki ogółem Gminy. W 2018 roku wydatki ogółem kształtowały się na poziomie 26,31 mln zł i do 2022 roku wzrosły o ponad 4,82 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla gmin w Polsce. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących.

Na poniższym wykresie przedstawiono wykonanie budżetu Gminy Obrzycko w latach 2018-2022. Analizując dane przedstawione na wykresie można zauważyć nie tylko stopniowy wzrost dochodów Gminy, ale także jej wydatków. W roku 2018 i 2020 ogólne wydatki Gminy przewyższały jej dochody, czego efektem był ujemny wynik budżetu, odpowiednio -5,07 mln oraz -2,82 mln. Od 2021 roku kondycja finansowa Gminy zaczęła się poprawiać.

Należy jednak mieć na uwadze, iż niestabilna sytuacja na rynku usług, zmiana systemu podatkowego w Polsce oraz rosnąca inflacja może wpłynąć na obniżenie dochodów własnych Gminy, a w konsekwencji spadek jej zdolności inwestycyjnych.

Ryc. 20. Wykonanie budżetu Gminy Obrzycko w latach 2018-2022

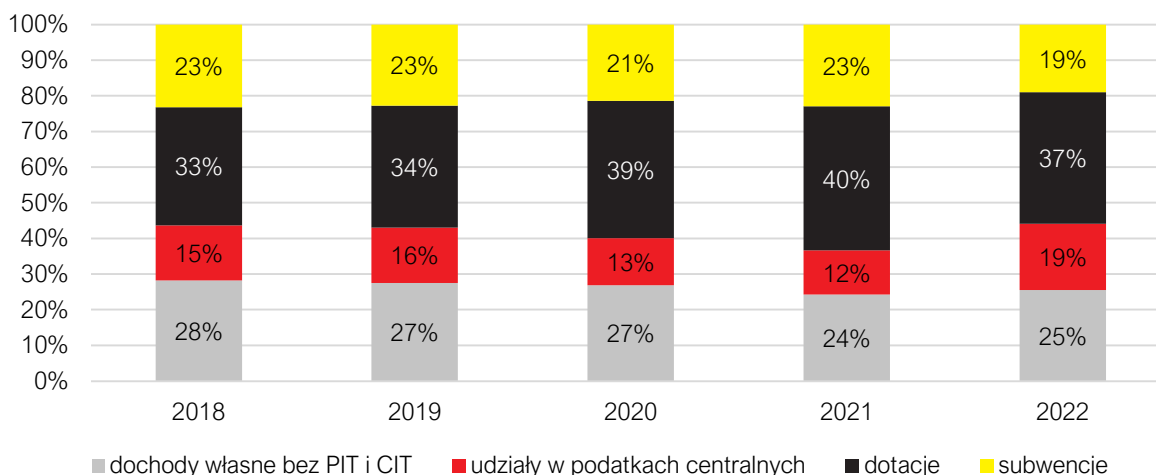
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Struktura dochodów i wydatków

Na dochody budżetowe jednostek samorządu terytorialnego składają się: dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa. Najważniejszą składową budżetu gminy są dochody własne, obejmujące przede wszystkim wpływy z podatków i opłat lokalnych. Dochody własne są kluczowe dla gminy, bowiem gmina może wpływać na ich wysokość, m.in. poprzez określanie stawek podatkowych, wprowadzanie ulg i zwolnień czy umarzanie należności. Dzięki temu jednostka samorządowa może oddziaływać na lokalne podmioty gospodarcze, a tym samym kreować warunki do rozwoju lokalnej gospodarki.

Poniższy wykres przedstawia strukturę dochodów budżetu Gminy Obrzycko w latach 2018-2022. W analizowanym okresie największy udział w strukturze dochodów nieprzerwanie od 2018 roku posiadały wpływy z dotacji. Udział wpływów z dotacji do 2021 rósł, jednak w 2022 roku nastąpił spadek dotacji wynoszący 40%. Spadek był spowodowany przeniesieniem dotacji 500+ z Ośrodka Pomocy Społecznej (OPS) do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Ta zmiana w przepływie środków wpłynęła na różnice w strukturze dochodów między poszczególnymi latami.

Drugą co do wielkości udziałów, źródłem dochodów w budżecie Gminy w tym okresie, były dochody własne bez PIT i CIT (25% w 2022 roku), a dopiero trzecią były subwencje (19% w 2022 roku). Najmniejszy udział w strukturze dochodów Gminy w całym badanym zakresie czasowym posiadały udziały w podatkach centralnych, oscylujące na poziomie 12-19%. Dochody własne Gminy wraz z PIT i CIT stanowiły średnio jedynie 44% dochodów ogółem, co ograniczało możliwość samodzielnego oddziaływania Gminy na kształt i strukturę dochodów, a tym samym możliwość samodzielnego finansowania inwestycji.

Ryc. 21. Struktura dochodów Gminy Obrzycko w latach 2017-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Pogłębiając analizę dochodów budżetu Gminy Obrzycko, największy wpływ na wynik budżetu miał udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT), którego kwota również z roku na rok wzrastała (z wyjątkiem minimalnego spadku w 2020 roku) – z około 3,27 mln zł w 2018 roku do ponad 6 mln zł w 2022 roku. W roku 2020 dochód ten nieznacznie spadł ze względu na wprowadzenie zwolnienia z podatku dochodowego dla osób do 26 roku życia oraz obniżenie podatku PIT dla wszystkich.

Drugim znaczącym źródłem dochodów podatkowych Gminy był podatek od nieruchomości, który w okresie 2018-2022 corocznie wzrastał, poza rokiem 2019. W 2018 roku wynosił ok. 1,8 mln zł, natomiast w 2022 roku już ok. 2,16 mln zł.

Trzecim znaczącym źródłem dochodów podatkowych Gminy był podatek rolny, który w okresie 2018-2022 corocznie wzrastał, poza rokiem 2019. W 2018 roku wynosił ok. 550 tys. zł, natomiast w 2022 roku już ok. 686 tys. zł.

Tab. 11. Dochody podatkowe Gminy Obrzycko w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
PIT	3 269 399,00	3 432 101,00	3 152 268,00	3 402 043,00	6 003 993,57
CIT	4 633,89	34 658,05	59 404,19	46 603,50	56 577,29
podatek rolny	550 638,13	583 238,40	621 558,13	602 677,62	686 402,48
podatek od nieruchomości	1 807 231,88	1 756 506,82	1 849 154,29	1 993 284,15	2 157 529,94
podatek leśny	163 266,00	161 043,00	163 176,00	163 310,40	177 010,00
podatek od środków transportowych	34 402,40	42 718,00	26 608,00	78 723,00	88 466,50
karta podatkowa	857,43	1 262,15	2 998,98	2 036,64	11 701,04
podatek od czynności cywilnoprawnych	127 546,00	136 174,18	166 254,08	196 835,96	258 689,49
wpływy z opłaty skarbowej	8 604,00	7 950,00	12 698,00	11 170,00	13 121,00
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	17 988,60	12 102,11	4 128,00	4 375,25	35 361,14

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Warto mieć jednak na uwadze, że potencjał finansowy Gminy Obrzycko w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku od środków transportowych jest wyższy. Wynika to z faktu, iż Gmina stosuje niższe niż maksymalne stawki podatkowe. W efekcie w latach 2018-2022 łączna wartość zmniejszenia wpływów z tytułu podatku od nieruchomości wyniosła ponad 1,05 mln zł, z tytułu podatku rolnego 697 tys. zł, a z tytułu podatku od środków transportowych 338 tys. zł.

Tab. 12. Kwoty stawek podatkowych oraz ulg i zwolnień podatkowych w Gminie Obrzycko w latach 2018-2022

Wyszczególnienie		2018	2019	2020	2021	2022
podatek od nieruchomości	skutki obniżenia górnych stawek podatków	238 187,71	269 407,60	175 685,57	185 185,58	185 539,75
podatek rolny	skutki obniżenia górnych stawek podatków	115 168,68	143 363,78	160 167,36	145 022,86	133 911,73
podatek od środków transportowych	skutki obniżenia górnych stawek podatków	10 664,35	14 035,64	34 650,92	129 442,88	149 512,42

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Biorąc pod uwagę wydatki w latach 2018-2022 to największe występowały w działach: rodzina (4,6 mln-7,8 mln zł), oświata i wychowanie (4,2 mln-6,02 mln zł), administracja publiczna (2,9 mln-10,6 mln zł), rolnictwo i łowiectwo (985 tys.-6,6 mln zł) gospodarka komunalna i ochrona środowiska (981 tys.-1,9 mln zł) oraz pomoc społeczna (901 tys. zł-2,5 mln zł). Szczegóły ukazuje tabela poniżej.

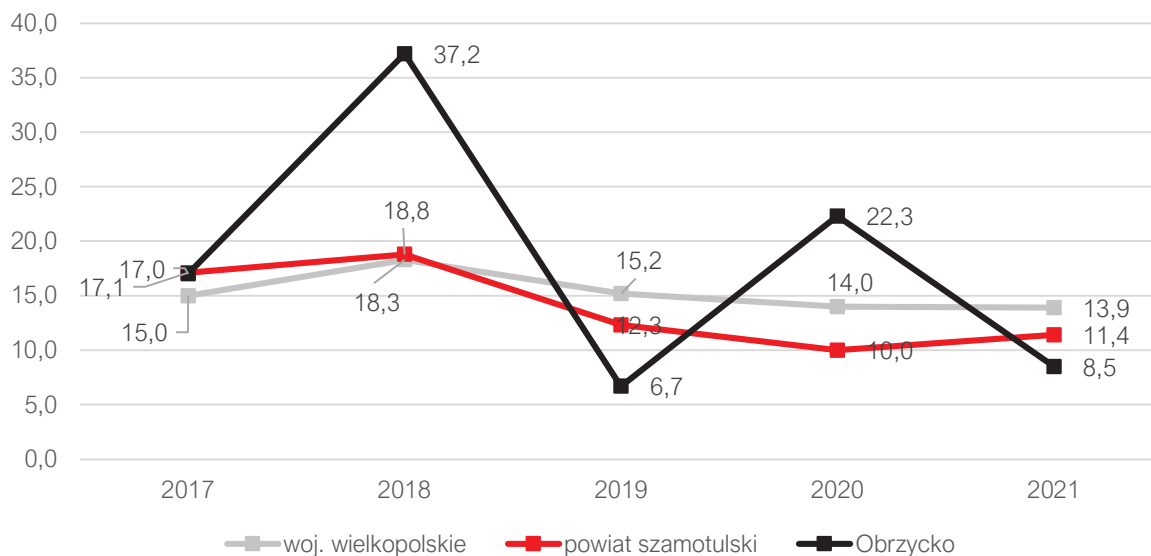
Tab. 13. Wydatki według działów klasyfikacji budżetowej w latach 2018-2022

DZIAŁ		2018	2019	2020	2021	2022	średnia	udział %
855	Rodzina	5 475 865,92	6 532 219,08	7 813 262,85	7 725 028,52	4 638 776,42	6 437 030,56	25,10%
801	Oświata i wychowanie	4 264 201,92	4 874 837,27	4 766 872,24	5 311 123,26	6 021 971,36	5 047 801,21	19,68%
750	Administracja publiczna	10 686 967,91	2 905 747,10	3 244 827,06	3 288 482,16	4 067 434,07	4 838 691,66	18,86%
010	Rolnictwo i łowiectwo	985 322,02	1 006 340,54	6 660 487,06	2 934 180,65	2 838 794,26	2 885 024,91	11,25%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	981 158,73	1 050 770,88	1 852 559,75	1 886 640,07	1 999 766,03	1 554 179,09	6,06%
852	Pomoc społeczna	905 359,15	901 078,73	915 404,84	1 075 498,85	2 548 482,19	1 269 164,75	4,95%
600	Transport i łączność	1 493 471,19	744 240,51	172 803,45	168 298,57	1 356 668,86	835 829,66	3,26%
853	Pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej	0,00	0,00	10 200,00	55 167,26	4 113 781,04	787 096,52	3,07%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	367 201,30	610 335,71	548 439,28	613 332,06	659 811,51	559 823,97	2,18%
926	Kultura fizyczna i sport	365 310,44	387 981,73	145 092,00	177 288,21	1 249 090,75	464 952,63	1,81%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	81 831,64	259 403,39	516 248,05	110 584,56	892 028,44	372 019,22	1,45%
700	Gospodarka mieszkaniowa	347 706,88	88 697,61	80 859,85	71 716,18	291 136,47	185 539,37	0,72%
757	Obsługa długu publicznego	92 658,50	221 524,86	172 983,73	109 990,17	330 539,58	176 023,40	0,69%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	167 850,83	142 323,62	136 469,36	129 916,90	24 360,90	120 184,32	0,47%
851	Ochrona zdrowia	49 035,30	62 451,26	23 094,44	59 435,97	71 703,85	53 144,16	0,21%
710	Działalność usługowa	9 102,00	86 221,18	69 771,03	40 164,76	30 970,12	47 245,82	0,18%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	33 298,56	22 712,57	23 205,87	884,00	902,00	16 200,60	0,06%
SUMA		26 306 342,29	19 896 886,04	27 152 582,36	23 757 732,15	31 136 217,85	24 477 000,69	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Poniżej przedstawiono udział wydatków inwestycyjnych w ogólnych wydatkach Gminy Obrzycko na tle powiatu szamotulskiego i województwa wielkopolskiego latach 2017-2021. Z analizy wynika, że największy udział nakładów inwestycyjnych Gmina poniosła w 2018 roku – 37,2%. Jest to jednak sytuacja jednorazowa, wynikająca z realizacji dużych inwestycji. Najniższy natomiast zanotowano w 2019 roku i wynosił 6,7%.

Ryc. 22. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Obrzycko na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Nowe inwestycje publiczne to element sprzyjający nie tylko podnoszeniu jakości życia mieszkańców, ale także poprawiający uwarunkowania dla rozwoju czy budujący przyjazny wizerunek obszaru dla każdego z jego użytkowników.

W 2020 roku w ramach poniesionych wydatków majątkowych realizowano między innymi takie zadania jak:

- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz budowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Zielonejgórze i Stobnicko (4 447 662,71 zł) budżet Gminy – 3 691 901,71, środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych –755 761,00 zł,
- Wymiana systemu napowietrzania wody oraz zmiana systemu sterowania pracy Stacji Uzdatniania Wody w Ordzinie – 145 520,55 zł,
- Dotacja celowa na zakup samochodu pożarniczego dla OSP Piotrowo – 386 240,00 zł,
- Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w Piotrowie – 987 378,31 zł,
- Wymiana systemu napowietrzania wody oraz zmiana systemu sterowania pracy Stacji Uzdatniania Wody w Ordzinie – 145 520,55 zł.

W 2021 roku w ramach poniesionych wydatków majątkowych realizowano między innymi takie zadania jak:

- Zakup i wymiana hydrantów, naprawa i zakup pomp, naprawa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej – 403 799,72 zł,
- Doposażenie placów zabaw - huśtawki, bujaki, karuzele, elementy siłowni zewnętrznej 36 909,60 zł,
- Zakup altany ogrodowej z ławkami – sołectwo Gaj Mały – 19 000,00 zł,
- Modernizacja centralnego ogrzewania w Szkole Podstawowej w Gaju Małym – dokumentacja techniczna, mapa, dziennik budowy – 24 127,00 zł,
- Budowa drogi w Zielonejgórze od ul. Szkolnej w kierunku świetlicy – 80 463,93 zł.

W 2022 roku w ramach poniesionych wydatków majątkowych realizowano między innymi takie zadania jak:

- Budowa i przebudowa oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Kobylnikach (razem 1 259 089,38 zł) – 509 089,38 zł środki własne, 750 000,00 zł Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych,
- Budowa drogi Osiedle Gaj Mały lewa strona – 299 495,55 zł,
- Przebudowa dróg gminnych w miejscowości Gaj Mały (razem 759 213,76 zł) – 49 292,29 zł środki własne, 709 921,47 zł Polski Ład,
- Rozbudowa remizy strażackiej w Słopanowie – 248 794,53 zł,
- Modernizacja centralnego ogrzewania w Szkole Podstawowej w Gaju Małym wraz z termomodernizacją dachu – 201 361,08 zł,
- Rozbudowa boisk przy Szkole Podstawowej w Gaju Małym (razem 1 064 681,65 zł) – 169 968,19 zł środki własne, 894 713,46 zł Polski Ład,
- Utworzenie Klubu Seniora+ w Słopanowie (razem 557 908,35 zł) – 175 000 zł środki własne, 383 908,35 zł dofinansowanie z programu „Senior+” z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Zewnętrzne źródła finansowania

Gmina Obrzycko w 2021 roku otrzymała 750 000,00 złotych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na „Budowę i przebudowę oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Kobylniki” oraz odebrała promesę dotyczącą dofinansowania inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych z przeznaczeniem na powyższą inwestycję w wysokości 5 580 000,00 złotych.

Ponadto, Gmina otrzymała także dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych, w kwocie 6 547 750 zł:

- Rozbudowa boisk przy Szkole Podstawowej im. Juliana Tuwima w Gaju Małym (1 035 000,00 zł),
- Przebudowa Dróg Gminnych w miejscowości Gaj Mały, gm. Obrzycko – Etap II (802 750,00 zł),
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Stobnicku – Etap III, na odcinku Obrowo – Słopanowo oraz przebudowa przepompowni ścieków w Gaju Małym (4 710 000,00 zł).

Na inwestycje w zakresie infrastruktury sanitacyjnej Gmina Obrzycko otrzymała promesy na dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych w łącznej kwocie 10 290 000,00 zł.

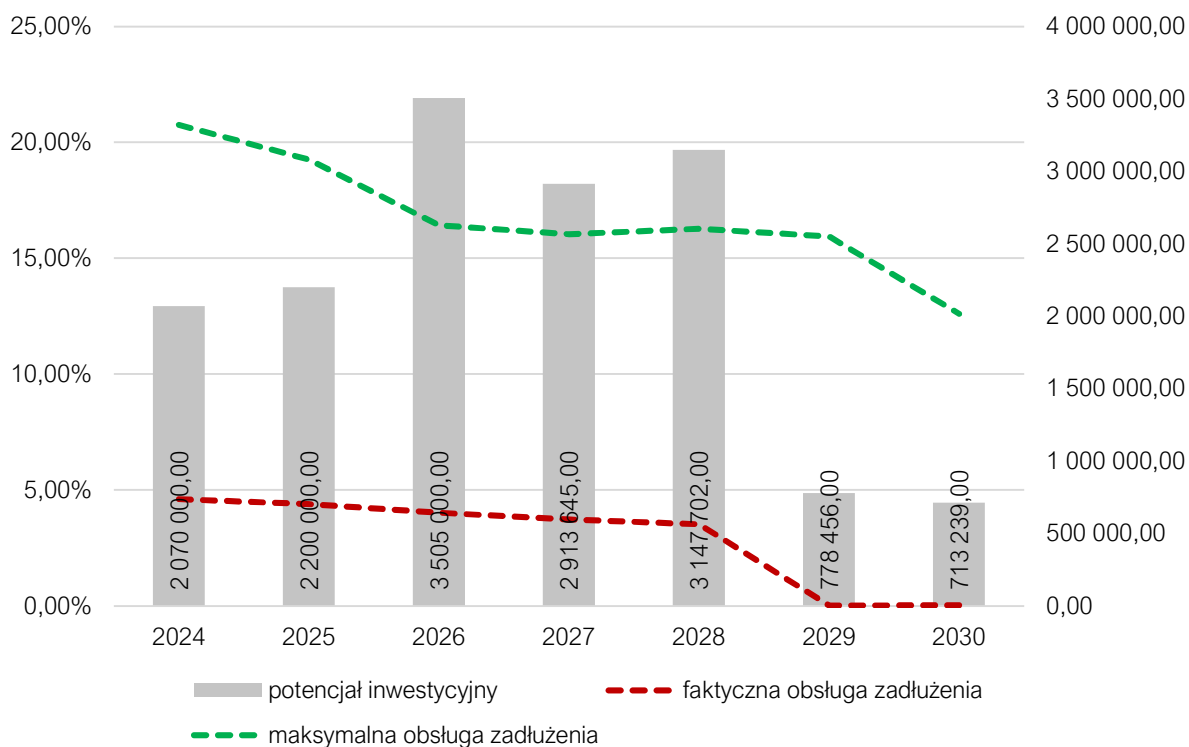
Zgodnie z rankingiem „Fundusze Europejskie. Ranking wykorzystania środków UE przez samorządy 2014–2021” opracowanym przez czasopismo „Wspólnota”² wydatki Gminy Obrzycko ze środków UE w latach 2014–2021 per capita wyniosły 939,44 zł, co plasuje Gminę na 1 112 miejscu spośród 1 523 gmin wiejskich.

Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Obrzycko na lata 2024–2030 zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2023–2030 (uchwała LVII/379/2023 Rady Gminy Obrzycko z dnia 26 czerwca 2023 r.). Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy w przyszłości.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Obrzycko pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

² https://wspolnota.org.pl/fileadmin/user_upload/Nr_22-2022_Wydatki_ze_srodkow_UE.pdf

Ryc. 23. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Obrzycko na lata 2024-2030

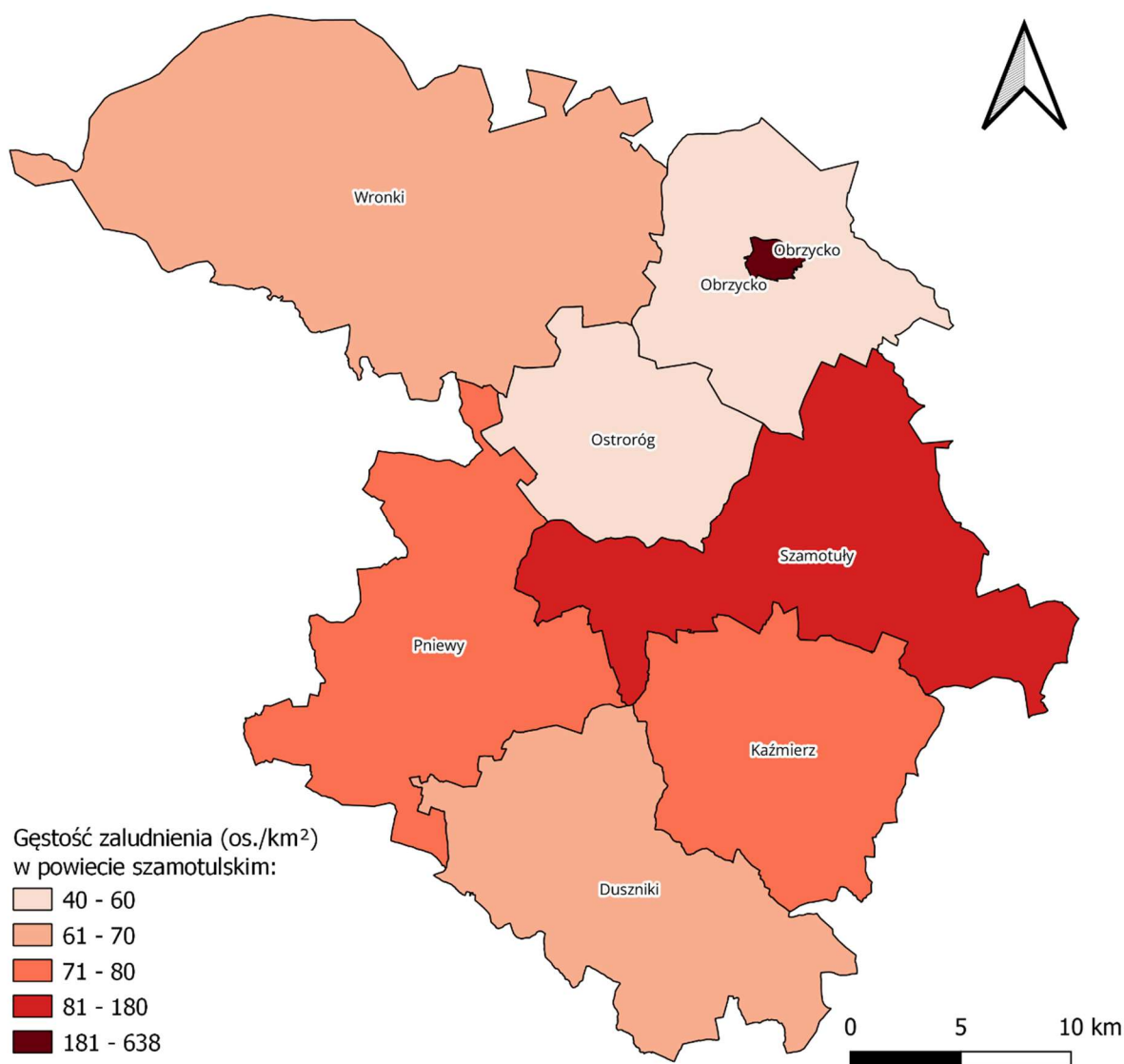
Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały Nr LVII/379/2023 Rady Gminy Obrzycko z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Obrzycko na lata 2023-2030.

Dodatkowo na wykresie przedstawiono potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2024- 2030. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie prognozy wyniesie około 15,38 mln zł.

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

3.1. Demografia

Według danych GUS Gmina Obrzycko w roku 2022 liczyła 4 430 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 40 os./km². Z tego względu gęstość zaludnienia w Gminie była jedną z najniższych w powiecie szamotulskim, gdzie średnia gęstość zaludnienia kształtowała się na poziomie 81 os./km². Najwyższą gęstość zaludnienia wynoszącą 638 os./km² posiadało Miasto Obrzycko.

Ryc. 24. Gęstość zaludnienia w powiecie szamotulskim w 2022 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

W poniższej tabeli umieszczone zostały dane dotyczące zmiany liczby ludności w powiecie szamotulskim w latach 2018-2022 wraz ze średnią dynamiką zmian oraz udziałem mieszkańców gmin w stosunku do całkowitej liczby osób zamieszkujących powiat. Na przestrzeni analizowanych lat liczba ludności w powiecie stopniowo wzrastała (średnia dynamika na poziomie 100,1%) – od 2018 do 2022 zanotowano wzrost o 463 osób (z 91 185 do 91 649 mieszkańców). W Gminie Obrzycko obserwuje się tendencje spadkową: liczba mieszkańców zmniejszyła się o 71 osoby (z 4 501 do 4 430). Ludność zamieszkująca Gminę Obrzycko,

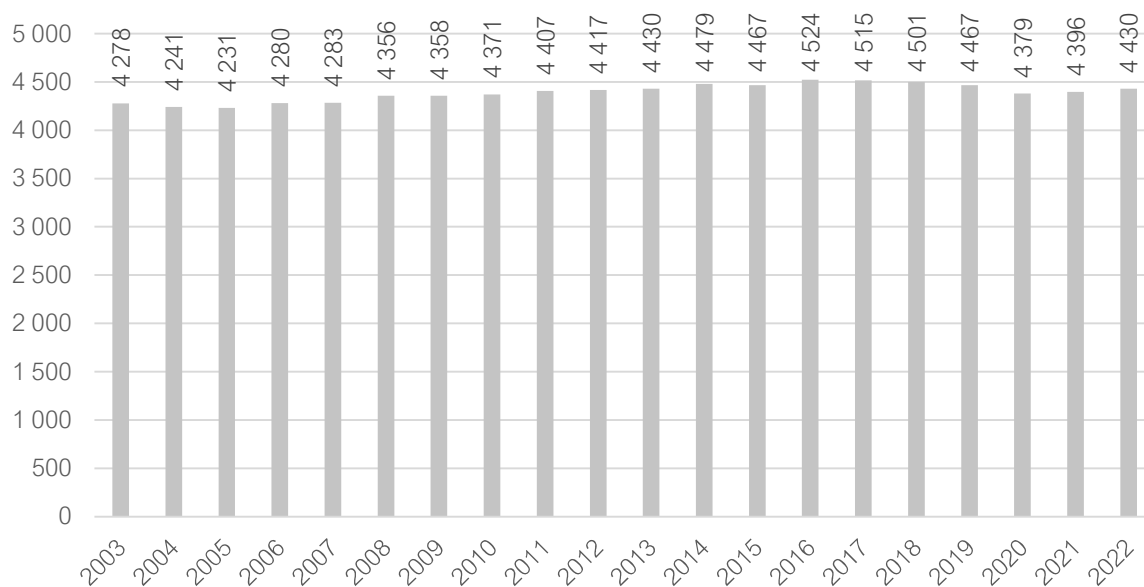
stanowiła w 2022 roku 5% wszystkich mieszkańców powiatu. Opisywana Gmina miała jedną z najmniej-szych liczb mieszkańców oraz najniższą dynamikę spośród jednostek terytorialnych w swoim powiecie w 2022 roku.

Tab. 14. Zmiany liczby ludności w powiecie szamotulskim 2018-2022

JST	2018	2019	2020	2021	2022	udział w 2022 r.	średnia dynamika
powiat szamotulski	91 185	91 664	91 723	91 662	91 649	100%	100,1%
Obrzycko (miasto)	2 385	2 375	2 381	2 384	2 387	3%	100,0%
Duszniaki	8 997	9 109	9 420	9 471	9 498	10%	101,4%
Kaźmierz	8 583	8 755	9 020	9 155	9 332	10%	102,1%
Obrzycko	4 501	4 467	4 379	4 396	4 430	5%	99,6%
Ostroróg	4 963	4 925	4 748	4 741	4 733	5%	98,8%
Pniewy	12 620	12 708	12 555	12 508	12 449	14%	99,7%
Szamotuły	30 047	30 251	30 182	30 103	30 049	33%	100,0%
Wronki	19 089	19 074	19 038	18 904	18 771	20%	99,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W dłuższej, dziesięcioletniej perspektywie czasowej, w Gminie widoczne są wahania liczby ludności. W latach 2005-2016 liczba mieszkańców systematycznie rosła, wskazując na trwały wzrost populacji. Jednak w okresie 2015-2021 zanotowano spadek liczby mieszkańców. Warto zaznaczyć, że w roku 2021 znowu zaczęto obserwować wzrost liczby ludności, jednak dane z zaledwie dwóch lat to za mało, by mówić o ewentualnym odwróceniu wcześniejszego trendu spadkowego. Te wahania w dłuższej perspektywie odzwierciedlają skomplikowaną dynamikę, która może być efektem różnych czynników wpływających na populację Gminy.

Ryc. 25. Liczba ludności w Gminie Obrzycko w latach 2003-2022

Zachodzące w Gminie procesy demograficzne uzależnione są w dużej mierze od przyrostu naturalnego oraz salda migracji. Wskaźnik przyrostu naturalnego w województwie wielkopolskim w 2022 roku kształtował się na poziomie ujemnym, taki sam proces zarejestrowano zarówno dla powiatu szamotulskiego, jak i wszystkich gmin powiatu (poza Gminą Kazimierz). Przyrost naturalny w gminach oscylował w przedziale od -4,64 do 0,65. Gmina Obrzycko, z wskaźnikiem przyrostu naturalnego na poziomie -4,30, względem innych gmin

w powiecie plasowała się w niższej stawce pod względem wartości omawianego wskaźnika. Średnia zmiana wskaźnika przyrostu naturalnego od 2018 roku była ujemna w każdej z wymienionych w tabeli poniżej jednostek samorządu terytorialnego.

Kolejnym wskaźnikiem przedstawionym w poniższej tabeli był wskaźnik salda migracji. Wynika z niego, że w 2022 roku napływ ludności nastąpił w 5 z 8 gmin z powiatu. Wskaźnik dla Gminy wyniósł 15,60 co sprawia, że był on jednym z najwyższych spośród gmin powiatu. Ponadto średnia wartość wskaźnika salda migracji w Gminie była bardziej korzystna, niż analogiczny wskaźnik dla powiatu i województwa, gdzie jednak również zanotowano wartości dodatnie.

Tab. 15. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Obrzycko w latach 2018-2022 na tle powiatu i województwa

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2022 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2018 r.	2022 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2018 r.
woj. wielkopolskie	-2,16	-0,80	0,40	0,01
powiat szamotulski	-2,65	-0,78	3,05	0,24
Obrzycko (miasto)	-4,20	-0,84	6,72	0,21
Duszniki	-1,05	-0,60	7,26	0,62
Kaźmierz	0,65	-0,57	17,93	1,38
Obrzycko	-4,30	-0,19	15,60	5,51
Ostroróg	-4,64	-1,31	1,05	2,47
Pniewy	-4,09	-0,94	-0,56	-0,30
Szamotuły	-2,00	-0,64	-0,30	-0,93
Wronki	-4,09	-1,13	-1,54	-0,26

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując wskaźniki demograficzne dla Gminy Obrzycko zaobserwować można stopniowe starzenie się społeczeństwa. Porównując udział mieszkańców w przedziale wiekowym 25-34 lat (kiedy to średnio najwięcej osób wchodzi na rynek pracy, zakłada rodziny i kupuje mieszkanie lub dom) w 2018 roku do roku 2022 zauważyć można stopniowe zmniejszanie się udziału tych osób w ogólnej liczbie mieszkańców. Podobny trend dotyczy osób w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18-64, kobiety 18-59). Ponadto zauważyć można zwiększanie się senioralnego obciążenia demograficznego, którego dynamika w przedstawionych w poniższym wykresie ramach czasowych wynosiła aż 122%. Wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego przedstawia ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym. Porównując jedynie wartość analizowanego wskaźnika w 2022 roku w Gminie (24%) z wynikami z powiatu (26,3%) czy województwa (27,7%), jest to wynik minimalnie korzystniejszy, jednak dynamika jego wzrostu była znacząco wyższa w Gminie Obrzycko niż w województwie wielkopolskim (114%) i w powiecie szamotulskim (118%). Wartości powyżej 100% świadczą o zwiększaniu się udziału seniorów w strukturze demograficznej Gminy, co prowadzić może do różnego rodzaju problemów i wyzwań natury finansowej, infrastrukturalnej czy społecznej dla Gminy m.in. związanych z obciążeniem systemu finansów publicznych poprzez wzrost kosztów opieki zdrowotnej w celu zapewnienia mieszkańcom dostępności do placówek zdrowotnych, konieczności zwiększenia nakładów na usługi społeczne i opiekuńcze oraz malejące dochody z tytułu udziału w podatku PIT.

Tab. 16. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Obrzycko w 2018 i 2022 roku na tle innych jednostek

JST	mieszkańcy w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem (%)			ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym (%) ¹		
	2018	2022	dynamika	2018	2022	dynamika

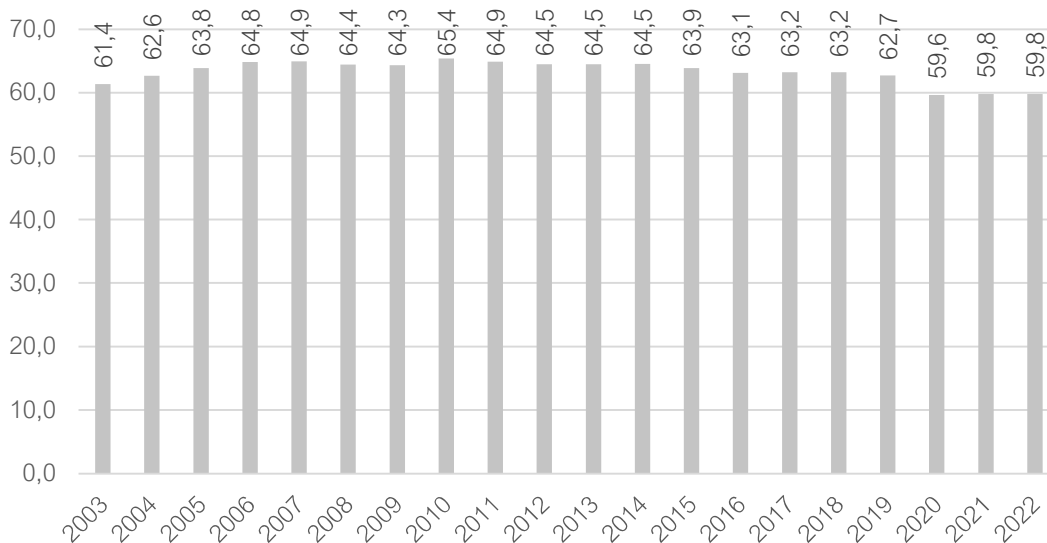
woj. wielkopolskie	15,02	13,24	88%	24,20	27,70	114%
powiat szamotulski	14,89	12,39	83%	22,30	26,30	118%
Obrzycko (miasto)	15,44	12,55	81%	19,60	24,00	122%

¹ ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Poniżej przedstawiono wykres udziału ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Obrzycko w okresie 20-letnim. Zauważyć można wahania wskaźnika w latach 2003-2017, a następnie jego stopniowy spadek. Jest to naturalne zjawisko, obserwowane w całym kraju związane z echem niżu demograficznego i wchodzeniem w wiek produkcyjny osób urodzonych w trakcie tego okresu. Jest to również następstwem zmieniającego się stylu życia, podejścia do macierzyństwa czy kariery zawodowej. Swój wpływ na taką sytuację mają także czynniki kulturowe i ekonomiczne w skali krajowej.

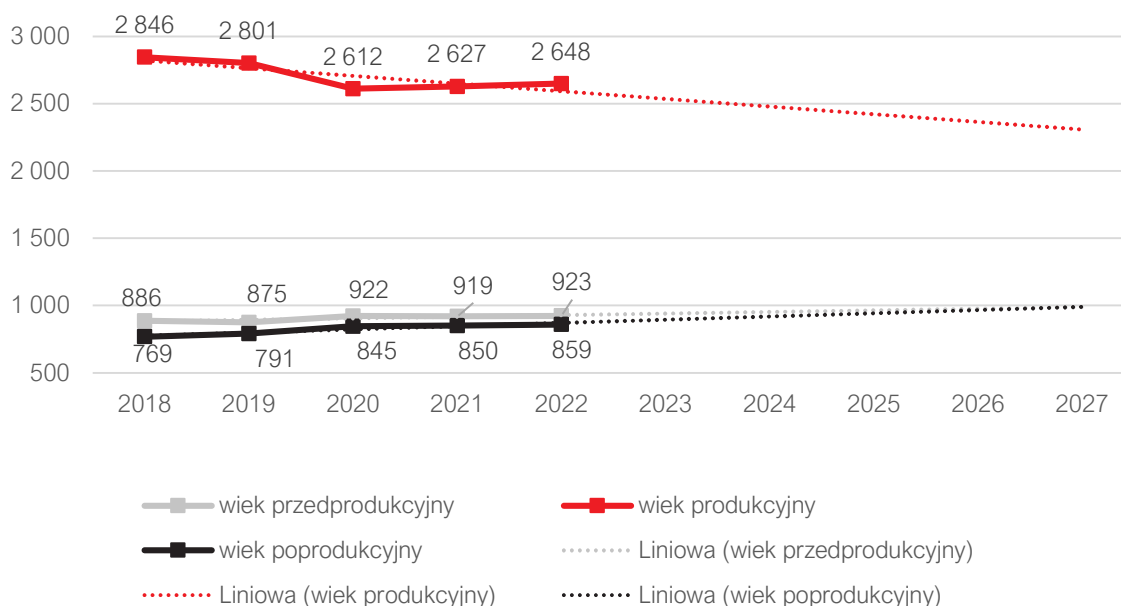
Ryc. 26. Udział ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Obrzycko w latach 2003-2022 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższym wykresie przedstawiona została struktura ludności w Gminie Obrzycko w latach 2018-2022 w postaci danych bezwzględnych. Obserwuje się wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym w całej strukturze demograficznej Gminy, wraz z jednoczesnym zmniejszaniem się liczby osób w wieku produkcyjnym. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym od 2020 roku utrzymywała się względnie na tym samym poziomie (ok. 922-923 mieszkańców). Liczba osób w wieku produkcyjnym na przestrzeni badanych pięciu lat zmniejszyła się o około 200 osób i w 2022 roku osiągnęła wartość 2 648 mieszkańców. Osób w wieku poprodukcyjnym przybyło o liczbę 90.

Aktualnie liczba osób w wieku przedprodukcyjnym jest większa od liczby osób w wieku poprodukcyjnym, jednak, analizując wykładnicze linie trendu, przy zachowaniu aktualnych tendencji różnica pomiędzy osobami w wieku przedprodukcyjnymi i poprodukcyjnymi i w przyszłości będzie się stale zwiększać i liczba osób w wieku poprodukcyjnym będzie przewyższać liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym.

Ryc. 27. Struktura ludności w Gminie Obrzycko w latach 2018-2022 wraz z wykładniczą linią trendu do roku 2027
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2. Kapitał społeczny

Przedszkola i szkoły

Do form opieki nad dziećmi do lat 3 zalicza się żłobki oraz kluby dziecięce. Na terenie Gminy Obrzycko nie funkcjonują publiczne placówki tego typu.

Na terenie Gminy funkcjonuje jedna jednostka oświatowa, w skład której wchodzi szkoła podstawowa i oddziały przedszkolne.

Do 7 oddziałów przedszkolnych przy Szkole Podstawowej w Gaju Małym uczęszcza 128 dzieci w godzinach od 7:00 do 16:00. Średnia wielkość oddziału wynosi 18 dzieci.

Tab. 17. Przedszkola na terenie Gminy Obrzycko

Nazwa przedszkola/oddziału/punktu przedszkolnego	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
przedszkole publiczne				
Oddziały przedszkolne Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Gaju Małym	128	7	18	7.00-16.00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Tabela poniżej przedstawia informacje na temat upowszechniania opieki przedszkolnej na terenie Gminy Obrzycko. Z analizy danych wynika, że udział dzieci objętych opieką przedszkolną na przestrzeni badanych 5 lat się ulegał niewielkim wahaniom.

Liczba dzieci z terenu Gminy korzystających z usług przedszkoli na terenie innych gmin utrzymywała się względnie na tym samym poziomie wynoszącym 52-58 dzieci. Jest to blisko 30% dzieci, które uczęszcza do przedszkoli poza terenem Gminy, głównie do przedszkoli w Mieście Obrzycko. W przedszkolu gminnym z kolei liczby te corocznie malały, z 15 w 2018 roku do 4 w 2022 roku. Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym corocznie wrastał, a w ostatnim z badanych lat wynosił 1 297,97 zł miesięcznie i była to ponad dwukrotnie większa kwota w porównaniu do roku 2018.

Tab. 18. Funkcjonowanie placówek przedszkolnych w Gminie Obrzycko

	2018	2019	2020	2021	2022
Udział dzieci objętych opieką przedszkolną (%)	63%	64%	62%	55%	66%
Liczba dzieci z terenu gminy w przedszkolach na terenie innych gmin (os.)	52	54	52	55	58
Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie gminy (os.)	15	16	11	6	4
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym (zł)	606,67	686,24	803,97	999,93	1 297,97

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Do Szkoły Podstawowej w Gaju Małym w 2022 roku uczęszczało 240 dzieci w 11 oddziałach. Średnia wielkość oddziału wynosiła 22 uczniów. W szkole było zatrudnionych 37 nauczycieli na 34,5 etatach.

Tab. 19. Szkoła podstawowa na terenie Gminy Obrzycko

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli
Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Gaju Małym	240	11	21,81	34,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

W tabeli poniżej zaprezentowany został stan bazy dydaktycznej w szkole podstawowej na terenie Gminy Obrzycko w roku szkolnym 2021/2021. Szkoła Podstawowa w Gaju Małym posiadała 17 sal lekcyjnych. W szkole funkcjonował monitoring oraz świetlice dla dzieci. Szkoła miała dostęp do sali gimnastycznej, która wymaga remontu. Do użytku nauczycieli oraz uczniów w Szkole Podstawowej udostępnionych zostało 69 komputerów oraz 12 projektorów multimedialnych, co stanowi 1 komputer na 4 uczniów oraz 1 projektor na 1 salę lekcyjną.

Tab. 20. Stan bazy dydaktycznej w szkole na terenie Gminy Obrzycko

Nazwa szkoły:	Szkoła Podstawowa w Gaju Małym
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	17
Rodzaj i stan obiektów sportowych / sal gimnastycznych	sala gimnastyczna do remontu
Pracownie językowe	nie
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne	nie
Komputery do użytku uczniów (szt.)	69
Projektory multimedialne (szt.)	12
Kamery - monitoring szkolny	tak
Szafki dla każdego ucznia	nie
Świetlice	tak 7.00-15.00
Parkingi dla kadry / rodziców	nie
Gabinet pielęgniarstwa / stomatologiczny	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

W tabeli poniżej zestawiono całkowitą liczbę uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Obrzycko w zestawieniu z liczbą dzieci zamieszkującą teren Gminy, ale dojeżdżającą do szkół poza jej granicami. Zaobserwować można, iż liczby te na przestrzeni analizowanych lat 2018-2022 ulegały wahaniom. Do szkół

na terenie Gminy w 2022 roku zapisanych było 263 dzieci i było to o 13 dzieci mniej w porównaniu do roku 2018. Liczba dzieci zamieszkujących Gminę Obrzycko, lecz uczęszczających do szkół na terenie innych gmin w 2022 roku wynosiła 184 dzieci. W 2018 roku prawie 40% dzieci z Gminy chodziła do szkół w innej gminie i do 2022 rok odsetek utrzymywał się na podobnym poziomie (poza rokiem 2021 – 48%) Przemieszczenie się dzieci do szkół poza Gminę oznacza utratę dużej części subwencji oświatowej dla Gminy. Subwencje te stanowią ważne źródło finansowania dla szkół, które mogą być wykorzystane na rozwijanie infrastruktury, zapewnianie lepszych warunków nauki, czy podnoszenie jakości edukacji.

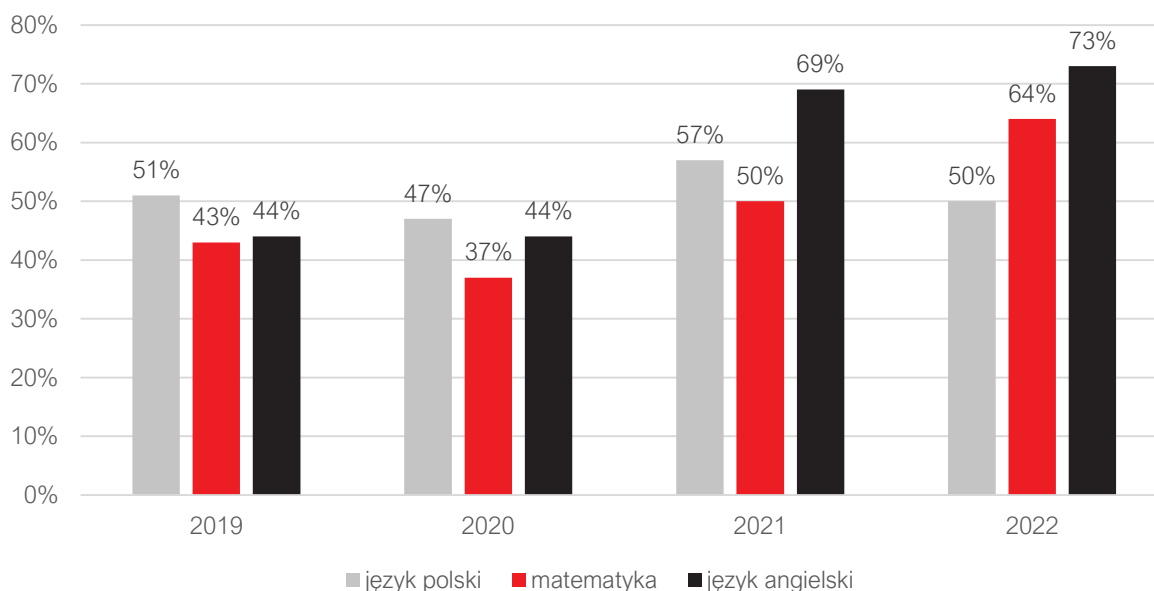
Ponadto, wysoki odsetek dzieci uczęszczających do szkół poza Gminą może wpłynąć negatywnie na rozwój lokalnej społeczności. Gmina może mieć ograniczone możliwości świadczenia usług oświatowych dla swoich dzieci, co może prowadzić do braku odpowiednich placówek oświatowych w miejscu zamieszkania dzieci. W konsekwencji, rodzice i opiekunowie muszą poszukiwać alternatywnych rozwiązań, co może wiązać się z większymi kosztami i utrudnieniami dla rodziny.

Tab. 21. Liczba uczniów zamieszkujących Gminę Obrzycko uczęszczająca do szkół na terenie Gminy oraz liczba uczniów z terenu Gminy uczęszczająca do szkół na terenie innych gmin

	2018	2019	2020	2021	2022
Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy wraz z klasami "0" (os.)	250	255	236	269	263
Liczba uczniów z terenu gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin (os.)	166	139	171	253	184

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie w latach 2019-2022 obrazuje poniższe zestawienie. Na przestrzeni badanego okresu zauważyć można zarówno różnicę w średnich wynikach z przedmiotów w poszczególnych latach, jak i w ogólnych średnich wynikach w Gminie w ciągu ostatnich paru lat.

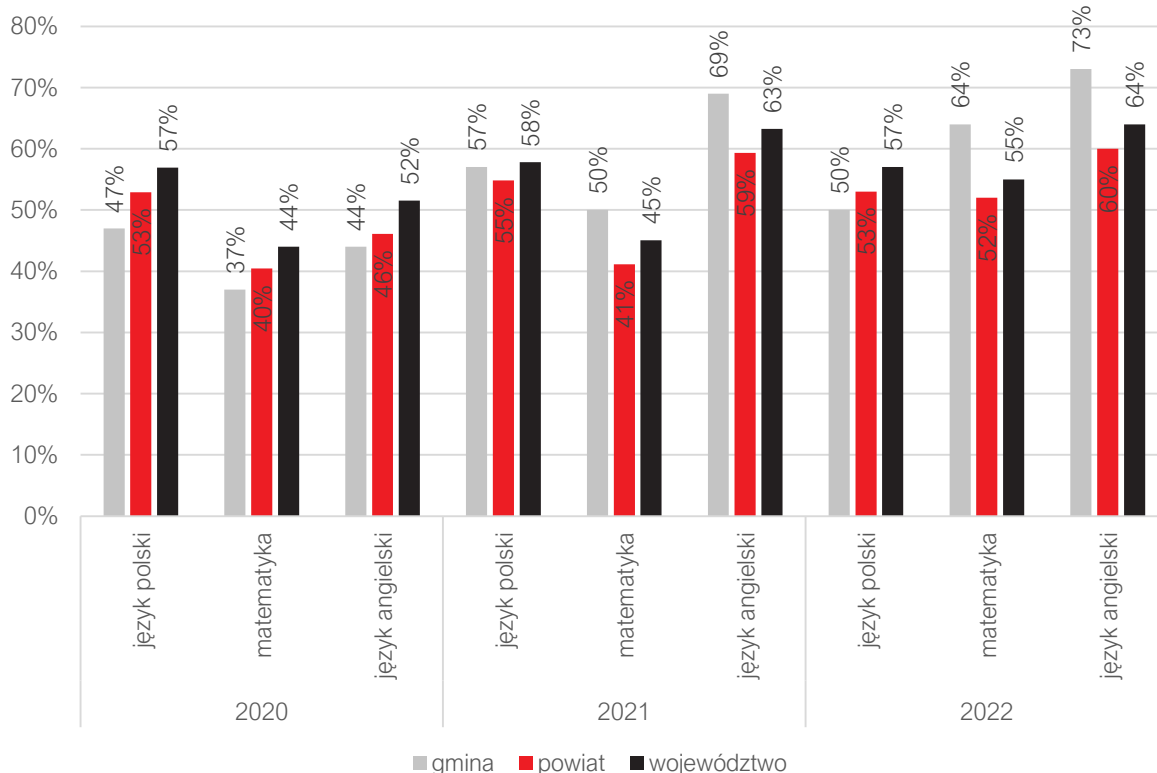
Ryc. 28. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Obrzycko w latach 2019-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE.

Na poniższym wykresie zostały przedstawione wyniki z egzaminu ósmoklasisty, zestawiający średnie wyniki uczniów z Gminy ze średnią z powiatu szamotulskiego i województwa wielkopolskiego w latach 2020-2022. Ich analiza wskazuje, że mierzony wynikami egzaminów poziom kształcenia w Gminie jest od rok 2021 wyższy od powiatu i województwa (poza językiem polskim w 2022 roku). W 2022 roku poziom kształcenia w

Gminie jest o kilku procent niższy niż średnia wyznaczona dla województwa i powiatu w zakresie języka polskiego oraz wyższy o kilka procent niż średnia wyznaczona dla województwa i powiatu w zakresie matematyki i języka angielskiego.

Ryc. 29. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Obrzycko w latach 2020-2022 na tle powiatu i województwa
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE.

Tabela poniżej przedstawia dane dotyczące wykonania wydatków w dziale 801 Oświata i wychowanie w latach 2018-2022. Można z niej wnioskować, że wydatki bieżące na oświatę corocznie wzrastały (poza rokiem 2020). Największe wydatki odnotowano w roku 2022, gdzie wyniosły 6 021 971,36 zł. Następnie w roku 2019 i 2021 wydatki również były wysokie, odpowiednio 4 874 837,27 zł 5 311 123,26 zł.

Najwyższy udział stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne (68%-76%). Pozostałe wydatki bieżące mieściły się w przedziale 1,03 mln zł do 1,56 mln zł rocznie. Najwyższe wydatki majątkowe wystąpiły w 2022 roku (wynosiły 232 tys. zł).

Tab. 22. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Obrzycko w latach 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
WYDATKI OGÓŁEM	3 941 012,83	4 264 201,92	4 874 837,27	4 766 872,24	5 311 123,26	6 021 971,36
Wydatki bieżące, w tym:	3 933 012,91	4 264 201,92	4 845 440,27	4 766 872,24	5 256 165,99	5 790 146,28
Wynagrodzenia i pochodne	2 901 900,16	3 042 700,41	3 297 589,55	3 651 527,32	3 896 938,85	4 229 507,69
Pozostałe wydatki bieżące	1 031 112,75	1 221 501,51	1 547 850,72	1 115 344,92	1 359 227,14	1 560 638,59
Wydatki majątkowe	7 999,92	0,00	29 397,00	0,00	54 957,27	231 825,08
SUBWENCJA OŚWIATOWA	2 730 740,00	2 614 516,00	2 682 030,00	2 861 318,00	3 165 022,00	3 246 521,00
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	1 210 272,83	1 649 685,92	2 192 807,27	1 905 554,24	2 146 101,26	2 775 450,36
Stopień pokrycia	69%	61%	55%	60%	60%	54%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

W tabeli można również zwrócić uwagę na poziom przyznanej subwencji oświatowej oraz stopień, w jakim pokrywa ona wydatki na oświatę w Gminie. Wynika z niej, że subwencja oświatowa w żadnym z analizowanych lat nie pokrywała w całości wydatków na oświatę. Ponadto, od 2017 roku (z wyjątkiem lat 2020 i 2021) zaobserwować można spadający poziom pokrycia wydatków subwencją, co oznacza, że coraz większa część wydatków oświatowych Gminy musi być finansowana ze środków własnych. W 2022 roku stopień pokrycia wydatków subwencją wynosił 54%.

Kultura i sport

Działalność kulturalna na terenie Gminy Obrzycko obejmuje przede wszystkim realizowane zadania przez Urząd Gminy, placówki oświatowe, Bibliotekę Publiczną Gminy Obrzycko, sołectwa i organizacje społeczne.

Biblioteka Publiczna Gminy Obrzycko znajduje się w Obrzycku przy ulicy Aleja Jana Pawła II 1. W Bibliotece obserwuje się trend wzrostu liczby wypożyczonych książek. Dla porównania z trzech ostatnich lat: 2020 r. – 3 548 woluminów, 2021 r. – 4 315 woluminów, a w 2022 r. było to już 5 315 woluminów. W 2022 roku bibliotekę odwiedziło 1990 czytelników. W porównaniu z rokiem poprzednim znacznie wzrosła liczba imprez (z 56 na 88), w których wzięło udział 2137 osób oraz odbiorcy on-line (to wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 1467 uczestników).

W roku 2022 Biblioteka Publiczna Gminy Obrzycko zorganizowała wydarzenia między innymi tj.:

- konkursy plastyczne dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy,
- spotkania promujące czytanie książek,
- spotkania tematyczne związane z obchodzonymi świętami, uroczystościami, wydarzeniami historycznymi,
- teatryki dla dzieci.

Na terenie Gminy działają kluby sportowe, które uczestniczą w rozgrywkach związków sportowych w piłkę nożną. Działające na terenie Gminy Obrzycko kluby sportowe korzystają z bazy sportowej dostępnej tj.: boisk sportowych, sali szkolnej, szatni sportowej, sprzętu sportowego.

Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 Ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych gminy.

Na terenie Gminy zlokalizowano 3 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. OSP w Piotrowie ujęta została w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

Tab. 23. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym
OSP Piotrowo	Piotrowo 2a	tak
OSP Słopanowo	Słopanowo (dz. nr 272/11)	nie
OSP Jaryszewo	Jaryszewo (dz. nr 132)	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy.

Zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy zajmuje się Posterunek Policji w Obrzycku przy ulicy Prusa 7. Obszar Gminy obsługuje 2 dzielnicowych.

W celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców na terenie Gminy zainstalowany został monitoring. Punkt monitoringu znajduje się przy przystani kajakowej na rzece Warcie w m. Zielonagóra. Powód to zagrożenie niszczenia mienia oraz bezpieczeństwa w ruchu.

Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy

Na terenie Gminy Obrzycko działalność prowadzą organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i fundacje. Działają one w wielu różnych obszarach, m.in. zaspakajając potrzeby mieszkańców w zakresie rozwoju hobby, jak również pomocy potrzebującym.

Na terenie Gminy Obrzycko funkcjonują następujące stowarzyszenia, fundacje i organizacje społeczne:

- Uczniowski Ludowy Klub Szachowy „SKOCZKI” Słopotanowo.
- Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych pod nazwą „KWIATY POLNE” Koźmin.
- Stowarzyszenie „ZAGAJ” z Gaju Małego.
- Ludowy Zespół Sportowy Gminy Obrzycko.
- Ludowy Zespół Sportowy „ORZEŁ” Słopotanowo.
- Ludowy Zespół Sportowy „Byki” Obrowo.
- Ludowy Zespół Sportowy „ZIELONI” Gaj Mały.
- Klub Kajakowy „Niezatapiałni” Zielonagóra.
- Klub Sportowy „KORMORAN” Stobnicko.
- KGW Słopotanowo.
- KGW Ordzin.
- KGW „Gajowianki” w Gaju Małym.

Ponadto, Gmina przynależy do Lokalnej Grupy Działania Puszcza Notecka. Lokalna Grupa Działania „Puszcza Notecka” skupia w sobie 8 Gmin z Wielkopolski z powiatu międzychodzkiego i szamotulskiego: Międzychód, Sieraków, Kwilcz, Chrzypsko Wielkie, Wronki, Ostroróg, gminę Obrzycko oraz miasto Obrzycko. Celem ogólnym LGD jest zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy obszaru Puszczy Noteckiej, natomiast za cele szczegółowe wybrano:

1. Tworzenie i utrzymanie miejsc pracy na obszarze LGD „Puszcza Notecka”,
2. Wzrost aktywizacji społecznej opartej o zasoby infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej obszaru LGD „Puszcza Notecka”,
3. Wypromowanie walorów i atrakcji obszaru Puszczy Noteckiej,
4. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności mieszkańców obszaru Puszczy Noteckiej,
5. Wzrost aktywizacji społecznej opartej o zasoby infrastruktury kulturalnej obszaru LGD „Puszcza Notecka”,
6. Zachowanie dziedzictwa historycznego i kulturowego obszaru LGD „Puszcza Notecka”.

Lokalna Grupa Działania „Puszcza Notecka” zlokalizowała szereg projektów na obszarze swojego działania. W Gminie Obrzycko w ramach projektu współpracy „Szlakiem Ukrytych Skarbów” w 2023 roku powstała wiatka na przystani nad Wartą – Zielona Góra.

Jedną z form współpracy Gminy z ww. organizacjami w 2022 roku było zlecenie realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz udzielanie dotacji z budżetu Gminy na realizację tychże zadań – w zakresie kultury fizycznej i sportu oraz wspierania rozwoju społeczności lokalnych i partycypacji społecznej. Podstawowym sposobem zlecenia realizacji zadań publicznych oraz udzielania wsparcia były otwarte konkursy ofert.

Zarządzeniem nr 195/2021 z dnia 18 sierpnia 2021 r. został ogłoszony nabór o wsparcie finansowe z zakresu rozwoju sportu na rok 2022. Wpłynęło 7 wniosków na łączną kwotę 148 405,00 zł. Po rozpatrzeniu wniosków zostały przyznane dotacje w wysokości 127 835,00 zł m.in.:

Tab. 24. Wyniki konkursu ofert z zakresu rozwoju sportu w Gminie Obrzycko w 2022 roku

NAZWA OFERENTA	NAZWA ZADANIA	KWOTA PRZYZNANEJ DOTACJI
Klub Kajakowy Niezatapialni	Kajakarstwo jako sport i turystyka wodna stanowiąca aktywną i wartościową formę rekreacji. Zwiększenie dostępności mieszkańców gminy Obrzycko do działalności sportowej poprzez treningi i organizowanie udziału w zawodach sportowych Klubu Kajakowego Niezatapialni Zielonagóra	8 500,00 zł (wnioskowana 13 000,00 zł)
LZS Zieloni Gaj Mały	Zwiększenie dostępności mieszkańców Gminy Obrzycko do działalności sportowej poprzez szkolenie w zakresie piłki nożnej i organizowanie udziału w zawodach sportowych	35 000,00 zł (wnioskowana 36 000,00 zł)
LZS Zieloni Gaj Mały	Zwiększanie dostępności dla dzieci i młodzieży Gminy Obrzycko do działalności sportowej poprzez szkolenie w zakresie piłki nożnej i organizowanie udziału w zawodach sportowych	7 000,00 zł (wnioskowana 14 400,00 zł)
Uczniowski Klub Szachowy SKOCZKI Słapanowo	Udział w zawodach, organizacja turnieju, utrzymanie klubu.	3 135,00 zł (wnioskowana 3 135,00 zł)
Klub Sportowy KORMORAN	Rozwijanie różnych form kultury fizycznej. Upowszechnianie sportów wodnych i lądowych w gminie Obrzycko	6 200,00 zł (wnioskowana 11 550,00 zł)
LZS ORZEŁ Słapanowo	Zwiększenie dostępności mieszkańców Gminy Obrzycko do działalności sportowej poprzez szkolenie w zakresie piłki nożnej i organizowanie udziału w zawodach sportowych drużyny LZS	33 320,00 zł (wnioskowana 34 320,00 zł)
LZS BYKI Obrowo	Krzewienie kultury sportowej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w Gminie Obrzycko.	35 000,00 zł (wnioskowana 36 000,00 zł)

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Zarządzeniem Nr 226/2022 z dnia 17 stycznia 2022 r. został ogłoszony otwarty konkurs na realizację zadań publicznych na rok 2022 w 5 obszarach. Ogółem złożono 16 ofert na łączną kwotę 44 526,00 zł. Wójt po zapoznaniu się z opinią komisji konkursowej dokonał wyboru ofert na wykonanie zadań publicznych na kwotę 31 920,00 zł.

Tab. 25. Wyniki konkursu ofert na realizację zadań publicznych w Gminie Obrzycko w 2022 roku

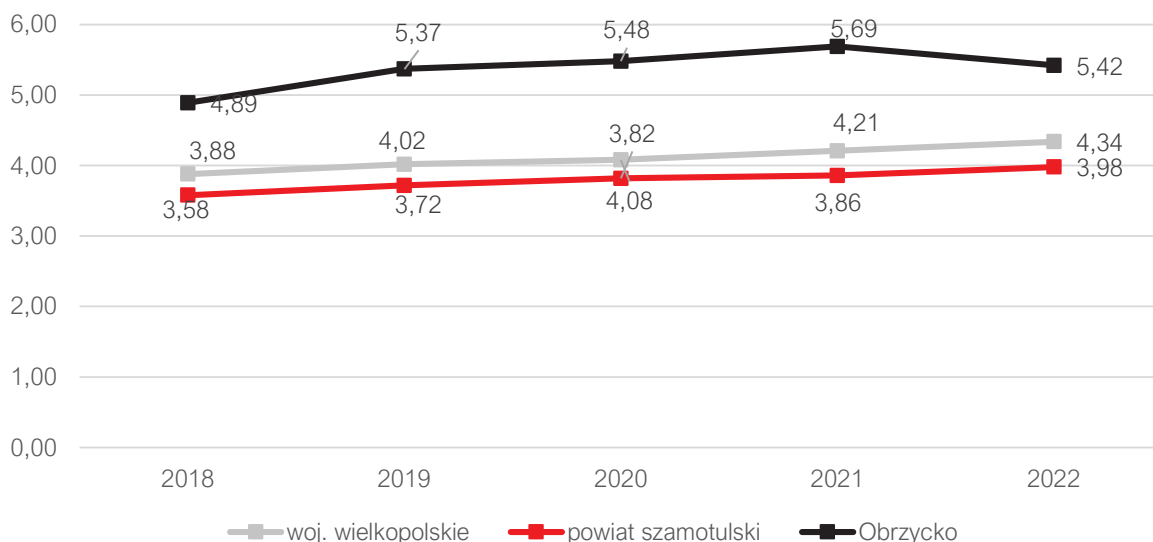
NAZWA OFERENTA	NAZWA ZADANIA	KWOTA PRZYZNANEJ DOTACJI
W obszarze (A): Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej		
Wielkopolskie Stowarzyszenie Turystyki i Rekreacji Wodnej Warta	<i>Spływ kajakowy „4 pory roku w kajakach”</i>	1 500,00 zł
Stowarzyszenie ZaGaj z Nami	<i>Zajęcia sportowe</i>	2 400,00 zł
Klub Sportowy „KORMORAN”	<i>Rozwijanie różnych form kultury fizycznej. Upowszechnianie sportów wodnych i lądowych w Gminie Obrzycko w 2022 r.</i>	2 400,00 zł
Stowarzyszenie LZS Gminy Obrzycko	<i>Organizowanie aktywnego wypoczynku dla mieszkańców Gminy Obrzycko poprzez</i>	6 000,00 zł

	<i>organizowanie zawodów sportowych</i>	
PTTK Oddział Szamotuły	<i>„ Z mapą i kompasem 2022” – cykl turystycznych imprez na orientację w ramach 25-lecia INO na Ziemi Szamotulskiej</i>	2 400,00
W obszarze (B): Działania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz osób w wieku emerytalnym		
Stowarzyszenie Społeczna Rzecz Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Szamotułach	<i>” Aktywacja i Integracja Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej -Rehabilitacja , ruch zabawa to super sprawa” ”</i>	3 200,00 zł
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	<i>„Spotkanie integracyjne Seniorów „</i>	1 800,00 zł
W obszarze (C): Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej		
Stowarzyszenie Za Gaj zNami	<i>„Warsztaty historyczne „</i>	1 000,00 zł
W obszarze (D): Działalności wspomagające wspieranie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych		
KGW Ordzin	<i>„ Rozwój społeczno- kulturalny na terenie wsi Ordzin poprzez inicjowanie działań na rzecz poprawy życia społecznego „</i>	4 500,00 zł
Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych Kwiaty Polne	<i>” Prowadzenie działalności na rzecz poprawy stanu zdrowia oraz integracji społecznej „</i>	3 220,00 zł
W obszarze (E): Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego		
Stowarzyszenie Społeczne na Rzecz Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Szamotułach	<i>„ Czas Tradycji- Świąteczny Czas”</i>	600,00 zł
Klub Sportowy KORMORAN	<i>„ Szlakiem zamków obronnych dolnego Śląska- Zamek Czocho w Sucheju , Zamek –Opactwo Cystersów Lubiąż”</i>	1 400,00 zł
PTTK Oddział Szamotuły	<i>„ Śladami podróżników-wycieczki krajoznawcze dla mieszkańców gm. Obrzycko”</i>	1 500,00 zł

Źródło: Raport o stanie Gminy za rok 2022

O aktywności mieszkańców danej gminy oraz ich zaangażowaniu w życie społeczne świadczy m.in. liczba działających na jej terenie organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Zestawiając ten wskaźnik dla Gminy Obrzycko, powiatu szamotulskiego i województwa wielkopolskiego zauważyć można, iż charakteryzuje się on tendencją wzrostową na przestrzeni analizowanych lat. Dodatkowo warto zwrócić uwagę, iż wskaźnik ten w analizowanych latach był najwyższy dla Gminy, wśród porównywanych jednostek.

Ryc. 30. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Obrzycko na tle porównywanych jednostek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Opieka zdrowotna dla mieszkańców z terenu Gminy Obrzycko zapewniana jest przez Przychodnię Zespołu Lekarza Rodzinnego „VITA” (Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej) przy ul. Kruppika 7 w miejscowości Obrzycko. Na ulicy Kruppika znajdują się również apteka „Pod złotym moździerzem”.

Najbliższa stacja pogotowia zlokalizowana jest w Szamotulach oddalonym ok. 12 km od miejscowości Obrzycko.

Za realizację zadań dotyczących pomocy społecznej oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem w Gminie Obrzycko odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej.

OPS realizuje zadania, które zostały określone w art. 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Do zadań tych należy:

- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń;
- praca socjalna;
- prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Tab. 26. Liczba osób korzystających z pomocy OPS-u w Gminie Obrzycko w 2022 roku

L.p.	Powody korzystania z pomocy	Liczba osób
1.	Ubóstwa	10
2.	Potrzeby ochrony macierzyństwa	1
3.	Bezrobocie	10
4.	Niepełnosprawność	36
5.	Długotrwała choroba	36
6.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych prowadzenia gospodarstwa domowego (rodziny niepełne i wielodzietność)	10
7.	Przemoc w rodzinie	5 rodzin/15

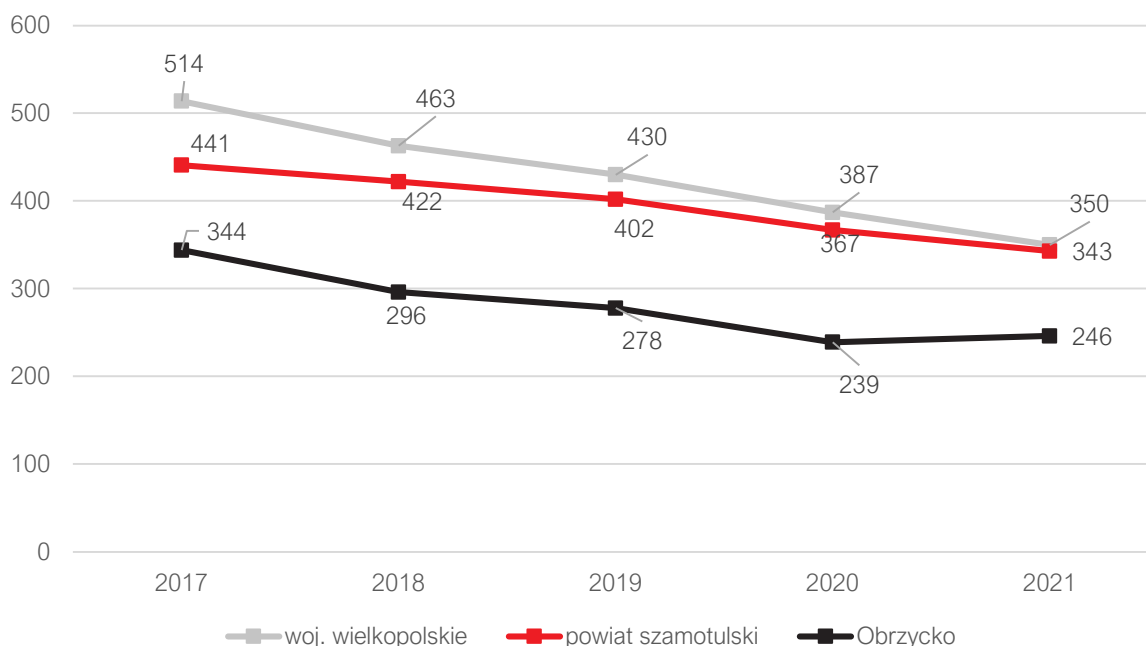

		osób
8.	Alkoholizm	7
9.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1
10.	Zdarzenie losowe	0

Źródło: Raport o stanie Gminy za rok 2022

Na podstawie powyższych danych można zauważyć stosunkowo niski wskaźnik liczby rodzin korzystających z powodu ubóstwa, co najprawdopodobniej spowodowane jest otrzymywaniem przysługującego im wsparcia w postaci świadczeń rodzinnych, wychowawczych. Niemniej jednak, pomimo tej pomocy, znaczna liczba rodzin ubiega się o pomoc, wskazując jednocześnie na inne powody przyznania pomocy zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Liczba osób korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności lub długotrwałej choroby utrzymuje się na stałym poziomie. Z powodu długotrwałej choroby najczęściej korzystają osoby starsze, posiadające niskie renty lub emerytury, a także osoby z niepełnosprawnościami, które nie posiadają uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych (są to najczęściej osoby korzystające z zasiłku stałego). Są osoby, które przekraczają ustawowe kryterium dochodowe a które nie stać na zaspokojenie podstawowych potrzeb. W związku z powyższym tutaj OPS, zgodnie z przyjętą w 2021 roku uchwałą Rady Gminy Obrzycko w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, może przyznać takim osobom pomoc w formie zasiłku celowego zwrotnego.

W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w Gminie Obrzycko w latach 2017-2021 na tle powiatu i województwa. Liczba beneficjentów przeliczona została na 10 tys. mieszkańców. Zauważyć należy, iż liczba beneficjentów corocznie spada i jest to sytuacja charakterystyczna dla całego kraju. Dla Gminy Obrzycko wskaźnik ten w analizowanych latach był niższy niż w powiecie i w województwie.

Ryc. 31. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Obrzycko na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W roku 2022, gmina przystąpiła do realizacji Programu Wieloletniego "Senior +" na okres 2021-2025 i otrzymała wsparcie finansowe w wysokości 175 000 złotych na otwarcie Klubu Senior + w Słopanowie. W ramach tego programu, budynek świetlicy wiejskiej w Słopanowie został dostosowany do potrzeb Klubu Senior +. W tym miejscu odbywają się regularne zajęcia dla zainteresowanych seniorów z terenu całej Gminy Obrzycko, organizowane cztery razy w tygodniu (od poniedziałku do czwartku).

Jednym z zadań Gminy jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach poprzez zapewnienie im lokalu. W poniższej tabeli zaprezentowana została liczba mieszkań komunalnych w zasobie Gminy Obrzycko w latach 2018-2022. Liczba mieszkań komunalnych od 2018 roku co-roczenie maleje. W 2022 roku w zasobie Gminy znajdowało się 16 mieszkań komunalnych i 1 mieszkanie socjalne.

Tab. 27. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Obrzycko w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba mieszkań komunalnych	21	21	20	17	16
Liczba mieszkań socjalnych	0	0	0	0	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

A thick, vibrant red ribbon curves across the page, starting from the top left, looping around the center, and extending towards the bottom right. The ribbon has a slight shadow, giving it a three-dimensional appearance. The background is a light, neutral gray.

WZÓR ANKIETY

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Obrzycko na lata 2024-2030

Szanowni Państwo,

W związku z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Obrzycko na lata 2024-2030, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo							
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy?							
Skuteczność działania pomocy społecznej?							
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?							
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?							
Dostęp do żłobków / klubów malucha?							
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę (Klub Seniora)?							
Wsparcie osób niesamodzielnych?							
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy?							
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy?							
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?							
Gospodarka							
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy?							
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?							
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy?							
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?							
Dostępność usług na terenie Gminy?							
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie?							
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?							
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?							
Środowisko i przestrzeń							

<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Estetykę swojej gminy?						
Jakość powietrza w gminie?						
Ofertę gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska?						
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)?						
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?						
Świadomość ekologiczną mieszkańców?						
System odbioru odpadów na terenie gminy?						
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?						
Walory środowiska przyrodniczego w gminie?						
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy?						
Infrastruktura techniczna						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Stan dróg w gminie?						
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
Jakość sieci wodociągowej?						
Jakość sieci kanalizacyjnej?						
Jakość sieci gazowej?						
Dostęp do Internetu w gminie?						
Turystyka i rekreacja						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Atrakcyjność turystyczną gminy?						
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie?						
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?						
Poziom bazy gastronomicznej?						
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych?						
System ścieżek rowerowych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów?						

Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?							
Edukacja i kultura							
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Dostęp do edukacji przedszkolnej?							
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie?							
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy?							
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?							
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie?							
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?							
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy?							
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy?							
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy?							
Organizację dowozu dzieci do szkół?							
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie?							
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)?							
Działalność biblioteki?							
Działalność świetlic wiejskich?							

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w gminie w ciągu najbliższych lat:

- budowa żłobka/przedszkola
- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
- rozbudowa oświetlenia ulicznego
- rozwój infrastruktury sportowej
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- rozwój sieci gazowej
- budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy
- zwiększenie dostępu do Internetu
- wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- poprawa dostępu do usług medycznych
- zmniejszenie bezrobocia
- promocja gminy
- inwestycje w rozwój turystyki
- podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- zwiększenie dostępności przedszkoli
- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- rozwój kultury
- aktywizacja osób starszych
- inne (*jakie?*)

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

Metryczka

Płeć:

- kobieta
- mężczyzna

Wiek:

- poniżej 18 lat
- 18-25 lat
- 26-35 lat
- 36-45 lat
- 46-55 lat
- 56-65 lat
- powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- uczeń/student
- rolnik
- przedsiębiorca
- osoba pracująca
- osoba bezrobotna
- emeryt / rencista
- inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- jestem mieszkańcem gminy
- nie jestem mieszkańcem gminy

A thick, vibrant red ribbon curves across the page, starting from the top left, looping around the center, and extending towards the bottom right. The ribbon has a slight shadow, giving it a three-dimensional appearance. The background is a light, neutral gray.

TABELA EWALUACYJNA

CEL STRATEGICZNY I: WYSOKI STANDARD ŻYCIA MIESZKAŃCÓW OPARTY NA ROZWIĄTEJ INFRASTRUKTURZE, CZYSTYM ŚRODOWISKU I PRZYJAZNEJ PRZESTRZENI					
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
1.1 Spójna i funkcjonalna infrastruktura	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty gminnej infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą				
	Stworzenie spójnej sieci tras rowerowych łączących poszczególne miejscowości z miastem				
	Współpraca z zarządcami dróg, które zlokalizowane są na terenie Gminy				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty oświetlenia ulicznego, budowa przejść dla pieszych, sygnalizacji świetlnej i poprawa stanu oznakowania drogowego				
	Zapewnienie połączeń komunikacji zbiorowej i jego dostosowanie do potrzeb mieszkańców				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci wodociągowej wraz ze stacjami uzdatniania wody				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami i siecią monitoringu				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci kanalizacji deszczowej wraz z przepompowniami i siecią monitoringu				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty gminnej oczyszczalni ścieków				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci rowów melioracyjnych i innych urządzeń wodnych				

	Współpraca z dostawcami gazu w zakresie budowy, rozbudowy sieci gazowej				
	Rozwijanie systemu bezpieczeństwa/ratownictwa (OSP, Policja)				
	Współpraca z operatorami i umożliwienie rozwoju wysokiej jakości Internetu bezprzewodowego na terenie Gminy				
1.2 Ochrona przyrody i promowanie działań na rzecz ekologii	Wdrażanie programów wspomagających wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla mieszkańców Gminy				
	Podniesienie poziomu jakości powietrza poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej				
	Zapewnienie terenów pod lokalizację odnawialnych źródeł energii w dokumentach planistycznych				
	Podjęcie działań i przeprowadzenie akcji edukacyjnych na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy				
	Budowa zbiornika wodnego na rzece Sama na terenach Gminy				
	Ochrona naturalnej retencji wód, w szczególności poprzez rozwój błękitno-zielonej infrastruktury				
1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna	Regulacja polityki przestrzennej poprzez opracowanie planu ogólnego				
	Przygotowanie terenów (na słabych jakościowo glebach) pod zabudowę jednorodziną dla nowych mieszkańców				
	Wyposażenie przestrzeni publicznych w niezbędną infrastrukturę służącą mieszkańcom wraz ze zwiększeniem obszarów zieli publicznej				
	Planowanie nowej zabudowy w oparciu o zapewnienie wysokiej dostępności do infrastruktury społecznej				

	Analiza oraz uzupełnienie infrastruktury społecznej w miejscowościach z ich najmniejszą dostępnością				
--	--	--	--	--	--

CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY Z POSZANOWANIEM ZASAD ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU					
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
2.1. Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	Stworzenie zachęt do prowadzenia działalności gospodarczej, m.in. wprowadzenie zwolnień podatkowych				
	Współpraca Gminy z zakładami pracy (małe i średnie przedsiębiorstwa)				
	Tworzenie dokumentów planistycznych umożliwiających lokalizację inwestycji produkcyjno-usługowych z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju środowiska przyrodniczego				
	Stworzenie systemu zachęt podatkowych mających na celu rozwój rolnictwa ekologicznego oraz rozwój agroturystyki				
	Organizacja kampanii, szkoleń, warsztatów w celu podniesienia kwalifikacji lub lekcje nowych umiejętności dla rolników				
	Wspieranie i rozwój pszczelarstwa, zwiększanie obszarów roślin miododajnych				
	Wspieranie innowacji w rolnictwie, w tym wsparcie w modernizacji i restrukturyzacji małych gospodarstw rodzinnych				
	Przygotowanie oferty terenów inwestycyjnych na stronie internetowej wraz z opracowaniem Strategii Promocji				
2.2. Atrakcyjna oferta turystyczna	Rozbudowa infrastruktury turystycznej – zagospodarowanie terenów nad Wartą, budowa tarasów widokowych oraz przystani wraz z wypożyczalnią rowerów i kajaków				
	Dążenie do zwiększenia bazy hotelowej, gastronomicznej, agroturystycznej poprzez stworzenie mechanizmów wspierających rozwój usług turystycznych				

	Utrwalanie świadomości ponadlokalnej i regionalnej wśród mieszkańców, m.in. poprzez udział przedstawicieli gminy w wydarzeniach i uroczystościach na szczeblu powiatu i regionu				
	Opracowanie wspólnej oferty turystycznej (lokalny przewodnik turystyczny)				
	Zachowanie obiektów zabytkowych, zwiększenie ich rozpoznawalności oraz zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami				
	Krzewienie wśród mieszkańców poczucia tożsamości lokalnej i poszanowania dla tradycji i dziedzictwa lokalnego				
2.3. Pozytywny wizerunek Gminy	Kształtowanie pozytywnego wizerunku Gminy jako miejsca w którym warto żyć, prowadzić działalność gospodarczą i wypoczywać				
	Współpraca z NGO, gminami partnerskimi w celu zwiększenia możliwości promocyjnych oraz poszerzenia oferty kulturalnej				
	Opracowanie strategii turystycznej Gminy				
	Organizowanie imprez kulturowo-sportowych promujących Gminę na szczeblu ponadlokalnym				
	Promocja lokalnej twórczości kulturalnej i tradycji rzemieślniczych, a także dążenie do wypromowania wartościowego produktu lokalnego				

CEL STRATEGICZNY III: ROZWÓJ SPOŁECZNY DOSTOSOWANY DO ZMIENIAJĄCYCH SIĘ POTRZEB MIESZKAŃCÓW					
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
3.1. Rozwinięta oferta edukacyjna oraz opiekuńcza dla najmłodszych	Utworzenie miejsc opieki dla dzieci do lat 3				
	Zapewnienie nowoczesnej bazy infrastrukturalnej i lokalowej w obszarze edukacji i wychowania poprzez rozbudowę, modernizację i doposażenie obiektów				
	Doskonalenie kadry wychowawczej i oświatowej, poprzez kursy i szkolenia dla nauczycieli				
	Opracowanie i wdrażanie programów wsparcia dla uczniów wymagających dodatkowej pomocy w nauce oraz uczniów szczególnie uzdolnionych (kursy językowe, zajęcia dodatkowe, stypendia)				
	Rozwój postaw obywatelskich wśród młodzieży (wolontariat uczniowski)				
3.2. Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego	Remont, rozbudowa i budowa infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej				
	Powstanie nowych sekcji sportowych skierowanych do odpowiednich grup wiekowych i przygotowanie odpowiedniej bazy sportowej np. pumptrack, korty, skatepark				
	Utworzenie ścieżek pieszo-rowerowych wzdłuż szlaków turystycznych i drogowych				
	Dążenie do zwiększenia zaangażowania mieszkańców w życie i rozwój gminy oraz działań integrujących poszczególne sołectwo				
	Utworzenie młodzieżowej Rady Gminy				
	Nawiązanie współpracy z kołami, stowarzyszeniami działającymi na terenie powiatu				
	Zapewnienie środków na opracowanie i realizację oferty kulturalnej służącej rozwijaniu				

	lokalnych centrów aktywności społecznej				
3.3. Wzmacnianie usług pomocy społecznej i opieki zdrowotnej	Utworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (świetlice środowiskowe)				
	Rozwój gminnej polityki senioralnej oraz usług opiekuńczych				
	Rozwój mieszkań treningowych i wspieranych dla osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych				
	Dążenie do integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym				
	Rozwój kompetencji rodzicielskich (warsztaty edukacji dla rodziców)				
	Umożliwienie dostępu do wsparcia psychoterapeutycznego osobom uzależnionym i ich rodzinom				
	Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie walki z uzależnieniami				
	Promocja zdrowia, w tym aktywnego trybu życia				
	Wsparcie działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie opieki dziennej nad osobami starszymi i opieki wytchnieniowej				
	Organizacja dowozu do placówek opieki medycznej dedykowanej osobom ze szczególnymi potrzebami lub organizowanie bezpłatnego (dla chorego) dojazdu lekarza (wizyty domowe)				
	Wdrażanie programów polityki zdrowotnej lub profilaktyki zdrowotnej i społecznej i podejmowanie inicjatyw uczących mieszkańców zdrowego trybu życia				